

Sällskapet Strömstierna – Nyhetsbrev 28

Hej alla,

I dessa tyvärr tragiska tider med Putins krig mot Ukraina får vi alla ändå se fram emot den kommande våren ... Nyhetsbrev 28 kommer nu som det tredje brevet år 2022, detta enligt vår månadsplan.

Utöver nyheterna i detta brev om Lysekils historia finns de gamla nyhetsbrev tillgängliga på vår hemsida: Nyhetsbrev 1: 1543 – 1587. N:o 2: fram till år 1610. N:o 3: till 1658-02-26. N:o 4: till 1679-08-22. N:o 5: till år 1700 (Lotsstation på Lotsberget). N:o 6: till freden i Nystad 1721-08-30. N:o 7: till 1747 cirka. N:o 8: till 1778-01-24. N:o 9: till år 1800. N:o 10: till fredsavtalet med Norge 1814. N:o 11: till år 1830. N:o 12: till köpingsbildandet 1836-02-27. N:o 13: till 1843. N:o 14: till 1850. N:o 15: till 1857. N:o 16: fram till 1860, N:o 17: till 1863. N:o 18: 1864-1866. N:o 19: 1867-1870. N:o 20: 1871-1873. N:o 21: 1874-1876. N:o 22: 1877-1879. N:o 23: 1880-1881. N:o 24: 1882-1883. N:o 25: 1884-1886. N:o 26: 1887-1888. N:o 27: 1889.

Nyhetsbrev 28 innehåller information om händelser i Lysekil år **1890**. Även detta brev innehåller en hel del om handel och affärsverksamhet samt om badgästbesök i Lysekil med utdrag ur Lysekils Tidning. Rättegångsinformationen efter mordbranden i Kyrkvik fortsätter ...

Nyhet

Sällskapet Strömstierna fyllde alltså 21 år 2021. Men vi är nu snart 22 år och vi hoppas att kunna fira dessa 22 år längre fram i år – vi återkommer till Er om tid och plats.

När Ni läser denna Lysekils historia har jag källreferenser till de flesta händelser. Tanken med detta är dels att visa var informationen är hämtad, dels att stimulera till mer läsning. Ni kan på vår hemsida även hitta en Källförteckning över litteratur som berör Bohuslän och Lysekil.

Nyhetsbrev 14 innehåller en förteckning över **Förkortningar**. Listan med förkortningar till källor och personer kan vara användbar. Några förkortningar kan vara ersatta med klartext!

Om Ni vill kommentera innehållet i denna **Lysekils historia** är Ni givetvis välkomna!
Nästa Nyhetsbrev numro 29 kommer att sändas ut till Er i slutet av mars 2022.

Mvh Per Stenros

perstenros@gmail.com

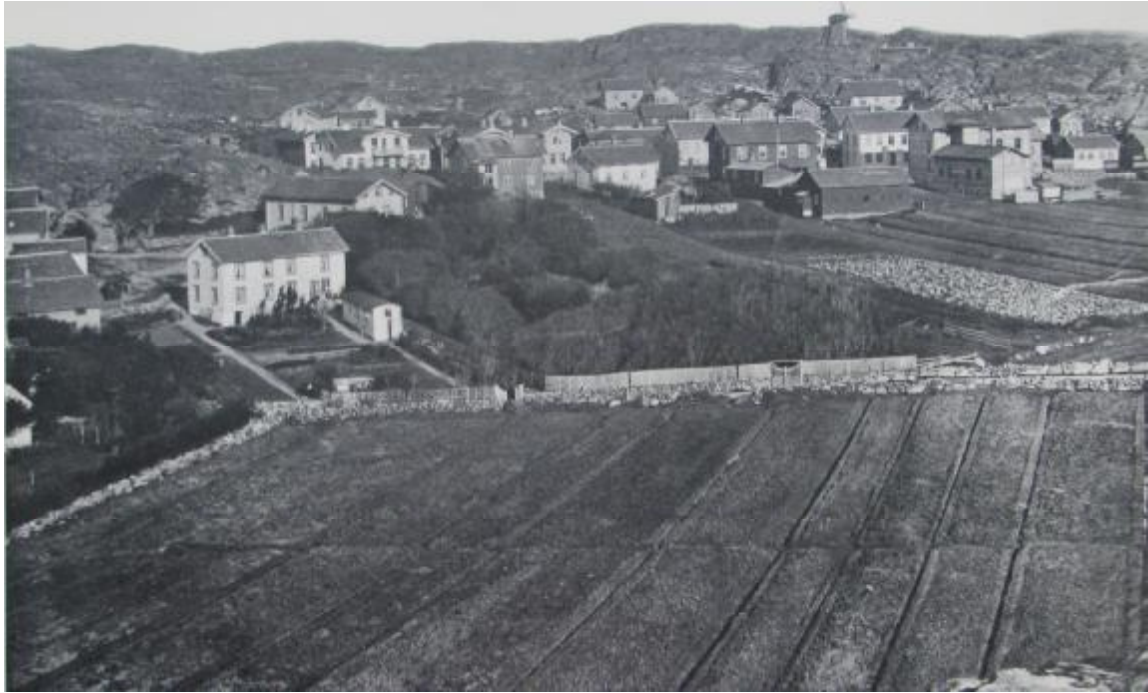
./

Lysekils historia

1890-talet Marstrands Nya Ångbåts AB sätter in ångfartyget S:T ERIK på traden Göteborg - Marstrand - Lysekil - Gravarne. (marstrandsbolaget.hagmanstorp.com)

1890 cirka En stämningsfull bild över Gullmaren med havsbadet och med några av villorna i Södra hamnen ses på en akvarell av Anna Gardell-Ericson. Göteborgs Konstmuseum. (Allhem. Bohuslän, sid 178) [Anm: Huset längst höger på målningen är det Hallgrenska huset på Rosviksgatan 15.]

- 1890 cirka Carl Peter Curman tar ett fotografi över östra delen av Konsulliden samt västra delen av Kungsgatan.
Det stora huset till vänster är Strandéns hus, Kungsgatan 8.
Huset ovanför tillhör familjen Mollén, Kungsgatan 10.
Ovanför detta hus ses Gästgiveriet, där dagens Midgård ligger.
Till höger om detta ligger familjen Nordvalls hus, Kungsgatan 17, vars västra del är dold av fotograf Malcolm Jacobssons hus, Kungsgatan 12A.
- 1890 cirka I Lysekil bedriver Christina Bundsen sillinläggning vid Badhusgatan och Maria Christensson har motsvarande verksamhet på Färgaregatan. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 14) [Anm: Christina Bundsen startar eventuellt verksamheten efter Gustaf Emanuel Bundsens död 1889.]
- 1890 cirka Nils Olausson Lycke startar konserverfabrik vid sin brädgård på Rinckenäs i Lysekil. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 14)
- 1890 cirka A. & J. Tobisson startar en mindre konserverfabrik på Fridhem i Lysekil, där Vägverket idag har sitt varv. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 14)
- 1890 cirka Fiskbullar, med råvara från kolja, börjar läggas in. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 24)
- 1890 Lantbruksstyrelsen bildas och tar över Lantbruksakademiens fiskefrågor. Västkustfisket ligger som tidigare kvar under kommerskollegiet. (www.fiskeriverket.se)

- 1890 Uddevalla får anslutning till rikstelefonnätet genom ledning till Göteborg via Vänersborg. Telegrafverket meddelar i annons 14 januari bland annat att "Afgiften för högst tre minuters telefonsamtal med Vänersborg eller Göteborg varder 30 öre".
För Lysekil läggs en dubbeltrådig linje till Uddevalla samt en förbindelse öppnas med Orustnätet genom en kabel genom Gullmarsfjorden till Fiskebäckskil. Till kabledningarna behövs ett bidrag av 2.000 kronor. På en dag tecknar enskilda och firmor i Lysekil cirka 1.300 kronor. Återstoden täcks av allmänna medel.
- 1890 Riksdagen tar upp en motion från riksdagsman J.A. Johansson för Lane och Stångenäs om att starta en Navigationsskola i Bohuslän och Lysekil föreslås som förläggningsort. Initiativet rinner dock ut i sanden.
- 1890 Marstrands Nya Ångbåts AB låter Kockums Varv i Malmö bygga ångfartyget ALBREKTSUND (II), som sätts i trafik mellan Göteborg - Marstrand - Skärhamn - Nösund - Mollesund - Gullholmen - Fiskebäckskil - Lysekil - Malmö - Gravarne. (marstrandsbolaget.hagmanstorp.com)
- 1890 Väst kustens Olje- och guano fabrik byggs av ett Uddevalla företag i Oxevik vid Gullmarn. (LP 1999-05-21)
- 1890 Chr. Bruce i Fiskebäckskil tillverkar ansjovis. Bruce är även skeppsredare. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 18)
- 1890 Carl Teodor Olsson, gift 1887-05-31 med Robert Nordvalls änka, Julia Dorotea Landeberg, bygger ett större magasin på Rinkeäs i Lysekil där han driver sillsalteri och konserverfabrik. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 14)

1890 Gustaf Kornelius Cornér startar konservfabrik i Lysekil i Norra hamnen intill nuvarande Skandiaverken. (Knuth Hansson, sid 148) (Skandiakonserv, sid 9) [Anm 1: Dagens adress är (söder om) Drottninggatan 5-9, se kartan från 1918 och jämför även med kartan från 1932.] [Anm 2: Starten kan knappast vara 1890, enär Cornér återkommer från Gävleborgs län i januari 1891. Alltså starten kan vara 1891.] [Anm 3: Fotografiet ovan är troligen från slutet av 1890-talet.]

1890 Doktor Per Fredrik Landelius förordar i en skrivelse till medicinalstyrelsen att Lysekil bör ha ett eget apotek. I kungligt brev från 21 februari föreskrivs att medikamentsförrådet skall läggas ned med utgången av 1891 och ett självständigt apotek skall inrättas.

1890 I Lyse och Lysekil finns 146 stenarbetare, stenhuggare, stensättare och stenförmän folkbokförda. Av dessa bor 48 i Lysekil. (SB1890)

1890 Anders Martin Andersson, född 1849 i Norge, startar A.M. Anderssons Smidesverkstad på Södra Kvarngatan. (Knuth Hansson, sid 117) (LP 2006-12-28) (SB1890)

1890 Kommunalskatten i Lysekil höjs till 3 kronor. Detta för att täcka utgifter för ombyggnad av gator, hamn samt vattenledningen.

Länsmän Nils Jakob Nielsen och handlande Magnus Radhe omväljs till brandchef respektive vice brandchef. (PK, 1890)

- 1890 Poliskonstapel J.A. Carlqvist avgår och ersätts av stenhuggare August Svensson Ehnberg.
- 1890 Lysekils Missionsförening bildas. (Rydstrand, Stångenäs, del II, sid 154)
- 1890-01-09 ”**Segelmakeriarbeten** utföres fort, väl och billigt af J. E. Lindbom, Lysekil. Segelduk, Tågvirke, Block, m. m. finnes till fabrikspris.” (BN 1890-01-09/KJ)
[Anm: Dagens adress är Drottninggatan 3.]
- 1890-01-11 ”Genom offentlig auktion å Hotell Lysekil, Fredagen den 17 dennes kl. 12 p. d. försäljes afl. Fabrikör Martin Carlssons tvistiga och osäkra ansedda fordringar samt hälften av kasserade Briggen Vandringsmannen m.m. Lysekil den 8 Januari 1890. Lars Ödman.” (BN 1890-01-11/KJ)
- 1890-01-25 ”**I afseende till affärens** upphörande, låta sterbhusdelegarne efter aflidne skraddaremästaren Herr O. A. Bovik i Lysekil under 14 dagar realisera boets varulager till inköpspriser, bestående af kläden, dofflar, satiner, korderojer, muffar, hattar och mössor m.m. De, som hafva skuld till dödsboet torde med första erlægga liqvid vid påföljd af lagsökning. Lysekil & Skal den 18 Januari 1890. Gust. Andersson, utredningsman i boet.” (BN 1890-01-25/KJ)
- 1890-02-13 ”Lördagen den 8 mars kl. 4 e. m. kommer genom offentlig auktion, som på stället förrättas, att ovillkorligen försäljas tomten och huset n:r 32 Kyrkvik härstädes. Huset som är byggt af plank, brädfordrat och oljemåladt, innehållet i nedre våningen 5 rum, tambur och kök samt i öfra 1 frontespis och 2 vindsrum, kök jemte skafferier och garderober. Veranda, balkong, källare och vedbod finnes. Byggnaderna äro försäkrade i Skandia för 8.100 kr och premien är betald i förskott 1886 för 10 år. I egendomen är intecknad ett hypotekslån å kr 4.500, som får innestå, hvadan icke mycket kontanter behöfvas. Villkoren i öfrigt tillkännagifvas före utropet. Lysekil den 12 Februari 1890. Efter anmodan Lars Ödman. (BN 1890-02-13/KJ) [Anm: Dagens adress är Lilla Kyrkogatan 20.]
- 1890-02-15 ”Genom offentlig auktion, som på stället förrättas onsdagen och Torsdagen den 26 och 27 dennes, med början hvarje dag kl. 11 f. m. låta sterbhusdelegarne i boet efter afl. Skraddaremästaren O. A. Bovik i Lysekil försälja i möbler och husgerådssaker, säng, linne- och gångkläder, 1 hackelsemaskin, vinter- och sommaråkdoner, 1 häst, jämte jordlägenheten Fridhem med dertill hörande uthus; 1/47:del i skeppet Constance och 1 aktie i ångbåtsbolaget Bohuslänska kusten, äfvensom handelslagret, bestående af: finare och gröfre tyger, såsom

kläden, Dofflar; satiner och korderojer, jemte andra slags tyger och Fodervaror, samt ett parti färdigsydd Manskläder, äfvensom hattar, mössor och Muffar, några begagnade Symaskiner och 1 ny Skomakerimaskin m. m.

Kände vederhäftige inropare erhålla 3 månaders betalningsanstånd. Lysekil & Skal den 6 Februari 1890. Gust. Andersson.” (BN 1890-02-15/KJ)

1890-02-18 **”Fabriksverksamheten vid Lysekil.**

Utom de storartade salterier och ansjovisfabriker köpingen förut egt eller som tillkommit under denna säsong (1889-1890) har, skrifver vår meddelare, på ön Grötön sedan sistlidne november den från s. k. gamla, numera nedlagda fabriken förflyttade tillverkning af olja och guano rastlöst vid den för detta ändamål åter uppförda, men något längre bort belägna nya.

Ett ganska stort antal arbetare, äfven qvinnor, finna här en väl lönad sysselsättning. Också är detta rätt lyckligt för samhället, då salterierna upphört med sin verksamhet och annan rörelse vintertiden i det närmaste ligger nere.

Gagnet för kringboende fiskarebefolkning låter icke uppskatta sig alldenstund afsättningen till salterierna helt och hållet upphört och de massor sill som stå till buds att fånga icke junna afsättas annorlunda än i de aflägsne städerna, dit vägen alltid är lång och stundom svår tillfölje af storm och ishinder.

Inköpen af råämnen, hufudsakligen syll och affall från salterierna m. m. närma sig nu hastigt 200.000 k.-fot och tilläggas må om fabrikationens raska fortgång att skeppningarna med lika snabbhet följa; så har skonerten ”Elise Dyreborg” afgått till London medförande 38.000 kg olja och 72.000 kg guano och skonerten ”Agnes” till Leith 150.000 kg guano. Denna vecka lastar skonerten ”Agent Lagoni” 150 000 kg guano till Hull och 21 dennes den nya Uddevallaångaren ”Annona” 80.000 kg olja till London, hvarjemte underhandlingar pågå om befraktning af här hemmahörande fartyg till Leith, Inverness, Dundee, Montrose eller Burghead o. s. v.

Önskligt vore, tillägger vår brefskrifvare, om denna industri finge snar utsträckning såväl norrut till Strömstad som här emellan och Marstrand, ty då skulle fiskarnes möda i första rummet vara tryggad.

Vigten för hela landets jordbruk i att erhålla ett lätt transportabelt och ypperligt gödningsämne är så stor, att vederbörandes uppmärksamhet borde tagas i anspråk och allt det understöd lemnas dessa för kusten naturliga anläggningar som de så väl förtjena.” (BN 1890-02-18/KJ)

1890-02-18 **”Handelslägenhet i Lysekil.**

En inom köpingen mycket välbelägen fin handelslägenhet innehållande försäljningsbod, packbod, bostad och uthus, allt rymligt och i bästa skick, är ledig att hyra. Lägenheten är lämplig för Jernhandel, Garnhandel eller hvad slags handel som helst. Hyran billig. Vidare meddelas undertecknad. Lysekil i Februari 1890. Carl Olsson.” (BN 1890-02-18/KJ)

1890-02-25 **”I Fjellbacka** blifver dervarande Fotografi-atelier öppen för porträttering i 4 veckors tid från och med den 1 instundande Mars.

Allt arbete utföres efter de nyaste förbättringar inom fotografien, hvarigenom ett välgjort och varaktigt arbete kan erhållas, och anbringas numera å alla porträtt en fin och varaktig emaljglans som höjer utseendet betydligt. Lysekil i Februari 1890. **M. Jacobsson.**” (BN 1890-02-25/KJ)

1890-02-25 **”En större ny Sillvad,** med båtar och fullt tillbehör säljes billigt, i anseende till vadlagets upplösning. Vaden säljes särskildt om så önskas. Lysekil i Februari 1890. A. Öhnberg.” (BN 1890-02-25/KJ)

1890-03-01 **”Otto Boviks Skrädderiaffär, Lysekil.**
Sedan jag övertagit min aflidne faders mångåriga och välkända Skrädderiaffär här på platsen, får jag rekommendera mig i ärade kunders välvilliga åtanka utlofvande solida varor, billigt pris och reel behandling. **Otto Bovik, Lysekil.**” (BN 1890-03-01/KJ)

1890-03-04 **”Lysekils telegrafstation.**
Rapport för februari.
561 st inländska afsända med 956,8 portosatser.
247 st utländska afsända med 2.970 ord.
Uppbörden kronor 1.259:45.”
(BN 1890-03-04/KJ)

1890-03-08 **”Stenexport från Lysekil.** Sistlidne tisdag afgingo från nämnda plats ångaren ”Vera”, kapten Johansson, med arbetad sten till värde af 2.000 kr., samt ångaren ”Augusta”, kapten Klevberg, äfvenledes med arbetad sten, till värde af 2.200 kr.” (BN 1890-03-08/KJ)

1890-03-18 **”Stenexporten från Lysekil.** Ångaren ”Narva” har avgått med sten för räkning konsul V. E. Mollén till Bremen.” (BN 1890-03-18/KJ)

1890-03-18 **”Segelfartyg!** Mindre seglare eller jakter finna lönande fraktfart från Lysekils distrikt till Göteborg. Resp. Skeppare behagade hänvända sig till undertecknad

för närmare upplysningar. V. E. Mollén, Lysekil. OBS! Kontor midt framför ångbåtsbron.” (BN 1890-03-18/KJ)

1890-03-18 **”Till salu i Lysekil:** ett större 2-vånings boningshus, ett mindre en vånings d:o samt ett garfveri. Tvåvåningshuset är mycket passande för bedrivande af handel, synnerligast för skärgårdsboar och Kyrkevik, liggande vid trafikerad gata och garfverirörelsen bredvid kommer äfven att i en driftig affärsmans händer draga köpare till platsen.
Husen och garfveriet kunna äfven säljas hvar för sig. Rymliga betalningsvillkor om reel och snar köpare anmäler sig. H. L. Olsson.” (BN 1890-03-18/KJ)

1890-03-18 **”Genom offentlig auktion, som på stället förrättas Måndagen den 24 Mars kl. 10 f. m., låter ett vadlag här på platsen till den högst bjudande försälja en större ny vadbåt med nya segel, passande för garnfiske, samt tvenne mindre båtar med nya segel och tillbehör, tvenne vadbodar, samt en mindre vad, nya vadräcken m.m. Lysekil i Mars 1890. N. O. Lycke.” (BN 1890-03-18/KJ)**

1890-03-18 **”Bortkommet.** En hynda af stöfvare, gulbrun till färgen med hvita fötter samt hvit tofs å svansen, lydande namnet Klinga bortkom från Lysekil för cirka 14 dagar sedan. Vedergällning erhållas om samma återskaffas till Holst & Svanberg, Lysekil.” (BN 1890-03-18/KJ)

1890-04-08 **”Med last af gatsten** har äfven afgått ångaren ”Alma”, kapten Anehersen för räkning Konsul V. E. Mollén i Lysekil. destinationsort Hamburg.

Galeasen ”Tor” kapten Svensson och skonerten ”Alma”, kapten Nilsson, hafva intagit last af gatsten till Malmö för räkning herr Magnus Radhe i Lysekil.

Ångarne ”Ruth” kapten Öhrbom, ”Nerva”, kapten Jacobsson, och ”Vera”, kapten Johansson, ligga för närvarande förankrade i Lysekil för att idag afgå med fulla laster med gatsten till Hamburg för räkning konsul V. E. Mollén.” (BN 1890-04-08/KJ)

1890-04-08 **”Lysekils telegrafstation.** Under mars månad var antalet

Afsända telegram	inländska	837	
	Utländska	368	1.205
Ankomna d:o	inländska	703	
	Utländska	388	1.091
Portoinkomst:	1.242 kr.”		

(BN 1890-04-08/KJ)

1890-04-12 **”Apoteket i Lysekil.** som bekant fick herr Ringström i Göteborg, innehafvare af apoteket ”Lejonet” derstädes, af k. m:t rätt att ytterligare i tre års tid få

innehafva apoteket i Lysekil såsom filial till "Lejonet". Vid arrendetidens slut 1 april höjde herr Ringström arrendesumman så oskäligt, att nuvarande föreståndaren omöjligt kunde gå ut dermed, hvarför denne också på fullt allvar tänkte draga sig tillbaka. Inventering pågick och alla anstalter vidtogos för att flytta apoteket till annan lokal, men slutligen lär en öfverskommelse träffats och fortsätter apotekare Lundberg rörelsen till utgången af nittiotvå, så framt han icke under tiden vinner befordran. Han lär nämligen vara i tur att snart få eget apotek, skrifves till Bohusläningen." (BN 1890-04-12/KJ)

1890-04-15 **"Från guanofabriken å Grötö** invid Lysekil exporterades 11 april med ångaren "Annona" till England 50.000 kg guano och 20.000 kg fiskolja." (BN 1890-04-15/KJ)

1890-04-22 **"Bouppteckning.** Som bouppteckning efter aflidne skraddaremästaren H. J. Johansson härstädes kommer att förrättas den 1 nästa Maj, så uppmanas härmed alla som med boet hafva ouppgjorda affärer att samma dessförinnan anmäla. Lysekil den 17 April 1890. Lars Ödman." (BN 1890-04-22/KJ)

1890-04-26 **"Lysekilsbref,**
I Lysekil finnes numera "intet klimat alls" åtminstone intet att skrifva i tidningarna om. Allt går sin jemna gång. Berg och stenar flyga i luften, än här, än der synas bergsprängare flitigt sysselsatta för att jemna den kuperade marken. Dessa nivellörer hafva gjort ett godt stycke arbete vid stora salutorget, hvarvid, inom en icke allt för avlägsen framtid, två gaflar i noggrann likhet med Bergfalska hotellgafveln, skola resa sig.

Öfverallt där en liten bergknalt står i vägen, vips är han i luften – det går som en dans. Hvert man går nu för tiden komma blusmän med blodröda fanor en till mötes och bedja så vackert, att man icke måtte rusa i fördärfvet.

Men herr redaktören må tro, att vi skall få det fint en gång, när allt bli färdigt. Konsul Sundbergs gaflar, Bergfalks teater, nya spirituosa-källaren – för att icke tala om belvederen på flaggberget, de nya vattenlednings-cisternerna, pillallérna vid kyrkan och nya skolhuset, och hotell "Lysekil" i ny kapprock med glasfordrade verandor m. m. sådant.

*

Å sistnämnde ställe, hvarifrån ännu i mina ögon ljuda sångerna från Schörlingska sällskapets gatar. – "das ist die Liebe, das ist die Liebe." – ha vi nu haft två representanter med fulla hus. Men den brist på allmänna nöjen, som här är rådande, är det icke underligt, att man icke vill försumma tillfället att få litet lifvadt en afton. Och det kan icke nekas, att aktörerna gjorde sitt bästa att muntra och roa oss. Glada och qvicka visor, omvexlande med små

teaterstycken i kostym, samt allra sist prestationer på alpzittra såsom dessert.
”Mein Liebchen was willst du noch mehr” – Nu äro artisterna åter på väg med sin Thespiskärra. Den var ej så illa medfaren som jag trodde!

*

I onsdags hölls stämma i s. k. sockenstugan för väljande af ny nämndeman i herr Bergfalks ställe. Af trettio röster erhöill sjökaptenen Bernhard Lycke, om jag minns rätt, 24 och blef han således den lycklige. Detta embete, som mången gång utgör första steget till vidare befordran både till riksdagsman och statsråd (!) är här så eftersökt, att ganska många kandidater funnos. Men tyvärr kunde ej mer än en få det. Lönen per år lär icke räcka till resor och representationsresor, men äran är så mycket större.

Men jag vill ej sära den som gingo miste härom. Bättre lycka nästa gång!” (BN 1890-04-26/KJ)

1890-04-30 Lysekils fullmäktige antar till skorstensfejare gesäll Nils Fredrik Jansson.

Lysekils kommunfullmäktige beslutar utföra en stenlagd gångbana på Gamla Strandgatan. Kostnaden får ej överstiga 250 kronor. Gångbanan skall placeras i mitten av gatan. Fullmäktige uppdrog åt Emilius Hörman, Julius Backman och Magnus Radhe att ombesörja arbetets utförande. Vidare beslutas att Bansviksgatan skall repareras till en kostnad av 100 kronor.

En framställan om reparation av Blekegatan avslogs med motiveringen att gatan till övervägande del används av stenkörare och borde underhållas av dem och en framställning om framdragande av vattenledning till Landsvägsgatan avslogs med motiveringen att det skulle bli alldeles för dyrt. (Per Carlsson, 1890)

1890-05-06 ”**Lysekils-bref** (till Bohusläningen)

Första maj!

Vårunder! Naturen demonstrerar härligt hela dagen. Musiken på gatorna lifvar sinnet till nytt mod och lefnadslust. Hej! fröjd i hjertan och pokaler, bort med tvister och kabaler! Man kan bli poetisk för mycket mindre.

Låt om oss efter käbblen bland fullmäktige, dryftningarna, huggen och paraderna lägg ned våra blodiga svärd och hos vår ståtliga fru Gjötberg dricka en bägare för konung och fosterland, såsom det egnar och anstår kungliga svenska undersåtar. Vi ha nog ännu flera anledningar att dricka skålar, när vi en gång börja på, men vi inbjuda nu våren i samhällets namn att vara så innerligt välkommen bland våra berg och klippor. Måtte snart den blida sommaren följa i spåren, varmt belysande våra rödglänsande granithällar och

slutligen – det är det bästa – föra med sig rätt många gäster från när och fjärran till vår kära ”Lysekil”! Måtte äfven det väna Uddevalla blomstra och frodas!

Säg, kära syster
Hvi är du så dyster?”
Vi ska bli stora båda två! Hurrah!

*

Jag får härmed pligtskyldigast rätta ett misstag i min förra skrifvelse, nämligen att **Intendenten d:r Köster** skulle slå ner sina bopålar för sommaren i före detta ”palais d’Aron”. Detta lärer ej vara förhållandet, utan han kommer alldeles som förut att vistas och bo hos badhusförvaltaren herr Herr Hallgren, men byggnaden i fråga blir stilig ändå. Det kan ej sjelfva afunden förneka!

Bland andra stiliga byggnader, som afunden icke heller kan sätta något fel på, får jag nämna **den nya fabriken på Grötö** en i sitt slag ståtlig byggnad, som jag häromdagen hade tillfälle att närmare få bese, då jag i sällskap med vår ärade länsman och andra honoratiores aflade ett besök derstädes.

Detta för mig osökt in på kapitlet om ”Grötö”. Sedan Grötös olje- och guanofabriker erhållit Konungens befallningshafvandes tillstånd att bedrifva sin tillverkning å den plats der den år 1883 nedbrunna s. k. nya fabriken var belägen, emot att den tillverkning nedlägges, som efter branden egt rum i s. k. gamla fabriken, hafva i fjol vinter nya byggnader af sten uppförts i de nedbrunnas ställe, maskinerna inflyttats deri och tillökats med en del alldeles nya. Bland maskinerna förtjena särskildt nya torkmaskiner att omnämnas, emedan de äro inrättade i syfte att borttaga fukt från de vid guanons torkning bortgående gaserna samt att slutligen kondensera dem i stället för att låta den utgå i luften. Detta syfte har dock endast delvis uppnåtts, enär i vinter under pågående kokning och ostliga vindar starka guanodunster lägrade sig fver köpingen och vid läsidan i någon vrå eller fördjupning här och der stogo sig ned och bokstavligen sögo sig fast. lukten liknar den närmast den från surströmming men betydligt saftigare. Surströmmingen, som vi veta:

”smakar bra men luktar illa”.

Men härvid lag bjudes ingen ersättning genom smaksinnets förhöjande, ty den enda produkt från Grötö, som hade något ljuft för smaken vore den derstädes tillverkade oljan, som enligt nuvarande disponents utsago skulle kunna med fördel användas att steka biffstekar uti. Denna tillverkas dock i sådana små kvantiteter, att det ej lönar mödan att tala derom.

Disponenten anför såsom praktiskt bevis på hvilka utmärkta verkningar luften der skulle utöfva på den menckliga organismen, att alla arbetare på Grötö äro synnerligen friska och välmående utan undantag ifrån första mannen ända ned till gemenskapen, vidare att personer, som kommit dit i arbete med knappt mer än en lunga, genom inandning af guanodofterna blivit fullständigt botade. Liknande påståenden fälldes äfven för flere år sedan af en viss professor och af andra badläkare. Grötö hade då fria händer att koka och bereda hela året om det var i sanning en syn för gudar att se, huru de stackars badgästerna med begärlighet stodo och inandades den helsobringande Grötöluften, som på den tiden var så utmärkt för alla möjliga sjukdomar. Men åsigterna hafva förändrat sig sedermera, och den nuvarande helsovårdsnämnden behandlar med yttersta stränghet varje försök af Grötödisponenten att äfven men en enda dag förlägga arbetstiden öfver den lagstadgade.

Det är två mäktiga intressen, som stå hotande emot hvarandra.

Badhusbolaget och Grötö

Å ena sidan en i anförda fall hänsynslös och sträng köpingsstyrelse, å andra sidan en disponent som icke tycks hafva mycken aktning för våra svenska lagar och författningar.

Mätte nu vederbörande i tid vidtaga anstalter, att icke den blifvande fabriken på Oxö måtte få rätt förpesta luften, under vår korta badsäsong och derigenom drifva på flykten våra efterlängtade badgäster!

Såsom medlem bland kommunalfullmäktige, sjelfskriven gäst på alla supbjudningar inom köpingen samt gammal Lysekilsbo – jag föddes – ja, det kan vara detsamma – jag vill endast säga, att jag inom kommunal politiken intar en ståndpunkt, ja det gör också detsamma, hvarför skulle tala om det; nej rakt på saken!

Stämman med Lysekils köpings kommunalfullmäktige onsdagen 30 april 1890.

Föredragningslista

- a) Granskning af revisoreernas berättelse för det gångna räkenskapsåret.
- b) Frågan om öl- och vinrättigheter för det kommande utskänkningsåret,
- c) Anslag till "Lysekils Vänner".
- d) Anslag till förbättring av åtskilliga gator och vägar.

Till revisorer hade utvalts grosshandlaren Fr. Carlsson, bankkamrer Nordström och sjökaptenen B. Lycke. I den senares ställe inkom såsom suppleant stadsingeniören Hjelmgren. Både nämnden och fullmäktige tillstyrkte full decharge för det gångna räkenskapsåret. Ingen anmärkning gjordes egentligen,

endast litet gruff om en post å 100 kr, som ordföranden i kommunalnämnden upptagit för kontorshyra och expenser, förekom, men man kom sig ej till med att göra någon sak härom.

Samma personer, som förut innehaft rättighet att försälja vin och maltdrycker, skulle äfven för kommande år bibehålla desamma med undantag af hr Ahlbom i hvars ställe handlanden Patrik Nilsson, som förut innehaft dylik rätt i fjol, men på ett oförklarligt sätt af konungens befallningshafvande petades tillkom. Det är nemligen en gång för alla beslutadt, att ej mer än fyra ölrättigheter få inom kommunen förefinnas.

Till "Lysekils Vänner", ett sällskap som har för ändamål att genom anläggningar och förbättringar vid Lysekils badort befrämja nytta och trefnad för dervarande badgäster, beviljades ett årligt anslag t. v. af 250 kr. Ordföranden ansåg att detta bidrag vunnit så godt som enhälligt bifall, och skulle just slå klubban i bordet, då engelske Konsuln Duff uppträdde och yrkade votering. Votering företogs, och bidraget bifölls med alla rösterna utom en, som röstade för afslag. Herr Duff tröstade sig med att det är ju alltid är minoriteten som har rätt här i verlden.

Efter detta lilla gruff från Konsul Duff afgjordes frågorna om anslag till förbättring af åtskilliga gator och vägar. Anslagen härtill beviljades utan nämnvärd debatt.

Åskan har tvenne dagar å rad låtit höra sig, vid middagstiden i torsdags synnerligen höggjudt. Ett uppfriskande vårregn föll hvilket något försenadt jordarbetet." (BN 1890-05-06/KJ)

1890-05-10

"Från Lysekil.

I morgon är Kyrkstämman utsatt att hållas angående väckt förslag om pastors löneförhöjning med cirka 700 kronor. Härvarande komminister tillförsäkrades vid tillträdet 1.800 kronor i lön samt 400 kronors hushyra. Under den korta tid, cirka ett år, han varit här, har lönen ytterligare ökats med 200 kronor. pastors samtliga inkomster, inberäknadt 300 kronors arvode af badhusbolaget för psalmläsning samt sporter och gåfvor för förrättningar, uppgår till nära 3.000 kronor, en summa, som i allmänhet borde kunna räcka till som komministerslön.

Kommunen har icke några lysande affärer. Allt hvad man kan skrapa ihop af skatter och bränvinsmedel uppslukas af den ständigt nya pålagor fordrande kyrko- och skolbudgeten. Senast i fjol måste lån å 12.000 kronor upptagas för att få debet och kredit att gå ihop. De flesta sansade äro missnöjda med förslaget, anseende att pastor så nyligen fått förhöjning, så kort tid skött

befattningen samt redan nu tyckes inneha inkomster, tillräckliga för hans bergning. Bördorna böra något afpassas efter den dragandes förmåga. Emellertid får du fara sakta i backen, min sköna Stina!” (BN 1890-05-10/KJ)

1890-05-10 ”**Amerikansk metallfärg** af Tarr & Wonsons gamla välkända fabrikat för fartygsbottnar, är nu återigen inkommen och säljes till fabrikspriser af **Fr. Carlsson** i Lysekil.” (BN 1890-05-10/KJ)

1890-05-10 ”I A. Björklunds Herr-Ekiperings-Magasin, Lysekil, är nu inkommet: Kostymtyger i fina och smakfulla mönster, moderna randiga Byx-Tyger, utsökt trefliga Öfverrocks-Tyger, hvita och kulörta Väst-tyger, färdiga Manskläder, största lager på platsen, bästa qualité, moderata priser.

Hattar & Mössor i stor sortering.
Hvita och kulörta öfverskjortor,
Kragar, Manchetter, Normalsjortor,
Kalsonger, Tröjor, Strumpor, Käppar,
Resfiltar, Bärremmar, Nattsärkar,
Kappsäckar, Paraplyer m. m.

**A. Björklunds
Manufaktur – Magasin**

Lysekil
Rekommenderar sitt ny inkomna lager.

Kapptyger i många olika mönster och färger.
Klädningsstyger i stort sortiment.
Garnityrer, Spetsdukar,
Schalar, Tricotlif, Bandutstyrsel,
Blommor, Plymer, Spetsar, Sidenband, Slöjtyll, Handskar och Vantar,

Gummikappor
Parasoller,
Stort urval,
Franska Perkuler & Sattiner,
Piké, Lenon, Cambrick, Perkum, Tvils,
Flanell, Bomullstyger, blekt och oblekt och färgad. Domestik,
Bosättningsartiklar,

Gardintyger,
Hvita, crémevärgade och tryckta.

Möbeltyger i damast, kretong, tvils & bomullstyg, Täcktyger, Bolstervarstyger, Borddukar, Sängtäcken, Divanmattor, Rullgardiner, Duktyger i damast & dräll, Blomstervaser, Eau de Cologne & Parfymer, Sybehörsartiklar m m. Billigaste priser. All konkurrens är omöjlig!

Andreas Björklund,

Lysekil,

Kungsgatan 19.” (BN 1890-05-10/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 26.]

1890-05-10 ”**Makrillfiskare!** Hos undertecknade säljes en del utmärkta makrillgarn af Prima qualité under fabrikspris. **Benj. G. Mollén & Co.** Lysekil.” (BN 1890-05-10/KJ)

1890-05-13 ”**Lysekils Kyrkostämma** beviljade i söndags efter en särdeles liflig diskussion komminister Been en löneförhöjning med 500 kr.” (BN 1890-05-13/KJ)

1890-05-17 ”**LYSEKILS HAVSBAD**

Säsong fr. 8 Juni till 15 September,
Ingen terminsindelning.

Hafsbad och klimatisk rekreationsort.
4 timmar från Göteborg.

Fullständig Bad- Brunns- och Gymnastik samt Massage och Elektrisk behandling – Riklig tillgång på goda bostäder. Flera restauranter. – Stor utvidgning af badhusrestauranten. – Nya, vidsträckta promenadanläggningar. Intendent: D:r H. Köster, öfriga läkare: Professor Rob. Murray och D:r P. F. Landelius. – Beställningar af rum mottages af kamrer J. A. Husberg i Lysekil. God inackordering hos Fröken O. Bergström. – Totalkostnad i Lysekil för bostad, vivre, kur, societé c:a 30 kr. i veckan. D:r Köster behandlar äfven särskildt nervsjukdomar. – Fullständigt prospekt med kartor och alla slags upplysningar öfversändes franco. – Dagliga ångbåtsförbindelser med Göteborg och Uddevalla. Badhusstyrelsen.” (BN 1890-05-17/KJ)

1890-05-17 ”**En kyrkostämma i Lysekil** (söndagen den 11 maj)

Kyrkostämman hölls i kyrkan under herr prostens Ljungmans ordförandeskap. Listor hade förut kringkickats för att värfva underskrifter å den föreslagna löneförhöjningen, som till att börja med föreslagits till ett belopp af 750 kronor. kyrkorådet hade upptagit ett medlingsförslag å 500 kronor. Efter denna nedprutning gick förslaget efter mycket motstånd igenom med ganska knapp

majoritet. Vi hafva angående diskussionen från en tillfällig korrespondent emottagit följande redogörelse.

Prosten Ljungman uraktlåt icke i sina anföranden att fästa församlingens uppmärksamhet på nödvändigheten att ytterligare öka hans embetsbroders inkomster och betonade i synnerhet att, om man och inte enades om det ursprungligen föreslagna tillägget till lönen man dock inte under några förhållanden borde underlåta att bevilja det af kyrkorådet föreslagna belopp af 500 kronor årligen.

Prosten sekunderades troget af en af kyrkans härstädes förnämste stöttepelare, badkamrer Husberg. Denne framförde i synnerligt väl afmätta ordalag huruledes presterna af samma rang i Grebbestad och Fjellbacka voro vida bättre aflönade än Lysekils församlings själasörjare och lade församlingen särskildt på hjertat att den icke borde i detta fall visa sig njugg, ty eljes skulle det för presten vara alldeles omöjligt att representera. En församlingsmedlem dristade sig derpå att uttala såsom sin mening att församlingen säkerligen gerna skulle fritaga herr komministern från skyldigheten att representera, om detta utgjorde enda skälet för lönetillägget, men möttes af sådane blickar och åtbörder att han kom utaf sig och teg.

En annan sällan sedd i kyrkan, men känd som sparsamhetsvän, stod nu upp, framdrog ur fickan ett exemplar af tidningen Bohusläningen och uppläste Lysekilsbrevet i lördagens nummer, derefter vändande sig till förslagsställarne med begäran att, då han själf icke kände huruvida artikeln vore till dess innehåll riktig, de eller andra ville upplysa huru härmed förhölle sig, på det att församlingen vid sitt beslut måtte hafva något rättesnöre. Nu vardt det liksom ett stort buller på de kyrkligas sida och många voro de som säkert, med helt annat än andliga vapen, önskat straffa den som vågat läsa tidningen i kyrkan eller förutsätta möjligheten af en sanning som skulle obehagligt beröra en kyrkans tjenare, man ältades bokstavligen om ordet och stämmans ledare sjelf syntes lifligt upprörd. Slutligen tillerkändes ordet en person, som utför i de hätskaste ordalag mot såväl tidningar – hvilka lägga sig i församlingens enskilda ekonomiska frågor – som de personer, som djerfas framdraga dessa och kolportera desamma. Artikeln i Bohusläningen innehöll minst ”sex (6) grofva osanningar” – det var säkert – och skamlöst var det att så söka vilseleda folk ifrån att göra det som rätt var. Talaren fortfor en god stund med slutligen tröt – andedrägten.

Då uppstod ånyo sparsamhetsvännen och bad den siste talaren, i hofsamma ordalag, att han måtte upplysa, i hvilka afseenden artikeln var oriktig och vilseledande; det var upplysning som från början begärts och den vore välkommen. Nej, det ville han inte – men om han ställes ansigte mot ansigte

med artikelförfattaren då skulle han ge denne ”på moppe”. Tidningen innehöll i frågan minst ”sex (6) grofva osanningar” och hans ord därför finge vara nog. Med ett beundransvärt lugn påpekade ånyo sparsamhetsvännerna det orätta uti att lemna församlingen i okunnighet härom och det tadelvärda i att icke blotta falska uppgifter som ju skulle läsas vidt omkring; men detta hjälpte ej heller – artikelförfattaren och ingen annan än artikelförfattaren skulle få reda på ’et – han skulle få upplysningarna till livs, alldeles varma och dermed punkt.

För att rädda situationen kom nu förutnämnde kamrer sin vän till hjälp och upplyste att artikeln i så måtto var falsk att presten visst icke hade några 300 kronor för psalmläsning etc. utan blott 200, och att den kollekt, som upptagits ena gången till omkring 26 och andra gången till 30 kronor – således ”en” grof osanning! Om de fem andra hade mannen intet att förtälja. Visserligen erhöll komministern gåfvor och skänker af församlingsborna och andra, men icke var det meningen att han skulle åta nådabröd” – och så kunde det hända att han fick sådana af samma själ som länsmannen fick smöret. Nej usch då! Sådant passar ej för presterlig diet.

Nu uppträdde en beskedlig bleckslagare och yttrade de förståndigaste ord som hittills varit hörda. Han förslog att då en stor del af församlingens medlemmar dels vore frånvarande på sjöresa dels icke närvarande vid stämman. Ärendet skulle uppskjutas till hösten, då flera kund hafva tillfälle att närvara isynnerhet bland de egentligen skattdragande. Men detta gick ej an, nu skulle frågan afgöras. Ordföranden förklarade att frågan om anslaget 500 kr blifvit med öfvervägande ja besvarad, hvarpå begärdes votering. Efter det kyrkovaktaren sändts på villovägar efter röstlängden anträffades denna i kyrkan och votering försiggick med den utgång att kyrkorådets förslag genom de närvarandes röstöfvervigt antogs.

Tidpunkten var väl vald och stället för stämman ock. – Ett stort antal af de större skattdragande voro frånvarande, så och den sjöfartsidkande dele af församlingen. Kyrkan var samlingsplatsen för att imponera i st. f. som eljes den dyrbara socknestugan.

T. L. C.

Till ofvanstående redogörelse foga vi vad vår ordinarie korrespondent har att orda i ämnet. Han skrifer:

Det är att förmoda, med den utgång frågan nu fick, pastorn skall draga sig för att mottaga tillökningen.

En stor mängd röstegande, missnöjda med förslaget, hade lagt ned sina röster.

Vår oförskräckte konsul Duff gjorde brefskrifvaren det stora nöjet att ordagrant läsa upp det sist insända artikeln i frågan, hvilket till den glad smickrande min författarefåfånga, att jag aldrig mer skall vara stygg emot honom. likaledes bidrog vårt juridiska ombud Lars Ödman att göra uppsatsen odödlig. Han påstod, att den innehöll sex grofva lögner!

Det är möjligt att tidningsartikeln icke var i hvarje detalj fullt korrekt; men hufvudinnehållet af densamma var exakt, och vidhåller jag att härvarande pastor till dato innehar inkomster, fullt ut uppgående till 3.000 kronor årligen.

Hvem för öfrigt brefskrifvaren är kan förnuftigtvis icke inverka på saken, ty här är fråga om fakta, icke om personer.

Så länge jag skref om vårblommor pil-alléer, havvets brus och granithällarnas glans, kände jag mig lycklig och lika lugn som Vilhelm Tells i fjerde akten, men så fort jag började vidröra personerna, aktörerna på den lilla fläck vi kalla Lysekil och yttrade mig om dem, då kom Lars Ödman genast gram och sa att det var lögn! Jag är färdig att bedja honom om förlåtelse genast – och för att visa, att intet ondt finnes i min själ, att jag flyr lögnen och älskar sanningen, vill jag här i stället framställa sex fina sanningar, som ej ens af de mest fantastiske på platsen kunna jäfvas.

- a) Pastorn visste inte alls vid tjänstens tillträde huru stora (eller små?) löneförmånerna voro.
- b) Någon agitation eller tubbning har icke förekommit.
- c) Utsigt förefinnes ju att, efter denna lilla åderlåtning på kommunens kassa, pastorn skall låta sig nöja och icke så snart komma igen med nya anspråk.
- d) Pastorn har ju icke tagit någon ersättning för förrättningar, oaktat herr Ödman påstod motsatsen och offentligen uppträdde såsom åklagare! (Gud bevara oss för våra vänner!)
- e) Den frikyrkliga rörelsen och godtemplarismen, hvilka såsom arbetande i samma ädla och upphöjda syfte som presterskapet, har nu all anledning hoppas äfven blifva ihågkommen med anslag af kommunen och slutligen – det är det bästa –
- f) För nästa år, behöfva inga nya lån upptagas till understöd åt kyrko- och skolstater!

Det var sex fina sanningar gent emot sex grofva lögner!

Au revoir, som det heter – på tyska!” (BN 1890-05-17/KJ)

1890-05-20 **”Lysekils-bref** (till Bohusläningen)

Lysekil är befästadt från landsidan med väldiga stormhindrande bergmassor, från sjösidan ligger allt öppet och klart. Derifrån vänta vi icke heller än annat än kärt främmande, väderbitna skärgårdsbor med hafvets håfvor, bestående i fisk af alla slag, såsom sill, torsk, hälleflsk, skäddor och de förnäma pigghvararne med flera. Ett och annat exemplar af ”Malmska hvalen” i miniatyr förrirrar sig till våra stränder och blir ock visad all den uppmärksamhet, som tillkommer så pass sällsynta besökare.

Vi vänta äfven nu, liksom i fjol och som det alltid varit hafver, att få hit eliten af Sveriges badande allmänhet. Sveriges utsöktaste badpublik kommer väl äfven i år till våra stränder. I främlingskvarteret står allt putsat och fint till deras mottagande.

Naturen kunde hafva utrustadt Lysekil med all sin rika skönhet, gjort den till en oas inom det ödsliga bergsområdet; men.....

Ja, likväl fika så många efter hafsgudinnans gunst i och få de först någon verklig anledning till sitt giljande, blir det allt flere och flere friare, Lysekils område var (scenen spelas om femtio år) kuperadt; det är nu jemnt och banadt som en lustgård. Utflykten till de kringliggande bergen var uppfriskande, den blifver nu äne mera tjusande genom de nya anläggningarna och Stigarna. Hafvet sticker in sin långa arm, med allt sitt öfverflöd af vatten, för att liksom erinra oss om, huru otvättadt Lysekil förs i tiden var och huru det nu ger intryck af en nytvättad rödkindad skärgårdstös, som smakar som doftande smultron och lekande friska vestanvindar. Och ångbåtar komma och gå, lastade med glada trefliga menniskor, och guld flyter in i våra, i kommunens kassor. (Det behöfs nog när vi en gång få stadsrättigheter och embetsmännen vilja ha lönetillökning, hvartenda år.) Fråge man och befolkningen härstädes, fråga den fattigaste stugusittare om han ej vill gifva sin skärf, när det blir fråga om utgifter till hamn och kajbyggnader, planteringar och försköningar!

Man märker nog att vi ha ”storstadsdrömmar under pickelhuvu”. Men pickehufvorna ha icke hunnit blifva färdiga ännu. De komma på samma gång som borgmästaren med sina rådmän – d. v. s. vid nästa kungabesök. Vi får nöja oss till dess.

Han kommer, storamiralen! Den stolta flottiljen ligger förankrad på Gullmarsfjorden. Köpingens styrelse, dess ordningsman med guldfransar på axeln och stjernor på bröstet, dess kommunalpresident utan medaljer på sig, men med så många flera af båda guld och silfver på väggarna i sitt kontor, våra konsuler och segelsällskaps storheter – alla komma i festuniform och mottaga drotten, som småler så huldrikt mot oss alla. På aftonen låter han sitt ljus lysa

för människorna – sitt glödlampsljus från de elektriska dynamomaskinerna stråla öfvver klippor och skär, villor och verandor.

Folket jublar!

Ack om vi hade en Prometheus, som kunde locka ned lokomotivets gnistor till våra bygder, då skulle vi jubla litet hvar. Men ”i morgon kommer väl åter en dag”!

Vi behöfva ingen Moses, som åt oss med sin staf slår vatten ur bergen. Jag menar nu icke saltvatten, utan friskt, helsosamt dricksvatten. Sådant ha vi, märkvärdigt nog, ganska gott om. Strax ofvan köpingen, uppe på terrassen, ha vi två större dammar, hvilka vattenförråd bildas från källsprång och rännilar bland bergen. Med litet besvär och arbete för destilleringen, få vi der det skönaste dricksvatten man kan önska sig.

Gamla köpingen skall nu ha egen trädgårdsplats för sina badgäster, och på Stångehufvud kommer att uppsättas en ledfyra för aftonpromenerande badgäster af båda könen.

En förlofning bland vår fina verld ett parti mellan tvenne stiliga ungdomsfriska medlemmar af vår sällshapsgrädda, se der nyheten för dagen. Men mera derom i nästa akt.

Storm och åskor tystnat re´n sedan ovädret i onsdags morse – och äfven jag beder få rekommendera mig.” (BN 1890-05-20/KJ)

1890-05-24 **”Lysekils-bref.**

Här arbetas och gräfves, ordnas och planteras i trädgårdarne, vädret ät tyst och stilla samt betydligt varmt.

Natten mellan fredag och lördag fångades 13 tjog makrill af en båt, som eges af Nils Andreasson i Tången. Detta var den första makrillen som fångats i våra bygder.

På söndag afgingo med ångaren ”Ehrensward” 4.000 st isad makrill till Kristiania från P. Larsson i Göteborg.

Tillgången derstädes har allt mer och mer ökats, så att priset, som var upp i 6 kr per tjog, noteras numera till endast kr. 3:50, likaledes pr tjog.

*

Kommunalfullmäktigestämma angående renhållningsfrågan m. m. hölls i går och var af jämförelsevis mindre intresse för allmänheten.

*

Major Lilliehöök öfvertar i dag befälet i köpingen samt kommer att presidera såsom ordförande i bevillningsberedningen.” (BN 1890-05-24/KJ)

1890-05-27 ”**Lysekils-bref.**

På onsdags morgon kl. half sju mottogos de **beväringar** som voro inskrifna vid Stångenäs Kompanie af t.f. chefen för samma kompani, kapten Hallberg. Sedan de af kronolänsmannen erhållit reseersättning och gage, utgingo de härifrån med ångbåt till Backamo.

Kommunalfullmäktigestämma hölls i torsdags kl. 5 på eftermiddagen.

Till pröfningsnämnd för året valdes herrar Magnus Radhe, Julius Backman och Magnusson. Major Lilliehöök blef även föreslagen, men befarade att han på grund af åligganden i militärtjänsten vore förhindrad att vid tiden för sammanträdena närvara. Vore han till äfventyrs då ledig, borde han ju, såsom ordförande i bevillningsberedningen, vara skyldig deltaga i taxeringsnämndens förhandlingar.

Klart till Lysekil.

Från fiskeriföreningen i Göteborg hade ingått skrifvelse, hvori ställdes i utsikt för Lysekils köping att komma in i rikstelefonnätet genom en dubbeltrådig linie till Uddevalls samt att blifva ställt i förbindelse med Orustnätet genom en kabel genom Gullmarsfjorden till Fiskebäckskil.

Den behöfliga summan för ändamålets vinnande hade föreslagits till 2.000 kronor.

På en dag tecknades af enskilda personer och firmor cirka 1.300 kronor. Återstoden beslöto fullmäktige skulle täckas af allmänna medel. Detta beslut fattades med acklamation, och skulle beloppet så fördelas, att 1.300 kronor skulle lemnas såsom bidrag till rikslinjen till Uddevalla, hvilken förbindelse ansågs mera maktpåliggande, samt 700 kronor till understöd åt Fiskebäckskilskabeln.

En tomt- och bötesfråga

Sedermera företogs vid kommunalfullmäktigesammanträde till behandling ett förslag af herr Lilliehöök att genom böter och andra åtgärder exemplariter bestraffa herr Fr. Carlsson, som i fjol i maj skulle haft sin tomt, gränsande intill Rosvikstorg, till kommunen öfverlemnad, men i stället under hela året förblifvit i qvadd besittning af densamma. Carlsson skulle i maj i år hafva allt å

tomten så undanröjt att arbetet med planteringar och anläggningar kunde fullständigt genomföras men hade istället uppfört ett plank och inhägnat en del af tomten, utan kommunalfullmäktiges tillåtelse, hade äfven innehaft platsen ett år längre än honom tillkommit, hvarföre föreslogs, att han derföre skulle till kommunen erlägga samma hyresbelopp af 100 kr. för det gångna året, han för till jordegarne erlagt. Carlsson hade vid föregående tillfällen af kommunen medgifvits rätt att t. v. få besitta ett mindre jordstycke hvarpå ett stall var uppfört, men hade nu ytterligare ökat detta område. Han blef vid detta sammanträde ålagd att helt och hållet från sistnämnda plats samt borttaga stallet. Flere förslag utgående på att fälla Carlson till ansvar, derföre att han öfver ett år efter kontrakttidens slut behållit besittningsrätten af tomten samt till ökat det område fullmäktige medgifvit honom för stallet, förkastades af de moderate – och skulle Carlsson för sitt trots endast böta med förlusten, samt det öfriga jordstycket intill Strandbergiska tomten. Dessa stränga åtgärder, och den ihärdighet hvarmed Carlson qvarhållit tomten hafva sin grund i tvistigheter af djupt genomgripande natur, hvarför äfven de båda ytterlighetspartierna i denna sak torde komma hvar för sig ursäktas.

De makttegandes hemlighetsmakeri.

Jag ville endast tillägga något, som rinner mig i hågen från till tillfälle, då det beslöts att Lysekils allmänna angelägenheter skulle för framtiden skötas af fullmäktige och icke af allmänna stämmorna längre, hvad en af motståndarne till den nya institutionen då yttrade, nämligen, att det var att befara, att ringar skulle bilda sig, som tillvållade sig makten, (den värde talaren hyste då föga hopp om att få vara med sjelf) samt att hemlighetsmakeri och koterianda skulle utveckla sig utan beräkneliga gränsen.

Det tycks som om denne talare delvis skulle få rätt, ty fullmäktigesammanträdena hemlighållas så att ingen människa får veta när de hållas eller hvilka ämnen, som förekomma till föredragning, liksom om allmänna angelägenheter icke skulle kunna intressera någon annan samhällsmedlem än sjelfva fullmäktige.

Denna rädsla för offentligheten är högst oförklarlig och sticker bjert af mot hvad som brukas på andra ställen, der man till och med i tidningarna offentliggör föredragningslistan. Vore brefskrifvaren icke midt ibland eder, mine herrar skulle han icke ens hafva reda på ämnena för edra öfverläggningar.

Folke.

(BN 1890-05-27/KJ)

1890-06-03 ”**Hotell LYSEKIL** som nu undergått en grundlig reparation, rekommenderar sig i ärade kunders och öfriga besökandes benägna hågkomst med snygga rum jemte god servering af allt till affären hörer.

Extra matservering å Hotellets Matsalar och Verandor till nedsatta priser.
Abonenter per månad emottages tacksamt.

I Parkens Café serveras alla sorters spirituösa och kolsyrade drycker, kaffe, the
m. m. Lysekil i Juni 1890. L. Gjöteborg.” (BN 1890-06-03/KJ)

1890-06-03 ”**Emelia Andersson**, Lysekil, rekommenderar härmed sitt nyinkomna lager af
kapptyger, svarta och kulörta i flera olika mönster.

Beställningar mottagas med tacksamhet och utföras modernt, skyndsamt och
under full garanti. Emelia Andersson, Lysekil, Kungsgatan 12.” (BN 1890-06-
03/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 23. BN skriver Emelie.]

1890-06-03 ”**Lysekilsbilder** (Upptecknade för Bohuslänningen)

Tyst! Hvad är det för en folktalare, hvares genomträngande stämma höres i
gathörnet?

”Kl. 11” – höres tydligt.

”N:r 65 vid slätten”, - kanske socialistmöte? Samlingsplatsen uppgifves ju
tydligt. Det är väl ej så farligt? Ordningmakten vakar ju.

”Möbler och husgeråd” –Jaså-

”Vederhäftige köpare – bing bang! Bing bang!”

Nä, det är ju ett sätt att annonsera. –Besynnerligt endast att mannen ser så
högtidlig ut som om alla verlens synder hvilade på hans skuldror!

Man annonserar hör eljes på träen, väggar, plank, på alla möjliga och omöjliga
ställen.

Hvad kan det vara för ett anslag som så lifligt intresserar vår vördade?

”Missionsmöte i bönehuset kl. 7 e.m.. Jaså.

”Aj, aj!. Det icke vara bra”, sade Kasper, när han blef tagen af polisen. Det står
en undrande, gapande skrattande skara af barn och tjenstefolk, (men äfven
troende poliskonstaplar) och applåderar af hjertans lust. Hvad Kasper alltid
varit och förblivit en outtömlig muntrationskälla för gammal och ung!

Nu gå vi vidare.

På ett träd i parken: ”Godtemplare företaga utfärd till Näfverkär”.

Inga spritärter eller konjakstingar få medtagas förstås.

Hvad de godtemplare äro för ena omstörtare och ogudaktigare!

De få nog vackert väder ändå!

På en tafla å bankhuset finner man en Kungörelse sedan 1889 och en för året om skyldighet att betala kommunal-utskylden.

Min Gud! Har jag glömt min debetsedel?

Ack – der står ju den 27 och 28 februari.

Det lättade.

Förr i tiden då vi hade de vanliga bondstämmorna, så kunde det vara något lifvadt att stå och titta på den der taflan, men nu, sedan fullmäktige –Tyst!
Hvarför skall man förarga folk?

Vi gå vidare.

Ny tafla – Omigen: ”Missionsmöte med harpa och andra strängaspel” – ”talare: pastor Andersson, skomakare Pettersson, fiskaren Petrus, tältmakaren Paulus”.
Hm...

Nej, då gå vi hellre in till lilla vännen och köpa oss en ny vegamössa; han är så billig och så gemytlig sedan!

Visserligen äro priserna litet judiska – på vissa ställen, men så få vi så mycket kristligare vilkor hos Margolinsky, Berrman och de andra mosaiska geschägtsmakare, som nu vidtaga.

Kungsgatan är nu slut! Om vi skulle gå ned för Konsulliden och hos Lindbäck köpa en blomma åt henne.

Nej, jag tror vi dröja, det höves ej att gå ”värdshus förbi”. Vi titta genom glasverandorum in på ”Gästis”. Der mår man så bra!

Men nog kommer jag att drömma om affischer, lappar och översmetade väggar.

En liten pjolter! Farbror J...! Nu blir det snart slut med det hemtrefliga samqvämet om aftnarne i Lysekil, sedan de f-e turförändringarne! Adjö.” (BN 1890-06-03/KJ)

1890-06-07 **Ny fyr på Stångehufvud vid Lysekil.** En ny ledfyr kommer innevarande år att tändas på udden Stångehufvud vid Lysekil. Fyren skall visa reguliert klippsken, rödt och hvitt i olika riktningar. Ungefärligt läge: lat. 58° 16” 20 N. long. 11° 25’ 11” O. Närmare underrättelser framdeles. (BN 1890-06-07/KJ)

1890-06-07 **”Lysekils Godtköpshandel** Kungsgatan n:o 8, Lysekil. (snedt emot Lysekils Bränvinsförsäljnings Aktiebolag)

är platsens billigaste kortvaru ock Manufakturhandel och rekommenderas härmed i allmänhetens välvilliga åtankka vid förefallande behof af manufaktur och kortvaror, herr- och damartiklar samt sybehör m. m.

uti Lysekils Godtköpshandel säljes följande varor till nedanstående priser:

Prima Rulltråd	10 öre rullen
Spolsilke	5 öre spolen
Hvita Bomullsband	6 öre st.
Svarta ylleband	20 öre st.
Domestik, grå, brun och svart,	22 öre mtr, 13 öre aln,
Ankartråd	18 öre nystan
Gummikragar, alla n:r	37 öre st
Herr-rosetter fr	15 öre st
Näsdukar fr	10 öre st

Samt för öfrigt allt hvad till en välsorterad manufaktur och kortvaruaffär hörer till ytterst billiga men bestämda priser.

Högaktningsfullt, **K. J. Asp.** Kungsgatan n:o 8, Lysekil.”

(BN 1890-06-07/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 19.]

1890-06-07 **”Kungen väntas till Lysekil på fransysk visit under hemvägen från Kejsarfestligheterna i Kristiania i början af juli.”** (BN 1890-06-07/KJ)

1890-06-07 **”Lysekil gästas** för närvarande af mr Platts elegante pleasure yacht **”Norseman”.**” (BN 1890-06-07/KJ)

1890-06-14 **”M. Jacobssons Fotografi-Atelier Lysekil**
Efter att under de senaste två åren ha studerat fotografien hos flera framstående fotografer, har jag åter öfvertagit min affär, och genom användande af de

senaste åren i utlandet gjorde flera betydliga förbättringar inom fotografien, kan numera alltid ett väl lyckadt arbete påräknas, hvarför jag härmed rekommenderar min atelier till utförande af ett efter nutidens fordringar elegant och varaktigt arbete i förening med billigaste pris.

M. Jacobsson.

(BN 1890-06-14/KJ)

1890-06-19 ”**Lysekils tidning** utkommer under juli och augusti månader med ett nummer i veckan, d.v.s. under badsäsongen, såsom vi utlofvade i vår prenumerationsanmälan till denna årgång. Annonser kunna insändas till Bohusläningens expedition, Uddevalla. OBS! Prenumeranterna å Bohusläningen erhålla gratis **Lysekils Tidning**.” (BN 1890-06-19/KJ)

1890-06-21 ”**Lysekils Raksalong** vid Rosviksgatan rekommenderas. Gustaf Krüger.” (BN 1890-06-21/KJ)

1890-06-21 ”**Anmälde badgäster** i Lysekil.
Handelsres. Lars Holm m son och häradshöf. P. Lamberg, Göteborg,
Bokhållare Knut Hilman och Ernst Dahlbom,
Fru Frida Bohm m fam,
Juris stud. A. W. Durwa,
Herr E. G. Nystedt och
Frkn Löfgren, Stockholm,
Bokh. Joh. Carlsten, Örebro,
Handelsres. S. Svensson, Eskilstuna,
Fogden Victor Boberg m fru, Falun,
Med. kand. Bernh. Fredelius, Töreboda,
Fru. S. Troili Petterson m fam, Surahammar,
Frkn. Mathilda Rosendal, Filipstad,
Fabrikör A. Grönvall, Finland,
Herr E. Bergengren, Elmhult,
Herr Lars Nilsson, Gefle,
Herr John Eriksson, Köping,
Handl. Karl Anderson, Nyköping,
Fru Lundbäck med barn, Husqvarna,
Jur. fil. kand. Herman Falk, Lund,
Nank. Dir. Karlsson m fru, Falun,
Fru Otilia Dalqvist, Foss,
Landtbr. Karl Andersson och
Karl Johnsson, Trollhättan,
Landtbr. C. Andersson och Olga Andersson, Arboga,
A. Bryngelson, Tullsjö,
Fru Maria Hedberg m. son, Örnsköldsvik,

Landtbr. Axel Dahm m fam. Torpsunga,
Till och med 19 juni äro anmälde 97 badgäster.”
(BN 1890-06-21/KJ)

1890-06-26 ”**Isimport till Lysekil.** I Lysekil har i dagarne från jakten Bröderne, kapten Andersson, lossats en last is från Norge för räkning herr Carl Olsson.” (BN 1890-06-21/KJ)

1890-06-28 **LYSEKILS TIDNING N:o 1.**
”**Annonser (bland annat)**
Lysekils Havsbad
Hotell Lysekil
Restaurant aux Bains
C.M. Lindebäck
Tandläkare Edv. Milton
Hotell Bergfalk
J. P. Jensen, urmakare
Lysekils hushållshandel
Lysekils Raksalong
Urmakare J. M. Andersson
M. Jacobssons Fotografiatelier
Joh:s Johansson, kakelugnsmakare
Holst & Swanberg
Lysekils Jernmagasin
A. Björklunds Herr-Ekiperingsaffär
Lysekils Lith. Bolag
Carl Bothén, Urmakeri och Urhandel

Klimatisk kurort
och
havsbad.

Lysekils Havsbad.

Daglig ångbåts-
förbindelse med
Göteborg och
Uddevalla,
mest inomskärs.

Läkare: Badintendenten, Docenten D:r H. Köster samt Professor R. Murray
och D:r P. F. Landelius.

Synnerligen lämplig vistelseort för efterkur efter brunnskur.

Alla badformer, särskildt utmärkta gyttjebad, Nauheimerbad, nyinrättade
elektriska bad. — Sjukgymnastik, massage och elektricitet. — Naturliga mineral-
vatten. — Billiga bostäder. — Privat inackordering. — Goda restauranter. — Rik-
lig tillförsel af lifsförnödenheter. — Vidsträckt promenader. — Utmärkta segel-
båtar.

Badintendenten behandlar äfven särskildt nervsjukdomar.

Förfrågningar och beställningar besvaras samt fullständig prospekt med kartor
sändas franko af Badhuskamreraren.

Badhusstyrelsen.

5

1890-06-28 Annon i Lysekils Tidning: Lysekils Havsbad. (Foto: Per Stenros)

Hotell LYSEKIL

som nu undergått en grundlig reparation, rekommenderar sig i ärade resandes och öfrige besökandes benägna hågkomst med snygga rum jemte god servering af allt hvad till affären hörer.

Extra matservering å Hotellets Matsalar och Verandor till nedsatta priser. Abonenter per månad emottagas tacksamt.

I Parkens Café serveras alla sorters spirituösa och kolsyrade drycker, kaffe, thé m. m.

Lysekil i Juni 1890.

L. Gjöthberg.

15

1890-06-28 Annonc i Lysekils Tidning: Hotell Lysekil. (Foto: Per Stenros)

HOTELL BERGFALK,

Lysekil.

OBS. Särskildt propert kafé med flygel och biljard-salong finnes för slutna sällskap och rekommenderas i ärade badgästers åtanka.

A. G. BERGFALK.

16

1890-06-28 Annonc i Lysekils Tidning: Hotell Bergfalk. (Foto: Per Stenros)

Lysekilskronika

Frisk och skön är luften här, mycket ozonhaltig, hvarför äfven sällan åskväfer förekomma, ty atmosferens renhet lemna intet öfrigt att önska. Hafsvindarne

äro visserligen emellanåt svala men ännu har man aldrig hört omtalas, att någon förkylt sig ute på hafvet, och verkningarna af en sommarens vistelse i Lysekil mot kroniska sjukdomar, i s. nerv- och degestionssjukdomar, äro i sanning förvånande. De är de långa och tärande sjukdomarne med nedsatta krafter, som här finna bot.

Mången af reumatism, lamhet eller allmän svaghet lidande sjukling ser man så småningom rätta ut de krumpna lederna, ta ut stegen, så som han gjorde förr i ungdomens vår, med ett ord krya till sig både till själ och kropp. Och det glada humöret kommer åter med den rena luften, den friska hafvsbriser. Yrkeströtta arbetsträlar, som vår öfverciviliserade tid dömt till oafslåttligt arbete bland studerkammarens luntor, å embetsrummet eller vid kontorspulpeten, känna sig som ur burens utslupna fåglar. Bröstkorgen vidgar sig, vällustigt inandas man den behagliga luften ute på bergsstigarna.

Och hvilka vyer sedan. Hafvet med dess väldiga bränningar, dess fräsande vilda vågor, solnedgångar af hänförande skönhet i alla möjliga lysande färgnyanser! Hvilket skådespel för den, som endast är van vid en konstlad tillvaro!

En vandring bland dessa klippor är nu mera särdeles beqväm, ty genom det outtröttliga nit, sällskapet ”Lysekils vänner” lagt i dagen, kan man medels de nyanlagda vägarna fritt få tillträde till hvarje förut otillgänglig eller svåråtkomlig plats, och derifrån kan man oupphörligt få skåda nya scenerier, det ena mera stämningsfullt än det andra.

Vid stiltje ligger hafvet utbreddt majestätiskt som en silfverspegel, slutande sig kring de väldiga granitklipporna. Mot dessa, som ibland störta lodrätt ned i hafvet, ibland i afsatser liknande jättetrappor – s. k. pallar – småningom sänka sig mot stranden kämpa stundom vågorna i vildt raseri.

Från högre belägna punkter kan man se utåt Kornö, Saltö, Hållå stora fyr samt flere småfyrar.

Midt emot på andra sidan Gullmarn har man det vackra Fiskebäckskil med sina i ljust hållna snygga, hemtrefliga bygnader. – Fru Hvassers villa, der hon residerar hela året om, höjer sig något öfver de öfriga byggnaderna. På sin veranda, hvarifrån man har en dominerande utsikt öfver fjärden, får man ofta se den frejdade konstnärinnan promenera af och an, njutande af de storslagna naturomgifningarna.

Kasta vi åter blicken något mera åt höger, träffa vi på Kristinebergs storartade zoologiska anstalt. Ett besök dit ut vid tillfälle, för att se till havsaqvarierna, bör otvifvelaktigt blifva både lärorikt och nöjsamt.

Som man numera häruppe i bergsområdet har vägar i snart sagt alla möjliga riktningar, är bäst att göra upp sitt program för hvarje dag, hvad beträffar marsrouten. Vi vilja i dag draga oss i utsträckt jägarkedja nedåt Rinckenäs, ett större salteri, tillhörande Carl Olsson, så småningom nedåt den s.k. gamla köpingen, som bildar liksom en liten stad för sig. Af husbyggnaderna, snygga och nymålade som de alla nästan utan undantag äro, får man ett godt intryck af hemtrefnad. Hvarje hus har sin lilla välskötta trädgård, och värdfolket utgöres af någon gammal hedersfar till skeppare eller hans fredliga och beskedliga gumma.

Tågar man igenom denna stadsdel (förlåt, köpingsdel!) på den stenlagda hufvudgata, som för öfrigt bör vara att förorda för melankoliska eller i drömmier försänkta själar, enär en och annan stött på den knaggliga stenbeläggningen bör väcka dem åter till verklighetens värld – tågar man – förbi Bansviks trefliga badhus och vidare öfre vägen tillbaka genom gamla köpingen som man nu till största delen har under sina fötter – ligga så väl denna del som åtskilliga partier af nya köpingen samt Kyrkvik för ens blickar. I synnerhet är partiet vid Mollénska trädgården samt närmaste omgifningarna kring kyrkan särdeles vackra.

Man ser kyrkan långt i bakgrunden, inbäddad i grönt, det präktiga storartade skolhuset, pastors lilla förtjusande residens, allt omgifvet af den härligaste sommargrönka.

Fortsättes färden genom den s. k. nya köpingen, träffar man strax till venster på en med glasverandor försedd, ofta flaggprydd tvåvåningsbyggnad. – Det är hotel "Lysekil" eller med andra ord "fru Gjötbergs", för hungriga och törstiga medmänniskor en omtyckt vistelseort.

Vidare fortgår Kungsgatan med en rad vackra villor och hus, som icke skulle skämmas för sig i hvilken bättre landsortsstad som helst.

Här finns vidare apotek, charkuteribodar, slagtare, bagare, kortvaruaffär samt bankkontor – Bohusläns Enskilda Banks filial – bokhandel, restaurationer af 2:dra och 3:dje klassen, förevisning af elektriska damer m. m.

Allt detta har man på Kungsgatan!

Ären I trötta mitt herrskap, så stanna vi i parken. Under dess skugg-gifvande träd är en behaglig hviloort. Vi slå oss ned på verandorna i kaféet och inmundiga i sakta mak några flaskor vichy (läskdryck)

Snart börjar krocket, lawn-tennis, kranskastning och öfriga sportspel på den gröna rotundan i parkens midt och man kan snart ledigt och lätt i sina drömmier förflytta sig till den tid, då man ingen annan sorg försökt, än att mustaschen växte trögt.

Lysekil.

Midsommaraftonen var ungdomen nere vid badhuset ifrigt sysselsatt med societetsverandornas klädande med löfgirlander. Några af de äldre deltog ock, hvaribland löjtnant Lundgren, som sedan åratall tillbaka varit pappa för denna sport.

Midsommardagen kl 5 e. m. hade badgästerna gemensamt kafferep i societetshuset.

En strejkunge, Midsommardagen hade vanliga segelbåtarna från Kilen (h. e. Fiskebäckskil) strejkat, på så sätt utöfvande repressalier, därför att de dagen förut af vederbörande badgäster för mycket negligerats. Arbetet med verandornas höftklädsel tog nämligen då odeladt ungdomens tankar och sinnen i anspråk.

Konsul Sundbergs ångare "Elna" gjorde vid 11-tiden utflykt till omnejden med ett utländskt sällskap Lysekilsbor.

Soffor äro öfverallt på lämpliga ställen utsatta till badgästernas bekvämlighet.

Bansvik. Måndagen den 23 dennes öppnades Bansviks badhus.

Årsmöte i härvarande missionshus hålls söndagen 22 dennes, för att fira denna verksamhets treåriga tillvaro. Flere framstående talare framträdde. Diskussionen på eftermiddagen rörde sig om frågan, huruvida det kan anses nyttigt att missionera här hemma, då prester och ordets förkunnare redan förut i tillräcklig mängd förefinnas. En af talarne, som förfrågat sig hos en af stiftets framstående prestmän om den saken, hade fått till svar, att det vore skadligt bedrifva missionsverksamhet inom landet, men ville han missionera skulle han gifva sig ut till hednaländer. Talaren menade nu på att en sak, som var nyttig i utlandet, borde vara lika nyttig här hemma, ty här funnos många hedningar i Sverige, fastän de buro det kristna namnet.

Mötesfesten var talrikt besökt och förhöjdes högtidligheten af musik och sång. Ovanligt npg förekommo inga störande uppträden från mot saken fientliga personer.

Köpingens godtemplare hade i söndags en utflykt med ångbåt till Ljungskile hvarifrån färden fortsattes till exercisplatsen Backamo.

Omkring 170 badgäster voro i torsdags inskrifna i societeten härstädes.

Stor fest var af konsul V. E. Mollén anordnad midsommardagen för i hans tjänst anställde stenhuggeriarbetare.

Anmälde badgäster. I Lysekil.

Doktorinnan H. Lang, Göteborg,
Friherrinnan O, Vrangel med fam., Skåne,
Fröken C. Börjesson, Göteborg,
Hofrättsauskultant V. Grönfeldt, Björneborg,
Banktj'nsteman M. Olsson, Stockholm,
Gymnastikdir. Carl A. Lundgren med fam., Göteborg,
Bokh. C. E. Lindqvist, Stockholm,
Landssekreter A. Vestrin med dottern Anna och
Fröken Bertha Smith, Kalmar,
Professorn Casio Basaledna, Montevideo,
G. Andersson, Edstena, Högsäter,
A. P. Pettersson m. dotter, Nerike,
Friherrinnan Ramsay, Upsala,
Fröken H. Gulin-Ramsay, Vesterås,
A. Göbel, Göteborg,
O. Åkerlund, Lerum,
t. f. byråchef H. Björklund, Stockholm,
E. E. Kjellgren, Reymyre,
Fru A Landström m. två döttrar, Eskilstuna,
A. Nielsen, Lysekil,
Expeditionschef v. der Lancken med fam. Stockholm,
Fru Planthaber, Stockholm,
Fru Kumlin, Södermanland,
Friherrinnan S. v. Otter m. son, Kristianstad,
Löjtnant G. Brunström, Bjerbolund, Röggle,
Landtbrukare J. A. Risbäck m. fam. Stockholm,
Herr Teodor Engberg m. fam., Eskilstuna,
Tullförv. G. Velin, Jönköping,
Landtbrukare E. Lindén, Östergötland,
Herr D. Berkow, Linköping,

Fru Hilma Nicklasson, Lilla Edet,
Fru Augusta Nicklasson, Upphärad,
Frk. G. Creutz, Stockholm,
Herr Ture Person och
Landtrbr. Olof Hansson, Dalsland,
Frih. E. Haij m. dotter, Önsjö,
Fru Matilda Edén och
Frök. Gertrud Edén, Vermland,
Fru Katarina Geijer o. barn och
Frök. Malin Geijer, Karlstad,
Kassör Aug. Lundbäck, Husqvarna,
Fru Josefina Bjurström och fröknar Maria o Emma Örnström och
Frök. Augusta Lundborg, Arboga,
Häradsh. Oscar Björkman, Uddevalla, agent Hugo Blomberg, Stockholm,
Grossh. Georg Murray, Göteborg,
Major G. M. Schmiterlöv m. fru, Stockholm,
Kandidat J. S. Landtmanson, Nässjö,
Herr Knut V. Carlson, Stockholm,
Prosten J. O. Geijer m. fam. Frändefors,
Juris. Kand. J. Hedman, Malmö,
General Klas Kreüger m. fam. Vexiö,
Landshöfd. Lothigius m. fam. Venersborg,
Frök. Gerda Renström, Stockholm,
Fabrikör Joh. Engström,
Till 25 Juni äro anmälte 161 badgäster.”
(Lysekils Tidning 1890-06-28/KJ)

1890-06-28 Annons i Lysekils Tidning: Urmakeri och Urhandel. (Foto: Per Stenros)

1890-06/07-.. Länsstyrelsen meddelar under sommaren beslut i skolfrågan. Besvären bifalles som liksom tio år tidigare. Claes Sixten Lilliehöök driver frågan vidare till Kunglig Maj:t som dock ogillar besvären och fastställer länsstyrelsens beslut.

Motiveringen är att "ifrågavarande enskilda skola ... icke kan hänföras till sådana anstalter för folkskoleundervisningen, hvarom förmäles i Kongl.

förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd 21 mars 1862, samt att det följaktligen ej tillkommit Lysekils församling att till prövning upptaga den till dess behandling hänskjutna frågan om anslag till berörda enskilda skola, har Kongl. Maj:t icke funnit skäl göra ändring i det slutöfverklagade utslaget innehåller".

Av detta drar Lilliehöök slutsatsen att ansökan om anslag till en dylik skola skall ingivas till och beslutas av kommunalfullmäktige."

1890-07-01 "Tandläkaren Josef Bernstone träffas i Lysekil från och med 19 till och med 31 Juli." (BN 1890-07-01/KJ)

1890-07-05 **LYSEKILS TIDNING N:o 2.**
"Annonser (bland annat)
Nordgren-Neruda Konsert
Lysekils Havsbad
Tandläkare Edv. Milton
Hotell Bergfalk
Holst & Swanberg
Restaurant aux Bains
Hotell Lysekil
C.M. Lindebäck
M. Jacobssons Fotografiateelier
A. Björklunds Herr-Ekiperingsaffär
Hallmans Bokhandel
Joh:s Johansson, kakelugnsmakare
Carl Bothén, Urmakeri och Urhandel
Lysekils hushållshandel
Lysekils Raksalong
A. Marcuson, Vägg- och Fickur, Urkedjor mm
Lysekils Lith. Bolag

Lysekil.

För trettio á fyrtio år sedan funnos här inga andra vägar inom bergsområdet än gång- och klöfjestigar i stället för de nuvarande bekväma promenadvägarne, och trakten föreföll derigenom ännu mera vild och ödslig.

Men icke allenast härutinnan, utan i så många andra förhållanden har Lysekil utvecklats sig och gått framåt. Ingen kan ej heller jäfva det påståendet, att Lysekil med full rätt bör anses såsom en af vestkustens mest framstående och omtyckta badorter.

Hvad sjelfva köpingen årligen lägger ut för nyanläggningar och underhåll af sina gator, torg och framför allt sin stenbro och sina kajer, belöper sig till ganska anseelige summer.

Då till badgästernas disposition finnas att tillgå omkring 1.100 möblerade rum, är det klart att platsen är rätt betydande. Också kan man i de talrika handelsbodarna här förefinnas, förskaffa sig nästan allt man behöfver för en sommarvistelse.

De fleste villor och boningshus afsedda för badgäster, äro försedda med verandor och balkonger, hwarifrån man har en härlig utsigt åt öppna hafvet eller Gullmars-fjorden. Parker och trädgårdsanläggningar finnas af flere slag. För allmänheten äro tillgängliga badhusbolagets båda parker, den ena omkring stora badhusbryggan och societetshuset, den andra ungefär i köpingens midt. Dessa parker vårdas och sköts väl, träden äro stora och lummiga samt erbjuda skugga och trefnad under sitt rika löfverk. Varmbadhuset i Kyrkvik är stort och rymligt, innehåller, utom ekonomilokaler, 33 badrum, för alla slags varma bad, smärre kallbassiner, serveringslokal för brunnsdrickning, intendenturens och läkarens mottagningsrum, kamrerarekontor och stora promenadverandor.

Bansviks filial i gamla köpingen med samlings- och läsrum samt rymliga verandor har ett fritt och friskt läge. Baden äro här anordnade i 3 olika klasser, då i Kyrkvik åter endast 2 klasser förefinnas 1sta och 3dje.

Bad i alla former kunna här erhållas. De enkla varmbaden äro på grund af hafsvattnets höga salthalt att betrakta såsom starka saltbad och deras verkningar äro fullt utjemförliga med utlandets förnämsta bad af detta slag.

En resa till Kreuznach, Viesbaden, Nauheim och dylika utomlands kurorter är således onödig, då man här hemma kan åstadkomma lika kraftiga badformer.

Gyttjebaden, hvilka omsorgsfullt serveras och i förening med massage åstadkomma de mest lyckade verkningar, äro mycket omtyckta Kreuznacherbad med äkta Mutterlange har allmänheten i stor skala begagnat sig af. Vidare må nämnas Nauheimerbad, Tallbarrsbad af för hvarje dag första afkok, Tånglutbad, Aachenerbad samt elektriska helbad. Dessa senare öfvervakas af läkaren personligen. Stort anseende åtnjuta äfven halvbad och kallvattenbehandlingen. Kallbadhuset för herrar är nyanlagdt och försett med en simbassin af 6.000 kvadratfots yta och många afklädningsrum. Den anses vara den yppersta vid hela vestkusten.

Dambassinen är nyrestaurerad med 24 smårum, 8 smärre och en större simbassin. Badhusrestauranten är vackert belägen vid hafsstranden med luftiga

och rymliga lokaler, kafé och biljard. Vid sidan heraf ligger gymnastikhuset der både sjuk- och friskgymnastik kan erhållas samt massage.

Societetshuset med breda verandor, stor bal- och konsertsalong, läsrum med tidningar och tidskrifter är mycket ståtligt.

Närmaste omgifningarna omkring bad- och societetsbyggnaderna äro anlagda till park med inbjudande soffor och hviloplatser. Å gräskullarne och anorstädes äro små vattenkonster placerade. Blomster- och trädgrupper fägna ögat. Bersåer med små grottor å bergsslutningarne i närheten inbjuder den trötte vandraren. Ännu högre upp på bergsafsatserna har man fri utsikt åt hafvet och fjärden.

I badhusverandan serveras alla slags mineralvatten och vill man sedan – gå på vattnet – så finns det promenadvägar som äro präktoga.

Läkarevården bestrides af verkliga kapaciteter och är Lysekils hafsbad icke minst på grund af dess dugande läkarekrafter vida berömdt. Man kan här påträffa patienter, utom från Skandinavien, från de mest skilda och aflägsna länder.

När tyska eskadern passerade utanför Lysekil.

Tisdagen 1 dennes kl. 3 på morgonen varseblef utkiken å härvarande lotsvakt den örlogseskader, som å ett af sine fartyg öfverförde Tysklands mäkrige kejsare till Norge. Fartygen gingo två och två i bredd samt höllo sig på ett afstånd af cirka 5 mil från land. Våldiga rökmoln från de många ångskorstenarne lägrade sig öfver hafvet.

Första soiréen. Tisdagen 3 dennes var den första af de ordinarie sällskapssoiréer. Dessa börja kl. 7 och sluta vid 10-tiden. Det går ännu lite trögt att få det stora flertalet dansanta damer och kavaljerer till något lifligare deltagande, men efter någon tid sedan presentationerna gått af stapeln, nya konnessancer gjort och små kottier bildats här och der bland ungdomen, kommer allt nog att gå af sig sljef. Vid dessa soiréer utvecklas då så mycket glädighet och öfwersvallande lefnadslust att man kan bli ung på nytt blott man ser derpå.

Bland mera framstående badgäster som på senare tider anmält sig må nämnas friherrinnan O. Wrangel, friherre Wrangel, landssekreteraren A. Westin med dotter, professor Casio Basalduah från Montevideo, friherrinnan Ramsay, expeditionschefen von der Lancken, friherrinnan S. von Otter, friherre Hay med dotter, major G. W. Schmitterlöw, prosten J. O. Geijer, general Klas

Kreüger, landshöfding Lothigins, grefve M. Björnstjerna, bankdirektörerna herr Gihl med fru, herr Berggren med fru och dotter samt von Phaler.

Morgonbön hålles från början af denna vecka i societetslokalen kl. 8 af pastor Been.

Professor Curman anlände hit i torsdags.

I Lysekil äro för närvarande 270 badgäster inskrifna.

Vyer från Lysekil. Af fotografen Jakobsson voro i onsdags å kamrerarekontoret till försäljning inlämnade åtskilliga vackra landskapvyer af Lysekil och dess storslagna omgifningar. I synnerhet storartade äro partierna nere vid Stångehufvud med sina klippformationer och vågsvall.

Vid val till komminister i Brastads, Bro och Lyse församlingar utföll röstetalet sålunda:

Warenius	54
Christensson	1.501
Svenning	8.750

Vice pastor Svenning blir således den lycklige och få hans meningsfränder i honom ytterligare en kraftig stödjepelare för den schartauanska byggnaden. Denna sekt inom statskyrkan har ju, som bekant, starka försänkningar bland clerus inom stiftet och det kommer alltid att utgöra ett godt befodringsmedel om man visar sig vara en pålitlig anhängare af detta lärosystem.

Louise Pyk-Newton har i dagarne besökt Göteborg på genomresa till Lysekil, der hon skall rekreera sig efter vinterns tränga konstresor i Amerika, Holland och England.

Anmälde badgäster. I Lysekil.

Kapten Bothén m. fru, Karlshamn,
Studeranden C. G. Theorin och fanjunkaren A. G. Lindeberg, Jönköping,
Fröknarna Thekla Vollin och Signe Nyman, Eskilstuna, herr C. Fernlöf,
Dalsland,
Herr P. E. Eriksson, Vermland,
Fru Joh. Pettersson m. dotter, Vermlandsnäs,
Direktör O. Kyhlberg,
Fröken J. Bratt, Stockholm,
Herr Knut Lagervall, Göteborg,
Herr N. Richert, Stockholm,
Kammarskrifv. B. Borg, Lund,
Fru Eriksson m. son, Petersburg,

Notarien Bernh. Burman, Stockholm,
Grefve M. Björnstjerna, Helsingfors,
Bankdir. A. v. Pfaler m fru, Finlad,
Fröken Elisabeth Palander, Blekinge,
Fru Grönvall m. son, Södermanland,
Teknologerna S. Karlsson och Rosengren, Stockholm,
Kapten P. Pettersson, Surahammar,
Friherrarne C. G. Vrandel,
V. Vrandel och
H. Vrandel, Skåne,
Herr F. Johansson, Viredaholm,
Fröken Hilma Nordvall, Norrkila,
Herr J. Münzer, Göteborg,
Herr G. Lagerbäck, Eskilstuna,
Herr G. Nejsob m fam. Nerike,
Fru G. Koch m. fam. Sköfde,
Handl. Frans Olsson, Kristinehamn,
Notarien Ossian Stadenberg, Gefle,
Jernhandl. A. Rothman, Sundsvall,
Fabrikant Albert Öberg m. fam, Eskilstuna,
Fröken Hanns Hane, Karlstad,
Fröken E. Berggren, Lund,
Herr Claës Br. Varholm, Solvik,
Köpman Alf Rehdin, Borås,
Fröknarna Alma, Konstantia och Klara Nilsson, Göteborg,
Fröken Nanny Hagberg, Grundsund,
Frk. Setterlund m. döttrar, Stockholm,
Fru Nath. Karlsson, Högås,
Herr F. O. Vallin, Göteborg,
Fru Edla Sernander m. dotter, Örebro,
Fru Julia Smerling m. dotter, Stockholm,
Ingeniör G. Sernander, Småland,
Herr E. Persson, Göteborg,
Fru Fredrika Södervall m. familj, Lund,
Fröken Maria Allard,
Studeranden Martin Allard, Fjellmo,
Herr Fritz Lang, Göteborg,
Beuksegaren Joh. Schjöltz m. fru, Haddebo,
Löjtnant O. S. Olsson, Dalsland,
Herr J. Jansson m. fru, Kristinehamn, ingeniör Victor Olsson, Dalsland,
Landtbr. K. Petersen m. fru, Skepsås, Östergötland,
Fröken Thorborg Öyerstedt, Stockholm,
Fabrikseg. Otto Åkerlund m. döttrar, Lund,

Bankdirektör Berggren m. fam., Sundsvall,
Konsul V. E. Mollén m. fru, Lysekil,
Juris studeranden Lage Lindberg, Kohlswa,
Doktorinnan Ebba Björnström, hofrättsnotarien J. Björnström och bankir G.
Gihl m. fru och dotter, Stockholm,
Kyrkoherde E. V. Björén, Ånimskog,
Godsegaren Vilh. Kumlin, Södermanland,
Förvaltare Fr. Göransson, Karlsborg,
Telegrafkommissarie Sommar m. fru, Lysekil,
Grosshandl. L. Engelau m. fam., Stockholm,
Herr Axel Bergström, Nyköping,
Bankdir. R. Lindgren, Jönköping,
Fröken Emma Karlberg, Linköping,
Fru Adele Vennersten och
Fröken Ebba Vennersten, Borås,
Ingeniör C. F. Virgin m. fru, Eskilstuna,
Till 2 Juli voro anmälde 274 badgäster.”
(Lysekils Tidning 1890-07-05/KJ, PS)

1890-07-08 ”Hus till salu. Ett i godt stånd varande boningshus, indeladt i 4 rum och kök, beläget vid gata, på egen, gravationsgri, rymlig tomt, säljes billigt och kunna betalningsvillkoren lämpas efter reel köparens önskan. Vidare meddelar. A. M. Netterblad, Lysekil.” (BN 1890-07-08/KJ)

1890-07-12 **LYSEKILS TIDNING N:o 3.**
”Annonser (bland annat)
Lysekils Havsbad
Hotell Bergfalk
Holst & Swanberg
C.M. Lindebäck
Carl Bothén, Urmakeri och Urhandel
Restaurant aux Bains
Hotell Lysekil
A. Björklunds Herr-Ekiperingsaffär
Militär-Konsert
J. P. Jensen, urmakare
Urmakare J. M. Andersson
M. Jacobssons Fotografiatelier
Lysekils Jernmagasin, Aug. Lysell
Lysekils hushållshandel
Lysekils Lith. Bolag
Lysekils Raksalong
Joh:s Johansson, kakelugnsmakare

Lysekil.

Då man i ekonomiskt hänseende jämför Lysekils badort med andra svenska dylika eller med de bekanta nordsjöbaden Sylt, Nordeney, Helgoland, eller med de norska såsom t. ex. Sandefjord, Modum, Laurvig, m. fl. kommer man i allmänhet till det resultatet, att en sommarvistelse härstädes blifver betydligt billigare än på något af förut angifna ställen. Lysekils företräden ligga således icke blott och bart deruti, att det är en modern och af den fina världen eftersökt plats. Man kan här inrätta sig och ordna sitt lefnadssätt helt och hållet efter de tillgångar och de medel man kan disponera öfver.

Totalkostnaden öfver en badsejour belöper sig till 30 á 35 kr i veckan för en första klassens kurgäst utan allt för stora anspråk, eller om man begränsar sin badsäsong till 5-6 veckor, till 150 á 200 kr., kostnaderna för societetsinskrifning och kurbehandling uppgå möjligen till hälften av de belopp, som härför fordras vid de norska badanstalterna. I medeltal har kostnaden visat sig utgöra 7 kr.

Hvad bostäder beträffar faller sig äfven priset härför betydligt billigare.

Vill man slå sig ned på något hotell för längre eller kortare tid, stanna der tills man sett sig om, eller hyra för längre tid, i hvilket senare fall priset naturligtvis betydligt modereras har man att välja på: Bergfalks hotel, Hotel Lysekil, Hotel Rosvik, m. fl. Det först nämnde är i Baedekers guide försedt med stiernan en beteckning, som kännetecknar detsamma som förstklassigt, Hotell Lysekil, motsvarande har god restauration, åtskilliga rum för resande samt verandor i båda våningarna. Hotell "Rosvik" är beläget strax ofvanför ångbåtsbron vid Rosvikstorg med rum och restauration, hvarmed allmän belåtenhet uttalats. Den förnämsta restaurationen är naturligtvis "Restaurant aux baines", der serveringen hålles af herr F. Magnusson. Denna restaurant är vackert belägen vid hafsstranden. Från dess verandor och balkonger har man en härligt utsikt utåt hafvet och Gullmarn. Det står under badhusläkarens öfverinseende.

Priserna å dessa ställen vexla mellan 2 á 3 kr. per dag med tre hela måltider, middag af 3-4 rätter mat efter matsedel jemte smörgåsbord 1,25 á 2 kr. För längre tid och större familjer kan särskild öfverenskommelse träffas.

Föredrar man åter att rätta sig mera "en familie" har man i fröken Bergströms pensionat i Kyrkvik tillfälle att få fullständig inackordering, å cirka 3 kr. per dag.

Detta pensionat rekommenderas med rätta.

På Kungsgatan midtemot bankhuset äfven en inackordering ”Christenssons”, med tarfligare, men väl lagad mat, något jämförlig med s. k. nykterhetsvårdshus.

Lefnadskostnaderna ställa sig således jämförelsevis billigt i Lysekil. vill man inackordera sig på någon af restaurationerna kan man göra detta för ett pris af 2,50 till 1,50 per dag. Det ställer sig naturligtvis ännu billigare, om man vill ha besvär med eget hushåll.

Hvad bostäder beträffar, hafva ytterligare tillkommit flere nya villor. Deribland må nämnas en med verandor försedd byggnad vid badhusplanen, midt emot Mollénska huset. Denna byggnad, som tillhör badhusbolaget är särdeles ändamålsenligt inredd för familjer, Solviks eleganta villa hitom Slätteskär är äfven afsedd för uthyrning.

I gamla köpingen hos någon gammal välvillig skeppare kan man slå sig ned särdeles billigt. Stilla och anspråkslöst kan man der inrätta sig, och lägenheterna äro långt trefligare och sundare än man af deras gammalmodiga och hopträngda byggnadssätt kan sluta. Särskildt bostäderna omkring Bansviks badhus hafva en särdeles frisk och vacker belägenhet med en utsigt öfver hafvet. Hvert man för öfrigt vänder sig – föredrar att hyra sig en elegant villa i Kyrkvik eller anser man mera lämpligt förskaffa sig några anspråkslösa rum i gamla köpingen – öfverallt finner man snygghet och hemtrefnad: propert linne, goda sängkläder och sängar, merendels resår- och tagelmadrasser äfwen.

Hyran beräknas i allmänhet efter ett medelpris af 1 kr. för möbleradt rum med en säng; vexlar annars mellan 0,50 och 2 kr. per dag; dyrast i slutet af juli och början af augusti. För en möblerad villa af 5 rum, kök och veranda omkring 500 kr. för hela sommaren. Extra säng betalas med 0,25 per dag. – Bords och sänglinne samt handdukar böra medtagas; dock kan erhållas på stället. – Bordssilfver likaså.

I öfrigt finnas nödig bords- och köksservis till förhyrd våning.

Angenämast är att intaga sina middagar på eller hemta dem från en restaurant.

Egen hushållning underlättas genom den rikliga torg- och hamntillförseln samt de många välförsedda handelsbodarne.

Under det alla förhållanden, segelturer, hafs- och bergspromenader, badning, musik och sång, längre exkursioner i omnejden, flirtation och hambo-polkor bidraga hvar i sin mån att stärka aptiten, det är ju alltid en tröst att här finnas godsaker att få.

Segelturerna äro de mest omtyckta förströelserna här. Ett båtlag i fjol med 20 personer, idel glada och välvilliga kamrater, hade att betala 5 öre person per timma. Det är ju billigt!

Vill man åter ensam ströfva omkring och bese klipporna, helsa på stenhuggarne uppe på bergsterasserna, sitt ute på skären och beskåda vågornas ystra lek, är detta ännu billigare nöjen. Vid färder samlar man helsa och vigör för kommande år, man liksom magasinerar upp lefnadslust och krafter för framtiden.

Läget är utmärkt; luften hög och ren, hafsvattnet kraftigt och stärkande, alla anordningar förträffliga, läkarne humana och skickliga, till och med särdeles framstående i sin konst, sällskapslifvet är glättigt och uppfriskande – allt bidrager att göra en sommarvistelse här angenäm, helsobringande och njutningsrik.

Kungens fransyska visit – utanför Lysekil.

Vid tvåtiden i torsdagen inträffade underrättelsen från Smögen, att h. m:t konungen var att förvänta. ”Drott” hade observerats å lotsutkiken. Klockan half tre visade sig chefsfartyget utanför Klubban och gjorde en lof omkring på fjärden, hvarefter resan fortsattes söderut. Hamnen och badhusområdet voro prydda med flaggor och från batteriet saluterades de sedvanliga 21 skotten. Konungen syntes å kommandobryggan och besvarade vänligt hälsningen. Ett verkligt Oskarsväder var rådande.

Chefsombyte. Den i tjensten mångårige och af sina underlydande omtyckte disponenten för Anglo-Swedish Company, Lysekil, eller med andra ord Grötöns guano- och oljefabriker, konsul R. Duff, har från och med 1 juli frånträtt sin befattning. Hans efterträdare är en grosshandlare Prytz från Göteborg.

Nyttan af olycksfallsförsäkring. Sedan lärftskramhandlaren P. G. Andersson i Lysekil lät olycksfallsförsäkra sig i föreningen ”Bore” råkade han i slutet af förra vintern ut för olycksödet att bryta af sig ena benet. Herr A. hade ej mer än ett år varit försäkrad och därför inbetalt en premie af cirka 18 kronor. Han har nu hos agenten i Lysekil, postmästaren Jonsson, lyftat sin skadeersättning, belöpande sig till kronor 338,44; utgående med olika belopp till medicin m. m. läkararvode och dagsersättning á 5 kr per dag.

Anmälde badgäster. I Lysekil.

Stadsfogde A. J. Lind med fam., Karlstad,
Friherre Henrik Wrede,

Häradshöfd. C. V. Kjellin, Jönköping,
Baningeniör P. R. Ekelund med fam., Alingsås,
Fröken J. Liljeholm,
Fröknar Anna och Agda Naesman, Eskilstuna,
Major Theodor Palm med söner,
Fröken Olivia Kuyenstierna, Krstinehamn,
Fru Beda Rönholm och dotter, Stockholm,
Fru Christina Kumlin, Stora Sundby,
Handl. Frans Lysekill, Kristianstad,
Fru Elin Asklund med döttrar, Linköping,
Rektor R. Röding, Gefle,
Fröken Agnes Nyqvist, Wexiö,
Postexpeditör G. Fränberg,
Fröknar Frida och Sofia Fränberg,
Fröken Johanna Longberg, Jönköping,
Fru Ida Westrin, Bjurkärn,
Major C. Virgin, Sköfde,
Öfverstelöjtn. W. Wirgin, Falun,
Fröken Maria Rapp, Arvika,
Fru Louis Pyk-Newson, Helsingborg,
Konsul A. Lysell med fru, Lysekil,
Kandidat A. Lindström, Stockholm,
Lektor A. S. Dalén med fam., Skara,
Friherre C. Fock med dotter, Nerike,
Notarien Carl Lyberg, Stockholm,
Kapten V. Wernstedt med fru,
Fil. kand. C. Wernstedt,
Fröken Magnhild Löwenadler, Jönköping,
Friherrinnan Haij, Onsjö,
Bokhållaren Karl Lewander, Venersborg,
Fröknarna Fresk,
Fröken Kristina Sparrman, Östersund,
Teol. Stud. L. M. Engström, Kvinebol,
Lärov. Adjunkterna Näverman och Vesterlund, Linköping,
Herr H. Holm med fru, Karlshamn,
Handl. L. T. Östervall, Eskilstuna, fröken Hilda Geete,
Doktor Rob. Geete,
v. häradshöfd. C. O. Lindbom, Stockholm,
ingeniör G. Ollman, Lindfors,
grosshandl. Hugo Ekman,
bokförläggare Wilh. Albrecht, Stockholm,
godseg. Alb. Pålson, Hvalstad,
jägmästare J. A. Arnell med fru, Hernösand,

grosshandl. Ernst Hellstedt med fam.,
 grosshandl. Albin Hellstedt,
 Gustaf Johnsson, Eskilstuna,
 Fru Louise Palmberg,
 Fröken Nehrman, Småland,
 Fru Elisabeth Löfgren,
 Fröken Alma Hjelt, Helsingfors,
 Fröken Levijn, Stockholm,
 Fröken Anna Silberstein, Göteborg,
 Baron Axel Lagerbjelke,
 Löjtnant G. Boy, Stockholm,
 Fröknarne Alma, Olga och Anna Gjöteborg, Lysekil,
 Fru Maria Olsson, Venersborg,
 Kronolänsman R. Lindeberg, Eskilstuna,
 Fröhandl. E. Tjäder, Stockholm,
 Handl. A. L. Lundwall,
 Herr Gust. Berglöf, Eskilstuna,
 Rektor G. Bergman med fam., Venersborg,
 Volontär U. S. Lundgren, Göteborg,
 Fru Wilh. Sölscher,
 Fru Ida Bagge, Venersborg,
 Kyrkoherde Tengbom med fru,
 Fru Maria Lundström, Vestergötland,
 Fröken Anna Lagerbäck, Eskilstuna,
 Löjtnant W. von Hofsten med fru,
 Justitierådet Hammarskjöld med fru, Stockholm,
 Fröken Gustafva Bergendahl,
 Herr Sven Bergendahl, Karlstad,
 Kronolänsman Fridström med fam.,
 Fru O. Strange, Vasa,
 Fröknarne Elin och Signe Hedenius, Upsala, samt
 Löjtnant A. Gyllensvan, Småland.”
 (Lysekils Tidning 1890-07-12/KJ, PS)

1890-07-15 ”M. Jacobssons Fotografi – Atelier, Lysekil har nu från Amerika erhållit en emaljpress, med hvilken vi alla våra fotografier anbringa en mycket fin och varaktig glans, liknande emaljbilder. M. Jakobsson.” (BN 1890-07-15/KJ)

1890-07-15 ”Tillkännagifves att min innerligt älskade man f. d. Sjökaptenen Carl S. Sonnenstein stilla afled i dag kl. 5,30 f. m. i en ålder af 73 år, 7 månader och 18 dagar, djupt begråten af mig, barn, barnbarn, öfriga släktingar och många vänner. Lysekil den 14 Juli 1890. Gustafva Sonnenstein. Född Nilsson.” (BN 1890-07-15/KJ) [Anm: Carl Sonnenstein bor på dagens Gamla Strandgatan 44B.]

1890-07-17 ”I konkurs, enl. Gbg. Köpmannaför. Handlanden Karl August Lycke i Lysekil.” (BN 1890-07-17/KJ)

1890-07-19 **LYSEKILS TIDNING N:o 4.**

”Lysekils-krönika.

Häromdagen gjorde brefskrifvaren tillsammans med annat godt folk en liten utflykt på villand haf. Vid en promenad, nere i gamla köpingen och norra hamnen, kände vi en oemotståndlig lust att komma ut och lufta på oss. En pen bris blåste just lagom stark att drifva vår fina segelbåt lustigt framåt öfver vågorna, och med ett godt humör – bekymren och omsorgerna hade vi lemnat kvar på landbacken – anträdde färden, då vi passerat Skeppsholmen och sedan Stångehufvud, kändes en behaglig gungning. Vi lovade förbi monumentstenhuggerierna låto humlesäcken ligga där han låg, och profvade i stället humlestyckena i medhafda Lysekilsölet, ty vår skeppare tog en klunk bondvatten, hvarför vi tyckte vi hade all anledning vackert fråga, om kaptenen ville ha sig en liten ölsqvätt. Pepparkakor och smörgåsar följde samma väg – vår kapten blef språksam och berättade mången gammal sägen om drunknade och andra som blifvit lovade af den falska Ran, om pojken, som tagit förste skepparn och seglat på sjön i så och så många år och nu hade egen skuta som gick på långresor, om spanska sjön oh scener ur det farliga och sträfsamma lifvet på hafvet. Snart voro vi inne på ”Jäfven” (stora inloppet), hade Tistholmen långt bakom oss och fingo den stora svarta Flatholmen om styrbord. Flöjtens toner, vi hade nämligen en naturmusiker ombord, ljödo glatt vida omkring, och lockade en och annan apatisk fiskare ur sina funderingar. Denne spetsade öronen, blinkade till, och var synbarligen mycket förnöjd med musiken, ehuru han för öfrigt icke rörde en lem utan satt orörligt, insvept i sin sydvest och oljerock. Flatholmen är en vidsträkt klippö, och vår skapare försäkrade oss, att det fanns både gräsplaner och en myckenhet med frodiga får, som der betade.

Akterut hade man nu köpingen med sina villor och husbyggnader, af hvilka somligas tak, likt tornspiror, höja sig öfver de öfrige.

De mest dominerade äro societetshusets gaflar, Lundströmska och länsman Nielsens praktfulla villor. Solvik, Grötö och badhusbolagets stora skorstenar sträcka sig i höjden liksom två vreda makter, som hotande betrakta hvarandra. Om babord har man nu Klubbans och Fiskebäckskils yppigt gröna oaser. Vi äro nu inne på Gåsöredden. Musiken stämmer sakta och högtidligt upp den fosterländska sången!

”Du gamla, du friska, du fjellhöga nord, du tyska, du glädjerika sköna!”

Med frisk och behaglig vind glidande fram under musikens toner äro vi snart framme vid målet: Gåsö med doftande kaffe, godt småbröd och avecén som var med hemifrån, men hände härute riktigt skulle komma till heder.

Vi träffade genast vid bryggan några välmående gamla skeppare, som stod nere vid sjöbodarne och låtsade som om de hade något att göra. Å ön finnas omkring 30 hus med cirka 150 á 200 personer. Husen äro mestadels försedda med små trädgårdar. Vi frågade en af de välvilliga kaptenerna hvar "kaffenöjet" fanns, men han tyckte, att väl fanns drycken att få på ett angifvet ställe men något egendomligt nöje finge man ej kalla det. Ack, han förstod sig ej på, hvilket nöje det kan vara att få en kopp riktigt godt kaffe, att "kaffetåren den bästa är af alla jordiska drycker".

Anlända till verderbörligt ställe och efter åtskilligt parlamentering, sedan vi nedgifvit att man fick duka åt oss på en gammal ilanddrifven tunna, fingo vi till vår disposition en liten präktig ciceron, en yngling på 12 á 13 år med hvilken vi äro särdeles belåtna.

Gåsö består af 2:ne delar, en yttre med mera kal och ödslig natur, men en ypperligt skydd mot hafsstormarne. Å denna beta i vänskaplig endräkt på de många olika lapparne, som tillhöra hvar sin jordandel å östra öhalfvan, invånarnes kossor. Nere vid sandreflarn trives en riklig hafsvegetation, Geranium sangvineum, Hellianhus peoloides, Elymus arenarius (strandrågen), cacile maritima med flera.

På en utskjutande liten landtunga af uppkastad sand hade skolungdomen under sin lärarinnas ledning utstakat en trogen blid af skandinaviska halfön öster om kölen. Landskapen voro redigt och tydligt utprickade och vi stodo just och beundrade detta mesterverk, då några roliga passagerare med långa ben, men för öfrigt dunbeklädda och småtrefliga, stiltande af och an inom de olika landskapsområdena, obekymrade om både gränsvakter och länsindelningar. Dessa små turister voro s. k. strandpipare, och hade sin mamma och pappa i närheten, som troligen voro ännu mer förtjusta än vårt medhafda smäsällskap öfver den näpna synen.

Nu kommo vi underfund med att styltungarne inte voro så uppöfvade, utan läto helt behändigt fånga sig af vår ciceron. De skulle naturligtvis ut till hafs, när de sågo sig i fara, men knepos behändigt af pojken, och fingo vi några ögonblick närmare känna och betrakta de små kräken. Föräldrarn som kommit ända in på oss för att rädda dem, blefvo nu synnerligen belåtna och styltungarne marcherade i väg som riktiga gardister.

På återvägen till vårt tillfälliga värdfolk, funno vi ett snyggt och trefligt kaffebord (således fick tunnan ingen användning) dukadt i en liten trädgård af körsbärsträd. Under deras skugga hade vi vårt kalas. Under glam och munterhet tömde vi den ädla drycken, hvarefter det blev på tiden att tänka på återfarten.

Vi funno snart vår väg ner till bryggan och de förut omnämnde välkonserverade gamle kaptenerna, som nu med en mun frågade om vi icke funnit deras ö bra vacker. – Det var klart, att vi funnit den makalös – och – den kan ej nekas – stämmningsbilder finnas, i synnerhet nere vid hamnen, hvilka på morgnar och aftnar måsta taga sig särdeles bra ut.

Sjöbodar, prydda med gamla gallionsbilder från fartyd, fiskeredskap och båtar, hvita nymålade bygnader, allt propert, fint, hemtrefligt.

Mot de grå svarta Klipporna afsticka bjert de många badgästbåtarnas hvita segel, de i ljust hållna byggnaderna på Kristineberg och Kilen samt Klubban – Ofwanom allt detta å bergsryggarne de karaktäristiska väderqvarnarna med sina långa armar.

Fläktarna å Kristineberg hafva ej dragit ut sina tentakler lika långt som vingarna på våra gamla hederliga inhemska qvarnar. De äro äfven af amerikansk modell och apelerade för helt andra ändamål. det är genom dem den inrättning sättes i gång, som matar aqvarierna med en ständig ny och lifgifvande ström friskt hafsvatten. Skulle vinden vara så svag att fläktarne ej röra sig, och pumpinrättningen endast några ögonblick får stå stilla, dö fiskarne genast i stora skaror. Under ihärdig stiljte hafva tillsyningsmännen ett godt stycke arbete med att oupphörligt hålla pumparne i gång.

Detta påminner mig om en gammal historia från fängelserna i Holland om en cell, som var i bruk för de oförbätterligt late, i hvilken cell en ström af vatten beständigt flöt och hotade fången med oundviklig död. Den enda utväg den fängslade hade att rädda sig från att drunkna, bestod i att oafslätligt arbeta vid pumpen.

På samma sätt bör en oförbätterlig lätting här kunna blifva grundligt botad, om han hitskickas, för att under ihållande stiljte hjälpa gubbarne på Kristineberg att pumpa.

Aqvariernas levande varelser; fiskar, krabbor, räkor, humrar, sjöstjärnor, äro i liflig verksamhet och se ut som om de icke alla funne sig ledsna vid situationen. Fjärsingar och ulkar lysa i sina skimrande färger. En och annan liten genomskinlig räka fångas behändigt och spisas med detsamma.

makrillarne få ej fribiljetter, snär de med sådan kraft rusa emot glasväggarna att det är rent af farligt för dessas bestånd. En mängd hvitlingar gå i långa rader och torskarne se, liksom rockorna, mindre intelligenta ut. En och annan sandskädde lyfter på sig, sedan hon förgäfves länge legat och hviftat på botten. Kommen upp tar hon sig rätt kuriös ut med venstra sidan hvit och högra sidan och ryggen hvass som en rak knif. I stilla lugn ligga krabbor och humrar på fina underlag af hafsväxter och molusker. Det är ett stycke verklig hafsbotten, som presenterar sig.

Uppe i anatomisalarne, der man kan få se huru alla dessa glada fiskar se ut inuti, sitta lärdomens adepter, fördjupade i sina studier.

Vi skola ej störa, utan fortsätta i stället vår resa in till Kilen.

Husen hafva i allmänhet tjärad fot, men hvita öfverrockar. Fru Hwassers gula villa höjer sig dominerande öfver de öfriga. På platsen finnes en liten park, en lång gata öfver höga berg och djupa dalar, en kamrer som heter Bengtsson och en utmärkt hygglig doktor, som heter Lidin. Flickorna ställa till kaffe-rep med dans, det sista hölls förliden lördag och räckte till kl. 11, en frihet som jag gerna missunnar dem, ty här i Lysekil skall all muntration vara slut kl. 10. Så lyder lagen. Fiskebäckskilsborna stoltsera med 150 badgäster, ett antal som anses ganska aktningvärdt.

Sedan vi tågat tillbaka den långa knaggliga gatan, bar det af till Lysekil igen, vi stego i land i Kyrkvik, - glada och belåtna med vår lilla utfärd. Vinden hade på aftonen friskat i duktiga tag.

Lysekil.

Förliden vecka valdes såsom nämnts komiterade för Lysekils badsällskap. De valde åtog sig visserligen uppdraget att såsom förtroendemän verka. I första rummet, för befordrandet af sällskapets nytta men jemväl för dess nöje, samt skulle de komiterade med sig adjungera lämpliga personer för sistnämnde ändamål. De deputerades namn finge dock inte offentliggöras.

Ödman-Smith-konsert gafs härstädes i torsdags inför särdeles talrik publik. Biljettförsäljningen var redan på förmiddagen i full gång. Publiken uppgick till omkring 500 personer.

Att konsertgifvarne skördade rikliga applåder är öfverflödigt att nämna. I afton gifwes konsert i Strömstad.

De båda sångarne gifva i morgon på resan söder ut ännu en konsert i Marstrand. På måndag gifves sista konserten – en populär sådan – i exercishuset i Göteborg.

”Lysekils Vänners” förtroendemän hade sammanträde i måndags i härvarande banklokal. Förtroendemännen hade att afgöra, huruvida herr Lars Ödman skulle fortfarande få rätt begagna sig åt den nyplanterade plats i närheten af vattenkiosken, der han alla år förut om somrarne hållit sina bokauktioner. Det hade väckt ett visst uppseende att det nyligen rotslagna gräset å platsen blifvit nedtrampat. Emellertid hade den först bestämda planen att anlägga en liten öppen plats med kringstående soffor icke blifvit följd, utan i stället platsen utlagda till gräsplan.

Man beslöt nu att det först uppgjorda projektet skulle genomföras och herr Ö. skulle få behålla sin auktionsplats, dock på betydligt skärpta villkor.

Dödsfall. F. d. sjökaptenen Carl S. Sonnenstein afled tidigt på morgonen 14 dennes. Herr S. var väl bekant för alla inom detta samhälle såsom en hedersman. Han var under sin krafts dagar särdeles dugande; utrustad med godt hufvud och energi, hvilka egenskaper han hade gott tillfälle lägga i dagen vid skötandet af grosshandlaren Benj. Molléns vidsträckta affärer. Han var nämligen anställd som förste bokhållare på herr Molléns kontor. Begrafningen skedde igår. Den hädangångne sörjes af maka barn och talrika vänner.

Anmälde badgäster. I Lysekil.

Fil. dokt. S. W. Tenow m familj, Karlstad,
Prostinnan N. Tenow, Rudskoga,
Fru Louise Groth, Arwika,
Apotekare Kochen, fru,
Ingeniör V. Sandahl m fru, Boxholm,
Grefvinnan Betty v. Seth, Jönköping,
Stationsskrifv. Ullman, Charlottenberg,
Sågverksegare Aug. Nesström m fam., Norrland,
Banktjänsteman Rolf Ankarsvärd, Uppsala,
Jernvägstjänsteman Emil Ankarsvärd, Sala,
Fröknarne Jenny och Gerty Rohlén, Örebro,
Fröknarne Ellen och Alma Nordgren, Stockholm,
Fru Ester Tellander,
Fru Karblina Pagrotsky, Karlstad,
Handl. Carl Åström, Munkfors,
Fru Emmy Sjöberg, Sollefteå,
Fru Emelie Berglund, Forsa,
Fröken Hedvig d’Orchimont, Stockholm,

Fröken Hilda Åkerlund,
Fröken Lundberg, Borås,
Stationsinspektör C. G. Hellström, Liljeholmen,
Bankkassör F. G. Langelhus, Stockholm,
Lärare Oscar Idén, Hamburgsund,
Disponenten John Fosser, Norrköping,
Bruksförvaltare R. Vestblad, Elfkarleö,
Skogsförvaltare A, Yngström, Valåsen,
Assessor Teodor Vestrin, Stockholm,
Köpman C. O. Bohlin, Bispgården,
Herr A. Ehrengranat, Lilleskog,
v. häradshöfd. E. Lindegren,
ingeniör C. Vallström, Jönköping,
fröknarne Hilma och Alma Strand, Trollhättan,
kontrollör Axel Löfgren, Stockholm,
juris. Stud. Ernst Myrin,
direktör A, Videman, Vexjö,
notarien F. V. Hjorton m fru, Stockholm,
hofrättsfiskal de Maré, Jönköping,
fil. kand. Anders Uppgren, Lund,
fil. stud. Per Sjöstedt, Skåne,
grosshandl. Gust. Karlsson m fam., Stockholm,
fru Nordvall-Olsson m. döttrar, Lysekil,
fröken Ulla Lundgren, Göteborg,
fröken Jenny Florin,
fröken S. Lundell, Helsingfors,
grosshandl James Lundgren, Göteborg,
konsul S. C. Mobäck, Norrköping,
friherre M. Leyonhjelm, Nerike,
kapten Bolivar v. Vernstedt
studerande Karl v Vernstedt, Vexjö,
grosshandl. Kempe, Stockholm,
ingeniör Gust. Svalling, Köping,
fru Lovisa Södergren m. son och dotter, Kristinehamn,
handl. Ögren m. fru, Trollhättan,
bankdirektör F. Östergren, Norrköping,
bruksförvaltare Joh. Forsblad m. fam., Högfors,
past. Adj. O. S. Kjeelin, Rättvik,
fru E. Fick m. barn, Sköfde,
grossh. V. O. Lindström, Stockholm,
banktjensteman C. Hultberg, Upsala,
till 16 Juli anmälde 474 badgäster.”
(Lysekils Tidning 1890-07-19/KJ)

- 1890-07-19 ”Lediga platser, 2:ne uti Skrädderiyrket dugliga arbetare kunna nu genast få varaktigt arbete hos Otto Bovik, Lysekil.” (BN 1890-07-19/KJ)
- 1890-07-22 ”**Från Lysekil** skrivnes till Dagens Nyheter: Härvarande badsocietyet har nu, liksom nu under föregående år, i spetsen för sig ställt ”komiterade för Lysekils badsällskap”, i stället för den gamla direktionen för ”nytta och nöje”. Dessa komiterade ha ingen skyldighet att uppträda som något slags rolighetsministrar för de öfriga badgästerna. Deras uppgift är att revidera, vårda och söka förkofra några kassar som af förutvarande badgäster grundats till ej ringa båtnad för badorten. Den ena kassan uppgår för närvarande till ej mindre än 12.500 kr. och är afsedd till understöd åt behöfvande kurgäster, den andra belöper sig redan till 11.000 kr. och är ämnad till grundplåt för en pensionskassa för gamla badare och baderskor. Syftet med dessa kassar är som man finner, godt och efterföljansvärdt, och våra komiterade torde icke få anses mindre förtjena om badorten än öfriga platsers direktioner för ”nytta och nöje”.” (BN 1890-07-19/KJ)

1890-07-26 **LYSEKILS TIDNING N:o 5.**

”**Typer från badorten.** I badhuset.

En badort vore icke en badort, om icke der funnes bad. Detta kan låta paradoxalt, men vi veta nog litet hvar, att en icke obetydlig kontingent ”badgäster” icke alls begagnar baden, och för dem är det alltså icke badet, som gör en badort till en badort. Ja, jag minns, att en äldre herre, som vistats vid en viss badort i tre veckor kom fram till mig och bad mig visa honom vägen till – badhuset. Jag visade med vilja honom fel, till dambadhuset nämligen, der hans plötsliga uppenbarelse väckte ett stort anskri och förstörde den gamle mannens moraliska reputation för den säsongen.

Men andra finnas, som mycket väl veta, hvar badhuset ligger, och som begagna sig af sin säsongsbiljett på ett så skrupulöst snålt sätt att det väcker badkamrerns tysta men icke desto mindre lifliga harm. Bland dessa intager obestriddigen den hedersrummet, som badar kl. 7 f. m. – för att få aptit till frukosten, och emedan vattnet är så friskt och skönt just då, kl. 12 m. – ”för att friska upp kroppen i den här hettan”, och kl. 5 e. m. – ”för att få ett litet bad, innan den sköna solvärmen gått ur vattnet ännu. Det är aldrig en ung herre, utan alltid en medelålders herre med bestämdt utseende, raska steg, qvasi militäriske hållning och mörkblå kläder. Särskildt detta sista kännemärke med afseende på kläderna är egendomligt nog konstant.

En annan, alldeles motsatt art af badarnes stora släkte är den unge herre, som, ehure strängt ordinerad att flitig bada, med en rörande ifver begagnar sig af hvarje möjligt eller omöjligt tillfälle för att slippa bada. Finnes en sjukdom,

som helar aquafobi? Finnes en sådan sjukdom, så har jag sett många, som har deraf.

I sanning intressant skulle det vara att få kännedom om alla de mer än underbara förevändningar, denna typ tillgriper, då det gäller att undkomma det dagliga badet. Hvad sägs t. ex. om den, som en viss dag icke ville bada, emedan han hade hicka? Eller om den, som af en oförklarlig orsak aldrig kunde förmås att bada någon torsdag?

Då det likväl stundom inträffar att till och med en vattenskyggs fantasi sinar ut, och intet motiv mera kan framgrubblas för att fly badhuset, händer det att man en dag får se aquafoben, darrande i ett par röda simbyxor, stå på plattformen i badinrättningen. Hela den rachitiskt vridna skepnaden är försatt i en oupphörlig oscillation.

Den första ängsliga frågan är: det är väl inte kallt i vattnet idag,

-Åjo! svarar hurtigt någon, obarmhärtig som platsar i bassängen nedanför. – Det är friskt, ska jag säga.

Aquafobins första ingifvelse, då han hör dessa skräckinjagande ord, är att blixtnabbt kila in och kläda på sig igen. Men som han fruktar det grin, som då skulle uppstå, vägar han, blek och med ett mödosamt tillskapadt lugn. ”Åh, nu skämtar ni väl?”

Om den obarmhärtige i bassängen nu spelat sin roll riktigt bra svarar han endast med en höflig dykning och ett förfärligt huttrande, då han dyker upp igen. Ett dyligt beteende gjuter is i dess vattenskuggas ådror och kommer håren att stå som spikar på hans hufvud.

Då han emellertid icke kan stå längre som ett spektakel på plattformen, måste han, huru förtviflad han än är i sitt innersta, nämna sig trappan, som leder till bassängen. De första stegen gå fort nog, men så snart han fraktat sin stortå, drager han den med ett hopplöst qvidande tillbaka. Hans första och lifligaste tanke då är att springa tillbaka och ila in i sin badhytt. Men då hör han en butter röst ofvanifrån, som säger var snäll och rasta på! – Det är en gammal, fet herre, som vill ned för samma trappa!

Då gör han ett hopp med en min som om det gällde att hoppa rakt in i en evig osalighet. Ett plumsande – och efter det vanliga och halft ihjälskrämdt utseende med en öfvernaturlig brådska sträfva bort till ett af repen, som hänga ned i bassängen. Der hänger han sig fast, kippar efter andan och finner till sin förundran, att han ännu lefver.

Mellan dessa två ytterligheter – badentusiasten och vattenhataren – komma alla de otaliga andra, som vid middagstiden fylla bassängen med ett hopkrånglat virrvarr af tjocka och magra armar och ben, kala och larfviga hufvuden, skrik, rop, skratt, pustande, flåsande, huttrande, och frysande. Man kan också få göra samtal i badet, men de äro korta och sällan djupsinniga. De gälla vattnet, luften och simning, hållas i en skrikande ton och afbrytas esomoftast af vulgära utrop, såsom ”tjo”, ”hej” och ”usch”. Om man ville räkna efter, huru många som säga ”det är allt bra skönt med bad!” då skulle man komma till den öfverraskande slutsatsen, att det finns vissa tillfällen, då både den dumme och den qvicke hafva en och samma tanke och uttrycka den på precis samma sätt.

Axel W-n.

Anmälde badgäster. I Lysekil

Fröken Gerda Söderberg, Stockholm,
Frök. Heléne Ljung, Lysekil,
Köpman O. Nilsson, Göteborg,
Fru Skytte m. fam., Östersund,
Fröken Elsa Karlsson, Stockholm,
Friherre C. W. Leijonhjelm, Nerike,arkitekt Thorén, Stockholm,
Fru Hanna Schagerström, Karlstad,
Fru Hilma Löfmark, Göteborg,
Fru Julie Danielsson, Lund,
Fröken Alma Danielsson, Lund,
Köpman Gust. Landström, Eskilstuna,
Fröken Ingeborg Johansson, Borås,
Fröken Martina Viderborg, Borås,
Köpman Ev. Gussander, Enköping,
Häradshöfd. Hjalmar Berg, Linköping,
Prostinnan Lotten Schenni, Östra Husby,
Fröken Annika Schenni, Norrköping,
Fröken Valborg Peterson, Kristinehamn,
Fru Amalia Ullman, Kolsäter,
Fröken Hildegard Ullman, Kolsäter,
Herr Albert Ullman, Kolsäter,
Medicine kandidat Karl Johansson, Stockholm,
Kronolänsman V. Lind m. fru, Seffle,
Kontraktspäst S. Malm, Skåne,
Kapten O. B. Malm, Stockholm,
Direktör K. Bugge, Kristiania,
Kronolänsman J. Larson med fru, Åmot,
Fröken Gerda Alstermark, Vermland,

Fru Anna Ollman, Lindfors,
Fil. doktor Martin Lindfors, Lindfors,
Postexpeditör B. Setterlund, Göteborg,
v. häradshöfd. Karl Magnus Lind, Stockholm,
landtbrukare Gustaf Tidholm, Vesterås,
fröken H. Rinman, Upsala,
fröken E. Vestöö, Upsala,
tandläkare J. Bernstone, Uddevalla,
apotekare Oscar Lundberg m. fru, Norberg,
fröken Alma Lundberg, Norberg,
fru Sigrid Bergqvist, Nyköping,
doktor J. Kindberg, Kalmar,
fabrikant Axel Vennersten, Borås,
fru M. Erikson, Norrland,
overrettssakförer N. Fliflet m. dotter, Hamar,
fröken Anna Lindstedt, Norrland,
fröken Anna Bergström, Norrland,
fru N. Heiss m. dotter, Stockholm,
herr A. Jonsson, Upphärad,
grefve J. G. von Seth, Småland,
herr Carl Burén m. fru, Boxholm,
fröken Sigrid Flack, Prinshaga,
friherre B. v. Otter, Kristianstad,
doktor Karl Lind, Karlstad,
köpman Ludvig Kjellman, Norrköping,
fabrikant J. Södergren, Norrköping,
protokollsekreterare Zwthelius, Stockholm,
kronolänsman H. Sandelin och barn, Vermland,
fröken V. von Volker, Vermland,
jernvägstjensteman Dahlgren, Stockholm,
fröken Österdal, Karlstad,
fröken A. Sjödahl, Norrland,
kronolänsman P. G. Olson, Hjo,
possessionat N. Schnell, Hjo,
fru Oscar Evers m. fam., Stockholm,
Kapten R. Oxehufvud, Stockholm,
v. häradshöfd. John Vretman, Stockholm,
fröknarne Gerda och Sigrid Sydow, Stockholm,
apotekare Alf. Valtman, Backe,
köpman Rob. Lindhult, Stockholm,
fru Marklund, Skelefteå,
herr C. Anderson m. fru, Kristinehamn,
herr Gösta Koskull, Svenneby,

fröken M. Richert, Stockholm,
fröken Gunhild Liljenroth, Stockholm,
häradshöfd. Claes Uggla, Vesterås,
fru Granfeldt, Stockholm,
fil doktor G. Berg, Stockholm,
tobaksfabrikant Ernst Asklund, Linköping,
Till 23 juli äro anmälde 568 badgäster.

Öfver 7 á 800 badgäster äro inskrifna i societeten. Bland notable sådana, som på senare tider hitkommit, må nämnas, justitierådet Hammarsköld med fru, generaldirektör Evers med familj, hofrättsfiskal de Maré, friherre C. H. och M. Lejonhielm, direktör Bugge, Kristiania, overrettssakförer Fliflet, greven och grefvinnan von Seth, friherre B. S. von Otter med familj, protokollssekreteraren H. Zethelius, kapten R. Oxehufvud, fröknarne G. och S. von Sydow, fru Koskull, häradshöfding Uggla, fru Gegerfeldt, löjtnant R. Wrangel, m. fl.

Ett treffligt kafferep hölls söndagen den 20 i härvarande societetssalong. Kaffet serverades af intagande damer. Bekantskaper gjordes eller förnyades, orkestermusik och sång alternerade. Bland de uppträdande damerna, som välvilligt skänkte oss nöjet af sin sång, må nämnas fröken Berggren från Sundsvall, hvilken stämma mer än en gång förtjusat oss, samt fröken Nyberg. Flera utmärkt vackra stycken föredrogos. Efter dessa prestationer vidtog till sist en liten hoppsan, hvilken kanske af mången trånande ungersven eller ungmö ansågs såsom aftonens glansnummer. Det hela hade en angenäm och gemytlig prägel.

Fredriksdagen 18 juli firades af Bansvikssällskapet med en enkel men angenäm festlighet. Festens hjelte, badläkaren Landelius var med familj inbjuden till kafferep.

Namnsdagsbord, försedda med tårtor och andra godsaker samt sirade med blommor, hvaribland en större bukett, gåfvo åt tillställningen en mer än vanligt festlig stämning.

Lysekils badsällskaps kommitterade äro: fruarne Lothigus, Engelau, Troli-Peterson och fröknarne Berggren och Renström samt expeditionschefen von der Lancken, godsegaren Risbäck, v. häradshöfdingen Nystedt, fil. doktor Geete och löjtnanten Brunnström.

Segeherrarne Ödman – Smith – Rundberg, syntes i söndags promenerande på våra gator, och var det nog en och annan, som trodde, att de omtyckte sångarne möjligen skulle låta höra sig på aftonen, men det inskränkte sig

endast till fromma önsknigar. Resenärerna lämnade oss nämligen kl. 4 för konsertresa till Marstrand, hvarefter Göteborg skulle besökas och derefter trion upplösa sig för att en längre tid hvila på lagarne.

Alla sätt äro bra utom de tråkiga. Lysekil har, såsom förut nämnts, haft en elektrisk dam, som förevisats i ”cirkus comique” ett tält å Mollénska tomten. Vi äro nu icke sämre än att vi äfven skaffat oss en elektrisk doktor, som, tack vare härvarande medicinska auktoriteters stora beskedlighet, fritt utöfvar både läkare- och optikeryrkena. (Se tillkännagifvandena!) I kliniken försäljas, utom liniment, hafsgyttja på hel- och halfburkar, ordineras ett visst slags kakor (treöres utan håll) samt ost för vissa åkommor. Andra botas genom parisiskt bittervatten- och skånska limpor. Kommer så den elektriska behandlingen till, samt amykosbod m. m. blir resultatet så utmärkt, att hela den vetenskapliga läkemetoden snart kommer på kneken?

Pastor Been har af läkarne tillrådts att för sin svaga helsa besöka sanatoriet i Modum. Pastoralvården upprätthålles under tiden af s. m. kandidaten Lindblom. Expeditionen skötes af kyrkoherden Josefsson. Pastor B. har för afsikt att stanna i Norge en månad.

Sammanträde med icke-klagandena i målet anslaget 250 kr till ”Lysekils Vänner” hölls i tisdags eftermiddag. Sedan påvisats, att samtliga klagande, med undantag af konsul Duff, handlanden Lundberg och styrman Olsson, återtagit sina namn, förmenade, att de, utan verklig kännedom om sakers sammanhang, skrifvit under, hade de närvarande att till landshöfdingeembetet afgifva infordrad förklaring öfver reservationsskrifvelsen. Man enades om ett af major Lilliehöök uppsatt förslag till genmäle.

I denna skrifvelse framhålles bland annat de energiska sträfvanden sällskapet ”Lysekils vänner” lagt i dagen för att i allt befrämja kommunens intressen, huru nämnda sällskap af sina medel utlagt inemot 12.000 kronor för fyllning av planering af den samma, illa luktande bugten i Kyrkvik, en utgift, som eljes af vederbörande sundhetsnämnd måst kommunen åläggas. Platsen var nämligen förut i högsta grad osund. Vidare påpekades i nämnde skrifvelse, att det var ”Lysekils vänner”, som tagit initiativet till att på rättslig väg tillförsäkra kommittén om oomtvistelig eganderätt till å kartan utlagde gator och torg. Processen härom mellan jordegaren och kommunen hade genom alla instanser afgjorts till kommunens fördel. Vidare hade stora kostnader nedlagts på förskoningar meddels trädplanteringar och vägar till Stångehufvud och i Bansvik.

Sällskapet har härigenom gjort sig väl förtjent om samhället, och vore således fullt berättigadt mottaga det en gång beviljade jämförelsevis obetydliga bidraget.”

(Lysekils Tidning 1890-07-26/KJ)

1890-07-29 ”**Pastor C. J. M. Manby**, den nitiske och för sin sak varmt intresserade nykyrkliga missionären, höll i söndags i Lysekils missionshus ett till trängsel besökt föredrag. Herr M:s föredrag hölls i så breda och universella drag, att en och hvar, som gör anspråk på att kallas kristen, borde, skrifver vår korrespondent, kunna instämma i talarens framställning af ämnet ”vägen till lifvet”. Nya kyrkans hufvudlära, tron på en enda Gud i Kristus samt människans medverkan i sträfvandet att uppnå och fortgå på frälsningsvägen framhölls derefter under det lifliga och varma föredraget. Den gyllene regel hvarunder alla kristna borde ena sig vore ”allt det i viljen människorna skola göra eder, det gören I dock dem”.” (BN 1890-07-29/KJ)

1890-08-02 **LYSEKILS TIDNING N:o 6.**

Lysekil.

”**Anordningar för basaren** i eftermiddag vidtagas. Alla äro ifrigt sysselsatta härmed. Man afvaktar med spänning denna betydelsefulla dag. Arrangörerna hafva redan utställt till allmänt beskådande åtskilliga roliga taflor, hvaribland en större reklamtafla, föreställande en clown som har åtskilliga ”schene rariteter” att bjuda ut och till hvilken hela badsocietetens medlemmar i flygande fläng hastar att infinna sig, försedda med penningar i mängd. Dessa roliga gubbar med kontanter i händerna återgifva, ehuru harmlöst och qvickt, dragen af några bland de mera framstående societetsmedlemmarne. Å taflan finnes vidare i enkla drag antecknadt programmet för festen, nämligen: prolog, buffet, museum, våg, fiskdamm, skjutbana m. m.

Taflan tillika med flera andra med samma syfte är målad af arkitekten Tho´ren. Fröken Lagerholm, den framstående målarinnan, har ställt sig i spetsen för anordnandet af tablåerna. Fru Engellau förer befälet öfver den elit-trupp af unga tjusande damer, som fått i uppdrag att vaktgöra vid buffeten, kiosken, museer och fiskdammar.

I professor Curmans villa blifver utskänkning af den gamla nordiska drycken mjöd. En tafla, visande en dräng, som inbjuder till kalaset samt ofvanför ett porträtt af galten Schrinner, är äfven utsatt till beskådande.

Den har följande inskription:

”Vill du din kassa skona
Och blott ge ut en krona

Så får i Curmans villa
Du törst och lunga stilla.
En tärna der dig bjuder
Ur hornet mjöd, som sjuder
Och fläsk af Valhalls gallt
Uti modern gestalt.”

Många öfverraskningar förberedes. – Flitigt och beställsamt arbeta de olika afdelningarna för sitt föresatta mål, att bereda medel till platsens försköning och till ökande af de fonder, som redan förefinnas för åtskilliga välgörande ändamål.

Med kommunalfullmäktige hölls i måndags sammanträde angående tullstyrelsens utlåtande om afstående af en del af åt tullverket upplåtna jordområde. I följd av gaturegleringen skulle en remsa af den s. k. Bundsenska trädgården afstås till kommunen. Såsom gengäld härför fordrade styrelsen, att kajarbetet skulle så ordnas att lämplig plats bereddades för tullens båtar, der dessa kunde säkert i skydd för ostliga och sydliga vindar samt en kölhavningsplats anordnas för desamma. Äfven en landningsbrygga begärdes.

Någon egentlig hamn ville fullmäktige icke åtaga sig att bygga, men en öppning i kajen till kölhavningsplats samt en träbro beviljades.

Sedermera rörde sig förhandlingarna om hamntaxor och förslag till ny hamnordning. De senare förslaget medhanns och afgjordes samma dag, men frågan angående taxorna måste på grund af meningsskiljaktigheter uppskjutas till ett nytt sammanträde, som utsättes till onsdags middag kl. 12. En kommitte af tre personer skulle till denna tid ändra och utarbeta nya taxor med betydliga modifikationer. Ärendet var dock af särdeles brådskande beskaffenhet, ty saken måste vara klar och färdig innan 1 augusti, då handlingarna skulle insändas till konungens befallningshafvande.” (Lysekils Tidning 1890-08-02/KJ)

1890-08-05 ”**Lysekils Privatskola** börjar åter den 30 Aug. 1890, och böra anmälningar göras före denna tid. Äfven nybörjareklass kommer att bildas, om tillräckligt antal anmäla sig. Närmare meddelanden genom And. Nordeman, Fil. kand. St. Kyrkogatan 12.” (BN 1890-08-05/KJ) [Anm: Dagens adress är Stora Kyrkogatan 9.]

1890-08-09 **LYSEKILS TIDNING N:o 7.**

Lysekil.

”**Bazaren i Lysekil** (lördagen 2 augusti) ”Regn och ostadig väderlek” sa barometern på förmiddagen den minnesrika bazardagen. Man måste därför, ehuru ogera, förlägga högqvarteret till det inre af helgedomen, societetssalongen.

I salens båda ändar voro smakfulla försäljningstålt uppställda, det ena för afyttrande af allehanda sötsaker (allra sötast voro försäljerskorna sjelfva), det andra för försäljning af buketter ock blommor. Äfven här sköttes affären af de behagligaste unga damer. Derefter kom man till fiskdammen, bazarens glanspunkt. Här fick man genast ett napp för 50 öre ur dammens outtömliga innehåll. Man betjenades af två de mest förtjusande ladies i allt igenom stilfulla hunting-dresses, hwilka, då man under aftonens lopp såg dem här och der i saken, drogo allas blickar till sig. Dessa båda damer assisterades af tvenne herrar i motsvarande dräkter.

Kaffe med dopp för 40 öre, serverades af de näpnaste uppapperskor, punsch och pjostrar, till och med champagne, fick man äfven till lifs. Väl att det ej gick igenom, förslaget att inga unga qvinnor under 40 år skulle i offentliga lokaler tillåtas bjuda oss en läskedryck, då hade vi ej blivit betjenade af så rara skänkmamseller. Det var ej under, att mången af kunderna sågs gemytligt hafva slagit sig ned midt bland mamsellerna, och istället för att servera drucko dessa champagne och deltog af hjertans lust i en glad flirtation. – En skjutbana der en ståtlig blå husarlöjtnant var posterad, var äfven mycket besökt. Det var mer än en ung herre, som blef så betagen, att han när som helst med nöje skulle låta värfva sig till lydig och uppmärksam rekryt vid de blå grenadiererna.

Här såldes biljetter till ett museum där man fick beskåda sköna varieté-sångerskor jemte en lyckad direktör eller impressario som var mycket munvig. Damerna voro något djerfva i sitt uppträdande, men icke alls farliga för det otäcka könet.

En våg, der en hel familj, man, hustru, piga och sju barn kunde få väga sig för en krona, fans äfven samt försäljningslokal för fotografier m. m.

Denna fotografi-affär bör särskildt framhållas, enär densamma hade att bjuda på de mest utmärkta saker, vyer af "Lysekil" och omgifningar, afbildningar af konstföremål m. m.

Åtskilliga försäljare och försäljerskor af tidningar, namnam, blommor, lotter o. s. v. ströfvade omkring öfverallt. Man fick här se representanter för de mest skilda landskap, skånska bondjentor, dalkullor, blekingskor, värendeflickor o. s. v. De föreslagna tablåerna skulle, efter hvad vi hörde, förevisas på måndag, enär programmet, hvad dessa beträffar, ha tagit för lång tid i anspråk och man då ej hunnit med dansen efteråt, hvarmed naturligtvis ungdomen icke blifvit belåten.

Ett föredrag på vers upplästes af d:r Geete, men andakten var tämligen skral, hvarför referaten icke kunde uppfatta innehållet, som antagligen var mycket intressant.

I professor Curmans gammalnordiska villa bjöds på mjöd ur horn, stånkor och kannor samt fläsk af valhalla-galten samt att beskåda de gamla husgeråds- och konst saker herr C. under åratat der samlat och ordnat. Tärnor i nationaldräkter betjenade de till ett antal af 150 besökande.

Resultatet af bazaren blef en intäkt af 1.600 kronor utom hvad man väntade sig få in på tablåerna, som förevisades på måndagen.

Senare på aftonen efter bazarens slut vidtog en aminerad bal, hvarmed dagens högtidligheter afslötos.

På måndag förevisades de omnämnda tablåerna likaledes på tisdag. Samma dag var soaré med bal. På torsdag var fru Pyk-Newsons konsert, på fredag åter igen ingen soaré med dans. Utfart till Åby, talrikt besökt, ha vi äfven haft denna vecka jemte utflykter med segelbåtar hvarje dag. Det har således varit en riktig festvecka, som nu gått. Venetianska fester på sjön, fyrverkerier m. m. än att förvänta.

Fotografiförsäljningen förestods af professorskan Curman, fröken Richert, ingenjör Lamm, fiskdammen af friherrinnan Tham, fru Modin, löjtnant Brunström, häradshöfd. Kjellin; kaffeståndet af fruarna van der Lancken, Engelau, Skytte, fröknarna Risbäck, Nordgren, Rollén, Sernander, Åkerlund och herr Planthaber, buffeten af fruarna landshöfdingaskan Lothigius, doktorinnan Landelius, doktorinnan Kock, friherrinnan Lothigius, Renström, Kreuger, Haij, Bergman, Fock, Nordvall, löjtnanterna Drangel och Haij, blomsterståndet af fruarna friherrinnan Adlercreutzm v. Hofsten, fröknarna Evers, Flack, löjtnanten Evers och kandidaten Lindberg; konditoriet af fröknarna Engelau och Schmiterläf samt herr Bennick; skjutbanan af fröknarna Fliflet och Liljenroth, häradshöfding, vågmästare voro fröken v. Sydow, kandidaterna Lindström och Söderberg. Museum eller Wienerdamkapellet utgjordes af följande medlemmar; herr Håkansson (direktör). Bianca kandidaten (Hedman, (wienersångaren) kandidaten Dufva, (danska chansonette-sångerskor) två herrar Palm.

Vid professor Curmans villa tienstgjorde fru Brogren, fröknarna Florence Mollén, Anna Mellgren, Emma Carlberg, kandidaten Ernst Myrin och herr Otto Schenin.

Måndagens tablåer, anordnades af mästarehand, vore alltigenom lyckade och ansågos med stort intresse och lifligt bifall. Hedern af anordningarna tillfaller fröken Lagerholm. Före hvarje tablås början uppläste fröken Widmarck af henne sjelf författade verser hvilka framsades med verklig poesi, att hela åhörarekretsen drogs med och försattes i stämning.

1:sta tablån.

Hebe efter Thorvaldsen utfördes af fröken Evers. Det var en behaglig och tilltalade blid af det af oss alla välkända och gripande mästerverket.

2:dra tablån.

Marie Antoinette i fängelse (fröken Schmiterlöv) och hennes fångvaktare (Hj. Lamm) efter Paul Delaroch. Det var naturligtvis här ej lätt att med till buds stående hjälpmedel åstadkomma en sådan effekt som denna tablå kräfver. Men då man tager allt detta i betraktande får man gifva de assisterande sitt fulla erkännande.

3:dje tablån.

Dante (Oversaksförer Fliflet) skådande Beatrice (fröken Liljeroth) efter Scheffer var onekligen den som genom sin alltigenom lyckade och förtjusande sätt hänförde publiken.

Anmälde badgäster. I Lysekil.

Vice häradsh. L. Krook, Mariestad,
Löjtnant Karl Hultman, Finland,
Fabriksidkare Lundberg, Borås,
Handl. Alf Nylén, Stockholm,
Fröken Thilda Jacobi, Åmål,
Fil. stid. Carl Lamm, Stockholm,
Kyrkoherde J. O. Vestrin, Vermland,
grefve C. A. Löwen, Stockholm,
jägmästare J. G. Hjelm m. fru och dotter, Vesterås,
häradsh. Axel Unaeus med fru, Nyland,
fru Arthur Kock, Torp,
fröknar Ida och Gerda Koch, Torp,
löjtnant Axel Koch, Torp,
fru Rosa Smith, Ferlef,
fröknar Rosa Hulda och Maria Smith, Ferlef,
herr Rutger Smith, Ferlef,
grosshandl. Olaus Olson, Stockholm,
förste revisor Melcher Rystedt, Stockholm,
handl. Carl Fr. Hägg, Hernösand,
stadsmäklaren Aug. Vennersten, Norrköping,

grosshandl. Frans Blom, Norrköping,
v- häradshöfd. A. Pipon m. fru, Luleå,
doktor Hj. Hackzell, Luleå,
fröken A. Hjertström, Hvekstad,
fru Jenny Boman, m. dotter, Luleå,
banktjensteman H. Gihl, Stockholm,
handelsbokhållare Otte Franke, Stockholm,
bryggare Th. Egnell, Sköfde,
direkrör Emil Egnell m fru, Stockholm,
fru E. Bruno, Jönköping,
kronofogde G. Nehrman, Småland,
bankkassör V. Hoflund, Eksjö,
fru Ida Blomstedt m. dotter, Upsala,
assessor K. Lundstedt, Jönköping,
löjtnant K. Virgin, Göteborg,
kandidat Odal Ottelin, Hernösand,
herr Wolf Silberstein, Göteborg,
byggmästare F. R. Vinberg, Stockholm,
kapten S. Schander, Sköfde,
polismästare M. Edelstam, Norrköping,
fru Hanna Olson, Botilsäter,
landssekreterare Carl Hafström, Halmstad,
ingeniör Gustaf Weibull, Smedjebacken,
ingeniör G. Mathiesen, Göteborg,
possessionat E. Carlström, Venersborg,
handl. Tor Bergqvist, Skara,
läkare Jakob Bergqvist, Stockholm,
major Rouget de St Hermine m fru, Uddevalla,
direktör Emil Hildebrand, Borgholm,
godsegare Gespard Lefeore, Bordebur,
fabrikör Gust. Håkansson, Viskafors,
godsegare F. R. Neumüller m fru, Stochholm,
postmästare C. Baggström, Halsberg,
kapten N. J. Nyberg m dotter, Hernösand,
disponent Daniel Engelke, Norrköping,
fröken Widmark, Stockholm,
fröken J. Kramer, Stockholm,
arkitekt Fred. Ekholm, m fru, Stockholm,
grosshandl. Arthur Spitzer, Stockholm,
till 6 augusti äro anmälde 681 badgäster.”
(Lysekils Tidning 1890-08-09/KJ)

1890-08-12 **”Bohusläns telefon- och telegrafväsende.** Lysekils centraltelefonstation: 15 telefonledningar med en sammanlagd längd af 73,6 km samt en apparat å stationen och 24 i orten (4 stationer för allmänheten).” (BN 1890-08-12/KJ)

1890-08-16 **LYSEKILS TIDNING N:o 8.**
”Anmälde badgäster. I Lysekil.
Godsegare V. Jungmarker, Vermland,
Fröken Julia Brogren, Stockholm,
Kyrkoherde H. E. Hallberg m. fam, Lund,
Auditör M. Lindberg, m fru och dotter, Göteborg,
Grosshandl. Harald Lindberg, Sevilla,
Löjtnant Bäckström m. fam., Hvetlanda,
Brukspatron m. dotter, Stockholm,
Underlöjtnant Bäckström, Vestmanland,
Direktör Carl Stolpe, Stockholm,
Kassör Alfred Zackrisson med fru och dotter, Eskilstuna,
Fröken Amelie Schmitterlöw, Wenersborg,
Generaldirektör Evers och
Handelsresanden O. Persson, Stockholm,
Fru Axeline Virgin, Karlsborg,
v. häradshöfding. Carl Lindhagen, Stockholm,
major af Dahlström, Alingsås,
fröknane Agnes Görge och
Sigrid Hallberg, Stockholm,
Fröknarne Ingeborg och
Dagmar Hagendahl, Örebro,
Grosshandl. V. Delmonte, Göteborg,
Fabrikör J. G. Linderöth,
Urmakare C- G. Scheder och
Ingeniör W. Asplund, Stockholm,
Disponent Hugo Wulff, Norrköping,
Landskanslisten L. Hedenskog, Göteborg,
Fru Cecilia Spitzer, fröken Emma Spitzer,
Herr Albert Spitzer,
Registrator Otto Roth och
Professor E. Ödmansson, Stockholm,
fröken Vendla Sanne, Uddevalla,
ingeniör Tord Magnusson, Sandviken,
grosshandl. Backlin, Stockholm,
possessionat Axel af Sillén, Östergötland,
bruksförvaltare E. I. Haerner, Storfors,
underlöjtnant U. Murray, Göteborg,
postmästare J. A. Olsson, Jönköping,

löjtnant N. Schultz, Uddevalla,
flottningschef Edlund m fru, Leksand.

Bolagsstämma hålles den 28 augusti med delegarne i härvarande badhusbolag. Nettovinsten af fjolårets verksamhet uppgår till cirka 5.000 kr. Äfven i år tros det att betydande vinst uppstår.

Våra nöjen. I söndags morse gjorde medlemmar af härvarande badsocietet en utflykt till Ljungskile och Stenungsön med ångaren "Vestkusten". Tillslutningen härtill som till en annan lustresa på eftermiddagen till det natursköna Torreby var synnerligen stor, man hade äfven att fröjda sig åt det härligaste reseväder man kunde önska. På aftonen var musik på sjön samt venetiansk fest.

Centralpunkten har nu några aftnar strålat i tusentals kulörta lyktors belysning och då musiken dessutom gjort sitt bästa har denna plats blifvit en verklig dragningspunkt för publiken.

I måndags hade sällskapet "Sternvall" och konserter en teatralisk föreställning i societetssalongen.

Bal gafs i tisdags till förmån för musik-oktetten.

En originell herre vid namn Larsson har dessa dagar i societetssalen klippt silhuetter, utmärkt lyckade samt gjort briljanta affärer.

I förra veckan var subskriberad fest för badgummorna vid Bansviks badhuset. Festen hölls på terrasserna utanför badhuset der "Lysekils vänner" och åtskilliga af gamle köpingens invånare låtit anlägga vackra planteringar. Kaffe och godsaker serverades. En munter sinnesstämning var rådande; under festen blefvo både gummor och värdar fotograferade.

Därefter afslutades festen med en liten sväng om. Under hela tiden lät vår utmärkta oktett sina toner ljuda.

Öfwerskottet af subskriptionsmedlen tillfölo badbestyrelsen.

I onsdags var fest tillställd på trampen under kapten Oxenhufvuds ledning. Musik på sjön, allehanda förfriskningar illuminationer m. m.

I torsdags var fröken Agda Lysells konsert till förmån för sagde artists utländska studieresa.

I går fredag gick af stapeln den ordinarie soarén för den danslystna delen af publiken.

Fröken Agda Lysells konsert härstädes var talrikt, dock ej så långt när så talrikt, som den utomordentligt skickliga artisten förtjenade. Fröken L. biträdde på ett förtjenstfullt sätt af den välkända sångerskan fru Mraz och violinisten Nils Eriksson. Bland stycken, som synnerligen slogo an må nämnas "Conserte af Chopin" (E moll 1:sta satsen) samt "fra Karnevalet af Grieg". Den tacksamma publiken gaf sitt bifall och sin beundran tillkänna genom lifliga applåder.

Här varande godtemplarloge "Fast Vänskap" håller på att skaffa sig egen ordenslokal. Denna är under byggnad och har loge-medlemmarne genom utlagda listor i bokhandeln och på andra ställen vädjat till allmänhetens offervillighet och intresse. En skärf till godtemplarne och ett erkännande åt deras ädla sträfvanden är något som hvar och en inom vårt samhälle med glädje bör gifva!

Bergfalska etablissementet. En meddelare till tidningen skildrar detsamma på följande sätt.

Åtskilliga resande och badgäster hafva denna sommar varit inne och beskådat herr Bergfalks nya konsertsalong. Alla hafva varit mycket belåtna med så väl byggnaden i sin helhet som de smakfulla och praktiska anordningar, som vidtagits. Bland andra främlingar, som varit på besök, må nämnas hofoperasångaren Frey, hvilken hade den godheten sjunga ett par stycket derstädes samt uttalade sitt omdöme om salongen såsom musiklokal, och i entusiastiska ordalag prisade den elegans och smak, som rådde öfverallt, något för en jämförelsevis så liten ort ovanligt storartadt. Flere andre sångare hafva på försök utfört sånger i lokalen, och allmänt uttalat sin tillfredsställelse med densamma i akustiskt hänseende. Nästan ännu mer lämpar sig lokalen till teatern. Flere framstående förmågor hava äfven hört sig för hos herr B. om tillfälle funnes att få hyra lokalen till konserter.

Äfven dramatiska artister ha för afsikt besöka vår ort, för att i herr B:s etablissement gifva föreställningar, för att icke tala om frälsningsarmén, som erbjudit betydande summor i hyra och hvarpå B. skulle kunna göra en lysande affär, om hans syfte ensidigt ginge ut på att endast förtjena penningar. Men herr B:s syfte med de kostnader han nedlagt, är i främsta rummet att förskaffa orten ett första klassens hotell, samt att i sin nya lokal (den s. k. konsertsalongen) bereda plats för praktfulla matsalar och serveringsrum. Lokalen kan genom särskilda anordningar lätt afdelas för dessa olika ändamål, men äfven såsom ett sammanhängande helt finna användning såsom teater,

musik- eller festsal. Den utgår en verklig prydnad för platsen, ett omdöme, som fällts af de flesta turister och främlingar, som i sommar besökt herr B-s hotell.

Det är dock själfklart, att ett erkänt godt hotell i längden icke kan konkurrera med andra eller ega bestånd utan utskänkingsrättigheter. Man kan därför icke annat än änska att her B. för den storartade present han genom denna sin lokal givit köpingen måtte hugas med förmånen af fria rättigheter, hvarförutom ett hotell, huru utmärkt det än är, icke kan köna sig. Då köpingen för öfrigt under de senare åren betydligt utvecklats och ytterligare går framåt i alla riktningar, blir snart behovet af ännu en utskänkingsrätt ganska kännbart. Det torde icke heller anses obilligt, att man på detta sättet gynnade vårt förnämsta hotell, hvilket vunnit allt erkännande både härstädes och åt talrika främlingar. Till och med Bådeker, den berömde guiden, har åt Bergfalks hotell gifvit sitt erkännande genom att beteckna detsamma med en stjärna. Herr Bergfalk är ock känd som en ordentlig och dugande man; han har genom egen energi och rastlös sträfvan bragt sig upp från en ringa början och förtjenar i alla hänseenden att man gifver honom fullt erkännande.

Utmed Gullmarns stränder. (Rese-kåseri)

Utflykten till Torreby gynnades af det härligaste solskensväder, samt hade lockat med sig så många deltagare ångbåten rimligtvis kunde rymma. Ångaren bjöd på smörgåsar, kaffe, öl m. m., naturligtvis allt mot kontant erkänsla. Det är dock något nytt, som införts under denna sommar, att rederiet numera tänkt äfven på passagerarnas timliga nödtorft. Förr, om man höll sig väl med den populäre och hygglige befälhafvare, kunde man bli bjuden på frukost af hans alltid välförsedda matsäck.

Det påstås till och med, att själfva grefve Ehrensvärd icke hållit sig för god att dejeuner hos "Vikens" befälhavare.

Emellertid går ångaren sin jemna lugna stråt framåt på Gullmarns lugna vågor mot det efterlängtade målet – grosshandlaren Sörensens natursköna egendom Torreby.

Sedan man först passerat den lilla badorten Alsbäck med dess hundratal badgäster, en liten "vrå bland bergen" i en stilla och vacker natur, fortsattes färden utan att några anmärkningsvärda punkter förekommo tills man hunnit till fideikomiss egendom Holma i Brastads socken. Dess herrgårdsbyggnader hafva ej sedan sista stora brandolyckan åter uppbyggts, men de natursköna omgifningarna skola dock i och för sig lemna ett outplånligt intryck. Till höger ligga stora och till Bornö, invid hvilka öar man förr haft de präktigaste ostronfischen, men – så går det till slut med all jordisk glans. Det är så mycket af Holmas forna glans och härlighet som gått sin kos.

Gyllenläder förgår, men naturens skönhet består!

Går man vidare har man till höger den höga ”Smörkullen”, egendomen Cederslund, hvarefter Skredsviks socken med egendomen Gullmarsberg framskymtar.

Ankomna till färjplatsen och landningsbryggan, faller det straxt i ögonen, att man här har framför sig en mönsterfarm, smakfylla i schweizerstil uppförda domestik byggnader öfverallt, den första byggnaden man kommer till nere vid sjön i samma stil som Ornässtugan, gör genast ett behagligt intryck på den resande. Herrgårdsbyggnaden, af röd tegelsten, belägen icke långt från gamla corps de logiset, är byggd i slottsstil och är synnerligen praktfull, vittnande om egarens både rikedom och konstsinne. De storartade stallarne och ladugårdarne besågos äfven. De senare inväntade ny besättning af engelska race-kor, som i dagarne voro att förvänta. Det sades, att man vid Torreby hädanefter i första rummet tänkte lägga an på boskapsskötsel, någonting som en jordbrukare nu för tiden framför allt måste beakta, så länge spannmålspriserna äro så tryckta. – Storstiliga äro i sanning alla förhållanden här. Dyrbara vägar och vattenledningar äro förlagda, hvarje torparstuga är ny och uppförd i villa- eller schweizerstil. Parkanläggningarna äro förtjusande, både genom natur och konst det vackraste man kan se. Med ett ord ”Torreby” är en verklig ”perla” vid Gullmars strand.

Man ser och att dess egare icke brytt sig om hvad han kostat på den för att dess infattning måtte blifva så dyrbar och praktfull som möjligt.”

(Lysekils Tidning 1890-08-16/KJ)

- 1890-08-16 **”Bouppteckning.** Med anledning af förestående bouppteckning efter aflidne sjökaptanen Carl Sonnenstein härstädes, torde de, som hafva fordringar i eller skulder till sterbhuset sådant uppgifva till undertecknad före den 15 nästa September. Lysekil den 14 Augusti 1890. G. A. Sonnenstein.” (BN 1890-08-16/KJ)
- 1890-08-16 ”Ett fruntimmer som på egen hand kan förestå ett mindre hushåll får genast plats. Den, som är van att sy på maskin har företräde, hos Skraddare P. S. Wendel, Lysekil.” (BN 1890-08-16/KJ)
- 1890-08-23 **LYSEKILS TIDNING N:o 9.**
Lysekil.
”**Nytt val** till nämndeman för Lysekils köping skedde förliden lördag. Den förut valde nämndemannen sjökaptanen Bernhard Lycke hade erhållit laglig rätt blifva befriad från befattningen på grund af de mångahanda uppdrag han

föret innehade i kommunens tjänst, för hvilka hans tid och duglighet togos i anspråk; ifrågavarande uppdrag ansåg herr L. dessutom vara af den beskaffenhet att dertill fordrades mera intelligenta och vakna krafter, hvilka herr L. numera saknade, enär han enligt företedt läkarebetyg genom ett svårare fall från en byggnadsställning ådragit sig betydande skada.

I herr Lyckes ställe valdes handlanden A. Björklund.

Excellensen Albert Ehrenssvärd anlände hit med ångare af sammma namn i torsdags och tog in på hotell Bergfalk. Resan fortsattes härifrån till Åtorp.

Enligt meddelande från "Lysekil bryggeri" har herr Carl Olsson nu definitivt öfvertagit affären och rekommenderar sig i kunders och gynnares välvilliga hågkomst.

Anmälde badgäster. I Lysekil.

Handl. E. G. Platen och
Fru Kerstin Stridbeck, Göteborg,
Fröknarne E och Ida Lundberg, Vara,
Kassör W. Movik med syster, Åtvidaberg,
Fröken Westrin, Kristinehamn,
Fru S v, Proschwitz, Dalsland,
Herr M. Lindberg, Paris,
Fru Bergenstråle och
Fröken Ellen Bergenstråle, Stockholm,
Fröken Elsa Koch, Göteborg,
Fru Leila Lindberg m. döttrar, Kolsva,
Fröken A. Reuterfeldt, Göteboeg,
Källarmästare Th, Lagerström, Stockholm,
Fru Sofia Kronstein, Trollhättan,
Professor Schultén med fru, Helsingfors,
Fru Hilda Månsson och
Fröken Stockenström, Dalarne,
Fröken Hedvig Peterson, Lysekil,
Köpman Ernst Lundberg, Vara,
Häradshöfd. Rudling, Jönköping,
Konsulinnan Koch, Göteborg,
Baron Adlerkrectz, Stockholm,
Doktor Billqvist, Göteborg,
Kandidat John Mollém, Upsala,

Auktion. Onsdagen den 10 September kl. 12 på dagen, försäljes genom offentlig auktion, med anledning af egarens afflyttning, huset n:r 22 Kyrkvik,

Lysekil, att tillträdas 1:ste Oktober. Huset, som är i godt skick, bygdt af timmer, brädklädt och oljemåladt, innehåller 3 rum, kök, källare, veranda och vind med flera stora garderober, samt har ett vackert och för uthyrning till badgäster särdeles fördelaktigt läge bredvid badhusgården och inbringar årligen 300 kr i hyra för sommaren. Betalningsvillkoren kunna till stor del lämpas efter köparens bekvämlighet. Vidare upplysningar lemnas af undertecknad. Lysekil den 19 Augusti 1890. Lars Ödman.” (Lysekils Tidning 1890-08-23/KJ)

1890-08-30

LYSEKILS TIDNING N:o 10.

”Anmälde badgäster. I Lysekil.

Fru Tor Bergqvist, Skara,
Med. dr. C. G. Eriksson m. fam., Göteborg,
Herr Rh. Fallström, Stockholm,
Handl. Viktor Hagström m. fru, Norrköping,
Ingeniör C. A. Lindvall, Stockholm,
Fru Kopp, Venersborg,
Löjtnant G. Åhlund m. fru, Göteborg,
Herr Jonas Kellberg, Bofors,
Löjtnant Rudling, Stockholm,
Herr C. J. Kristiansson, Olofsholm,
Anna Lönnbom, Foss,
Lärarinnan Ulrika Emanuelsson, Skredsvik,
K. sekreterare Ludvig Rubensson, Stockholm,
Kapten Goudet m. fru, Jönköping,

Lysekils-krönika. Vid säsongens slut.

Det är nu förlofningarnas tid. – Det är nu det skall gifva sig huruvida kamanjen lett till afsedt mål eller ej. –Mången går dock ännu och forskande betraktar hvarje flickansikte. –Hvarför? Är det möjligen för att spåra om någon likhet förefinnes mellan henne och det ideal han en gång sett eller drömt om – hvad vet jag?

Andra som trott sig hafva funnit idealet, lefva i nuets berusning, på en badort med alla dess nöjen, kan man hängifva sig åt en glad kärlek, de skrankor, som konvensansen eljes pålägger, minskas eller försvinna. Och huru lyse icke framtiden härlig och förhoppningsfull för det unga parets mod och lefnadslust från havvets friska bris fyller själ och sinne!

Såsom elden sakta smyger sig ända upp mot takåsen, hejdad af mågon skyddande mur, slutligen förtärande griper omkring och prasslande slår upp emot höjden, så äfven med kärleken!

De hinder, som synas så hotande sporra endast till nya ansträngningar. Man känner en glöd i sina ådror som aldrig kan svalkas, om ej i hennes armar. Man börjar med talet om väder och vind, man finner sig tillsammans vid hvarje möjligt tillfälle, man föreslår små utflykter till Kilen, Lönnevik eller Gåsö, ja man går ännu längre i dansens hvirflar vid soaréerna i societetssalongen, ända tills den obeveklige doktorn vid tio-slaget ger uppbrytningssignalen; man målar hennes bild i drömmens värld; ja till och med fullt vaken der man hennes graciösa gestalt skymta för den inre synen.

Man träffas af en händelse vid "Lassa", en pilomkransad liten insjö i bergsgebitet. Med list eller med våld måste skrankorna slutligen falla. Segerdrucken för man sin skatt till kullerstolen – för sedan i god tid att betrakta henne alla dagar.

Och liksom regn och solsken vexla i sköna sommartider, så får du nog sedan röna, hur ostadigt qvinnans lynne är. "De mjuka sköna former äro svarfvade på hjul, som rullar, och vankelmod bor under liljekullar.

Men blott den ensamme, den som ej mer kan hoppas. Är fullkomligt olycklig.

En sådan enslig vandrare nere vid hafsstranden hade stormvinden antagligen frånryckt följande papper, hans innehåll vi drista oss meddela, ehuru vår hjelte synes oss väl mycket svärmisk af sig samt nehöfde att ryckas upp litet till verklighetens värld:

När Gudars vrede måttar sina slag
Mot människobarn, då flyr all glädje bort.
På lifvets fröjder bittert svikes jag
Och maktlös står jag, värnlös inom kort!

En blomma ödmjukt strör jag på din stig,
En liten – snart af vågen hon bortsköljs
Hon hvistar kärlek, brinnande, till dig;
Hvad djupast i mitt arma hjerta döljs!

O, för min tunga är så kärt ditt namn,
Och för min mun så ljuf en kyss från dig!
Och jag fick hvila i din öppna famn,
Från jord till himmel lifvet lyfte sig!

I tårar slocknar snart mitt ögas ljus –
Hvar skall mitt sjukha hjerta söka ro?
Hvart skall jag fly för vilda vågors brus?

O, vid din barm låt mig i frid få bo!

Jag söker lyckan i en vänlig blick;
Från dig, ett ord, ett tonfall i din röst,
När fram du går med ädelt, hurtigt skick,
Hvad sällhet dig få sluta till mitt bröst!

En glimt af ljus du kastat på min stig!
En dröm så ljuf jag aldrig drömt ännu!
Tills lifvet flytt, en trogen bild af dig
Uti mitt hjertas djup jag gömma vill.

O tro ej svek uti mitt sinne bor.
Att jag är falsk och vill dig gäcka, jag!
Emot din is, emot din köld så stor,
Mitt hjertas varma solljus ställer jag –

Det var mig en huggare att vara melankolisk. 14 graders stråldusch på mornare, och fast anställning vid stenhuggerierna – that would do him good! Lef väl snälla redaktion, farväl!

Lysekil.

Tills dato hafva cirka 1.200 badgäster varit inskrifna i matrikeln. Det stora antalet verkligt sjuke som i år begagnat sig af anstaltens bad, har framkallat behovet af utvidgade lokaler i varmbadhuset, hvilket för nästa år kommer att tillökas med flera nya badrum.

Kafferep i Bansvik, det tredje i ordningen, egde rum för badgummorna 22 augusti. Dans å verandan förekom äfven. Måndagen ända till kl. 8 dansade af hjertans lust å badhusverandan Kyrkviksbetjenings manliga och qvinliga medlemmar. Extra förplägning af kaffe och godsaker förekom naturligtvis också.

De deltagande bestredo sig med egen musik ("piflocka").

Bansvik. Förste september avslutas badsäsongen i Bansvik då dervarande badgäster förflyttas till stora badhuset i Kyrkvik. Måndagen 15 September stängs samtliga till badanstalten hörande lokaler.

Såvida ett tillräckligt antal elever anmäla sig ämnar undertecknad i Lysekil, i början af September, öppna en kurs i nu brukliga sällskapsdanser. Såväl äldre som yngre elever emottagas. Lista är tillgänglig i Hallmans bokhandel. **Anna Weiss.**" (Lysekils Tidning 1890-08-30/KJ)

1890-09-09 ”**En lägenhet** om 3 rum och kök, belägen i andra våningen i huset n:o 15 vid Kungsgatan i Lysekil med dertill hörande garderober och nödiga uthus uthyres från förste oktober af undertecknad. Lysekil i Aug. 1890. Carl Backman.” (BN 1890-09-09/KJ) [Anm: Dagnes adress är Kungsgatan 25.]

1890-09-11 ”Sällskapet ”Lysekils Vänner” hade förliden lördag årssammanträde. Af sekreterarens berättelse öfver sällskapets verksamhet under förlidet år har inhemtats att en promenadväg uppförts från fröken Bundsens hus i parken öfver flaggberget till gamla skolhuset, likaledes en promenadväg utgående från den förutvarande till Stångehufvud ledande, förbi Lassemyren och den s.k. Hästeviken till Stångehufvud, 1,260 meter lång. Vid denna väg hafva sittbänkar blifvit anordnade; Trekanten i Rosvik har planerats och planterats samt inhägnats med staket af ståltrådmät.

Vid vägen till Stångehufvud vid den s. k. Pinneviken har ett mindre område blifvit uppgrävt och ordnat för plantskola. Ut i föreningens förutvarande plantskola i parken planterades förliden höst 1,000 st. trädplantor. Till dessa plantskolors underhåll har förvaltningsutskottet lemnat ett anslag för innevarande år af 100 kr.

För nödiga planeringar och planteringar i Bansvik har föreningen anslagit för en gång 60 kr.; för ordnandet af den öppna platsen vid gamla strandgatan, der huset n:r 25 förut haft sin plats, har föreningen likaledes anslagit för en gång 40 kr.

Den äldre promenadvägen till Stångehufvud har delvis blifvit reparerad och förbättrad.

På denna af förtroendemännen, gjord ansökan ha Lysekils kommunalfullmäktige beviljat föreningen ett årligt anslag tillsvidare af 250 kr. Då detta beslut blifvit öfverklagadt, har det ännu ej vunnit laga kraft.

Sedan K. m:ts dom fallit i afseende å Rosviks torg har till föreningen upplåtits vestra och södra kanten af detta torg i och för planteringars utförande.

Å årsmötet omvaldes de förutvarande förtroendemännen. Dessa voro d:r P. F. Landelius, apotekaren Lundberg, postmästaren Jonsson, majoren Lilliehöök, kassören Hallgren, professorerna Curman och Murray, intendenten d:r Cöster, pastor Been och Konsul Sundberg. Badsällskapet hade utsett kapten Odelberg och löjtnant Lundgren. Till revisorer valdes Konsul Lysell och handlanden Wallentin.

Badhusbolaget hade erbjudit sig att af föreningen inköpa dess tomt i Kyrkvik för en summa af 8.000 kr. eller den summa med hvilken föreningen häftar i skuld för nämnde tomt, hvarvid bolaget skulle öfvertaga räntebetalningarna från den 19 januari innevarande år och för framtiden underhålla och värda de blifvande planteringarna. Föreningen uppdrog åt major Lilliehöök att å föreningens vägnar uppgöra nämnde köp med bolaget.

Badsällskapet hade anmält sig vilja till föreningen öfverlåta 400 kr. eller 1/3 af basarinkomsten för i år; äfven professor Curman öfverlemnade till föreningen en summa af 185:08 kr. hvilka influtit vid en i samband med basaren anordnad försäljning af fotografier. För att t. v. hafva uppsigt öfver och vård af föreningens planteringsarbeten valdes kaptenen och riddaren Bromander.

Vidare föreslogs program för det kommande årets arbeten. Planteringar skulle anordnas å Rosviks torg och Kyrkviksplanen. Likaledes pilplanteringar vid vägarne till Stångehufvud, vägvisare skulle uppsättas samt en karta öfver föreningens nyanlagda vägar och planteringar uppsättas. Anläggning af en trappa från den s. k. trekanten skulle göras.

Slutligen räknar föreningen sig till heder, att densamma genom en afslutad rättegång åt kommunen återbördat rätten till densammas egna gator och torg. Det hade till och med gått så långt, att jordegare delvis uthyrt till torg och gator afsedda platser. Genom att bereda sådan laglig rätt, hade föreningen gjort kommunen betydande tjänster och varmt arbetat för tillvaratagandet af dess intressen.” (BN 1890-09-11/KJ)

1890-09-13 ”Revisionsberättelsen, öfver föreningen ”Lysekils vänners” räkenskaper för det sist förflutna året utvisar:

Att föreningens i årsavgifter uppburit: kr	380:-
Och genom frivilliga bidrag	500:-
Dessutom har i räntor influtit	8:28
Och i hyror	<u>16:50</u>
	901:78

Af dessa inkomster hafva använts till

Räntor	400
och omkostnader	18:58
Kr	418:58

Och har kapitalkontot påförts en ökad behållning af 486:20 = 904:78

Under året har för vägar och planteringar utgifvits en summa af 1.183 kronor 73 öre. Tillgångar härtill hafva beredts utom genom ofvan berörde inkomster genom upptagande af ett lån å 700 kr; samt ett mindre bidrag från Stångehufvuds stenhuggeri.

Mot förvaltningen gjorde revisorerna ingen anmärkning utan tillstyrktes decharge för det gångna räkenskapsåret.

Berättelsen var undertecknad af: Aug. Lysell och G. von der Lancken, den senare af badsällskapet utsedd revisor.” (BN 1890-09-13/KJ)

1890-09-13 ”Såsom extra läkare i Lysekils distrikt har förordnats med. kand. John Löfberg under tiden 15 september – 6 oktober, då distriktsläkaren P. F. Landelius åtnjuter tjänstledighet.” (BN 1890-09-13/KJ)

1890-09-16 Konstnären Alfred Wahlberg signerar sin tavla med namn och datum. Motivet är från Norra hamnen i Lysekil.

Ny fyr på Stångehufvud. Lysekil. Svenska kusten. Skagerak. Den nya fyren på udden Stångehufvud vid Lysekil (se Und f. s. 659—1890) blifver färdig att tändas under nästkommande oktober månad. Fyren, som är anbragt inuti ett hvitt fyrhus, visar hvitt klippsken från N 9° V till N 7° V, rött klippsken fr. N 7° V till N 3° O, hvitt klippsken från S 10° O till S 8° O och rött klippsken från S 8° O till S 2° O. Den norra, hvita vinkeln leder mellan Stora Kornö i vester och Saltöungar i öster; den norra leder öster om grundet Spättasbåde. Lågans höjd öfver vattenytan är 3 meter. Den optiska lysvidden är för det hvita skenet 5,5 min. och för det röda 3 min.
Läge: Lat. 58° 16' 20" N.,
Long. 11° 25' 15" Ö.

1890-09-19 Artikel ur Aftonbladet 19 september 1890. Fyren är i bruk till 1940 då den ersätts av närbelägna Stångholmens Fyr. (... som märkligt nog står på holmen Humlesäcken ...!) (Mats Andreasson. Facebook: Bohuslän Förr & Nu. 2019-05-18) [Anm: se även 1890-10-31 nedan.]

1890-09-20 ”**Eldsvåda i Lysekil.** vid half femtiden i torsdags eftermiddag allarmerades köpingens invånare af brandsignaler och brandkårens medlemmar voro så mycket raskare på sin plats som man helt nyligen (dagen förut) haft sprutmönstring.

Sedan något mer, än ett halvdt år tillbaka har vid torget pågått ett i större skala tilltaget byggnadsarbete, hvilket ägaren, v. konsul G. J. Sundberg, tänkt sig att genom komplettering af den ursprungliga planen efter hand utbilda till ett af de förnämsta privata husen å platsen. Å ömse sidor af en äldre, en våning hög manbyggnad, der bagaren J. O. idkade sin rörelse voro uppförda grundmurade källare af huggen granit den ena af dessa var redan uppförd en tre våningar hög byggnad, som till dels hade börjat att inredas under det att i den andra flygelkällaren var förvarnad ett ansenligt förråd af byggnadsmaterial såsom plank och bräder m. m. Fyra arbetare hade åtagit sig drifvningen af den nyuppförda byggnaden och voro vid ofvan nämnde tid sysselsatte i ett med materialier öfverfyldt rum att ”spinna” dref då en af dem, förre sjömannen Johannes Mattsson, företog sig det orådet att tända sin pipa och helt vårdslöst kasta tändstickan ifrån sig. Drefvet, torrt som fnöske fattade eld och denna spred sig så häftigt, att karlarne hals öfver huvud måste begifva sig ut, hvarunder en af dessa t. o. m. fick sitt skägg svedt. Elden grep omkring sig med otrolig fart och snart stod hela huset i lågor. Vid sextiden uppgaf man nästan hoppet att kunna rädda det närmast i öster angränsande huset. (äfvén det tillhörigt konsul Sundberg). I öfre våningen af detta hus var telegrafstationen

belägen och dervarande personal skyndade sig redan vid eldens början att rädda apparaterna m. m. Emellertid vände sig vinden just vid nämnda tidpunkt. Och lågorna kastade sig med förnyad styrka öfver envåningshuset i vester, hvilket till hälften nedbrann, hvaremot man lyckades hindra eldens spridning till det i en ena källaren förvarade byggnadsvirket. Vid 8-tiden kunde den väsentligaste släckningen anses vara gjord och visade ett vackert resultat. Det nybyggda huset var visserligen i grund nedbrunnet och hälften af det gamla, men hörnhuset stod qvar, ehuru med svedd gafvel. Detta resultat får väl närmast tillskrifva, utom det tillfälliga befälets rådighet, och manskapets raskhet, den rikliga tillgången på vatten. Tvänne sprutor försågos med vatten från det omedelbara grannskapet belägna brandposterna under det vattenlangningen från sjön fyllde de tvenne öfriga sprutornas behof.

Den nedbrända byggnaden var försäkrad för 10.000 kr., det äldre huset för 7.000 och bagaren Lidells lösöre för 6.000 kronor, allt uti Preussiska nationalförsäkringsbolaget i Stettin. Försäkringen af nybyggnaden gjordes först 13 dennes.

När branden var som mest hotande afsändes via Källviken en anhållan till Uddevalla om hjälp af sprutor och brandmanskap. Detta budskap anlände hit vid sjutiden och tre kvarts timma senare afgick ång. Alfhem med uppfordringsverket sprutan n:r 2, hvarjämte brandchefen och ett halft tjog brandvaktskarlar medföljde. Vid 10-tiden anlände man till Lysekil pch då var elden dess bättre sedan dämpad.

Det antages att man får telegrafledningen till Uddevalla och skärgårdsstationerna klar på fredag förmiddag. Lokalnätet tar betydligt längre tid innan det blir i ordning.” (BN 1890-09-20/KJ)

- 1890-09-20 ”**OTTO BOVIK, Lysekil, skrädderiaffär** rekommenderar sitt för höstsäsongen inkomna lager af kläden, dofflar, satiner & korderojer samt hattar och mössor. Lager af Singers original symaskiner.” (BN 1890-09-20/KJ)
- 1890-09-27 ”Lördagen den 4 Oktober kl. 12 p. d. låter styrman B. Elfström genom auktion försälja sitt egande, på rymlig tomt under n:r 17 Skottegränd belägna hus, innehållande 3 rum och kök, god källare och stor vind, under tegeltak och i godt skick. Betalningsvillkoren kunna emot säkerhet blifva rymliga. Lysekil den 25 Sept. 1890. Lars Ödman.” (BN 1890-09-27/KJ)
- 1890-09-30 IOGT-logen Fast Vänskap i Lysekil flyttar in i en egen byggd samlingslokal på Skottegränd n:o 31. (MB, Skottegränd 31, sid 6 ff) [Anm: Dagens adress är Skottegatan 8.]

- 1890-10-.. Nils Hansson Hülöw startar en "handels- och skriftskola" i garvare Martin Carlssons hus. Hur länge verksamheten pågår är oklart. [Anm: Dagens adress är Kyrkogatan 3, Garvaregården. Jämför med SB1890: Nils Hansson Hülöw, järnvägselev, född 1866 i Svedala, Malmöhus län.]
- 1890-10-02 ”Handels- & Skrifskola i Lysekil öppnas af undertecknad Tisdagen den 7 dennes. Läroämnen Välskrifning, Streckskrift, Rundskrift, Räkning, korrespondens, Vexellära, Allm. Kontorsgöromål, samt Enkel och Dubbel Ital. Bokföring.
- Elever, qvinliga såväl som manliga, utan afseende på ålder och förkunskaper, emottagas. Anteckningslista och prospekt i bokhandeln, Lysekil. N. H. Hülöw, Lärare i Skön- Stock- & Rundskrift och Handelskunskap.” (BN 1890-10-02/KJ)
- 1890-10-02 ”**Butikernas stängningstid i Lysekil.** En lista för underskrifters vinnande har cirkulerat i afsikt att förmå platsens handlande att stänga sina butiker kl. 8 på aftonarne. Tillslutningen har varit allmän. Det påstås, att handlanden Torén varit den ende som motsatt sig denna tidsenliga och välbehövliga reform.” (BN 1890-10-02/KJ)
- 1890-10-02 ”Borgenärerne uti Handlanden Carl Aug. Lyckes i Lysekil konkurs kallas härmed till sammanträde å v. Konsul Aug. Lysells i Lysekil kontor Måndagen den 13 instundande Oktober kl. 10 förmiddagen, för att jemte bestämmande af arvode för konkursboets förvaltning, besluta om egendomens försäljning före inställedagen tillika med andra frågor som kan förekomma. Uddevalla den 29 Sept. 1890. Rättens Ombudsman.” (BN 1890-10-02/KJ)
- 1890-10-04 ”Sex rum och kök, bekväma och väl belägna i Lysekil, uthyres från den 1 nästa November. Lägenheten är särdeles passande för restauration eller handel. Uppgörelse med undertecknad. Lysekil i Sept. Carolin Wennergren.” (BN 1890-10-04/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 7.]
- 1890-10-09 ”Vid kyrkostämman med Lyse församling sistlidne 30 september beslötos att uppföra tvänne småskolehus, det ena för vestra, det andra för östra delen af socknen. Skolhusen skola uppföras under tak år 1890 samt inredas och öppnas för undervisning så tidigt som möjligt under år 1891.
- Båda skola uppföras i noggrann öfverenskommelse med de af staten utgifna normalritningarna.
- Å samma stämman beslötos att för vestra skolhuset till ett pris af 300 kr. inköpa en särdeles vackert belägen och i allo lämplig tomt å hemmanet Djupedal. Det östra skolhuset skall så vida lämplig tomt kan erhållas å det centralt belägna hemmanet Lycke.

Länets folkskoleinspektör C. Leidensdorff, som vid stämman var närvarande, uttalade vid dess slut sitt erkännande af den för församlingen hedrande enhällighet, hvarmed besluten voro fattade.” (BN 1890-10-09/KJ)

1890-10-14 ”Tillförseln till Lysekil har på sistone varit allt annat än god. Priserna på livsmedel af alla slag tilltaga i häpnadsväckande grad. Man kan stundom icke för penningar erhålla smör och kött hvarför det torde löna sig hitsända från Uddevalla af der öfverflödiga förråder skrifver vår korrespondent.” (BN 1890-10-14/KJ)

1890-10-14 ”Lysekils Bryggeri. Får härmed rekommendera ett kraftigt välsmakande Bayerskt lageröl samt god Svagdricka till moderat pris och omsorgsfull expedition. Lysekils Bryggeri.” (BN 1890-10-14/KJ)

1890-10-16 ”Senaste eldsvådan i Lysekil. Kommunalfullmäktige derstädes hafva på köpingens vägnar i skrifvelse till brandchefen i Uddevalla uttryckt sin tacksamhet för den bredvillighet och välvilja brandkåren i Uddevalla visade genom att bispringa vid eldsvådan i Lysekil 18 sistlidne september.

Kommunalfullmäktige förklara sig derjemte vilja med nöje gälda den kostnad som föranledes af bisträckningen från vår stad.” (BN 1890-10-16/KJ)

1890-10-16 ”Författaren August Strindberg väntas i dagarne till Lysekil för att studera västkustens natur för sitt tillämnade arbete om Sveriges olika landskap.” (BN 1890-10-16/KJ)

1890-10-18 ”**Kyrkostämman** hölls i onsdags i Lysekils sockenstuga. Inkomst- och utgiftsstat godkändes på få undantag när. Så t. ex. beslöts att nästa amorteringssumma af skolbyggnadsskulden skulle minskas med 500 kr. samt att förut afsedda summan till kyrkobyggnadsfonden likaledes skulle minskas med samma belopp.

Ett af ordföranden, pastor Been, förordat förslag var, att församlingen skulle något öka småskolelärarinnornas löneförmåner mot det villkor, att sagde lärarinnor mot det villkor, att sagde lärarinnor ålades att årligen i sparbanksbok afsätta 25 kronor, antogs med några modifikationer. Man framhöll att det borde anses som en frivillig sak för lärarinnorna, om de samma af sina små löneförmåner ville afsätta något eller icke. Man borde icke alls ingripa på deras frihet, de vore allt för beroende ändå. Beslutet blef att om lärarinnorna frivilligt årligen ville afsätta 25 kronor af sin aflöning, skulle församlingen ytterligare för deras räkning insätta 15 kr. per år. småskolelärarinnorna hafva såsom bekant ingen pension. De i Lysekil åtnjuta 325 kr. per år jemte fri bostad.

Derefter företogs val af lärarinna. Af de tre, som sökt platsen och hvilka samtliga hade de mest glänsande betyg valdes enhälligt Amanda Sofia Löfberg. Den valda har utom sin seminariekurs genomgått ett 7 klassigt elementarläroverk; hon har under sin vikarietid i Lysekil lyckats i hög grad vinna lärjungars och föräldrars tillgifvenhet och aktning.

Vidare afgjordes några mindre betydande frågor hvilka hellre kunnat afgöras af kyrko- och skolrådet på egen hand utan att hänskjutas till stämmans bepröfvande.” (BN 1890-10-18/KJ)

1890-10-18 ”Från Lysekil skrifves till Bohuslänningen. I tisdags hade härvarande agent för försäkringsbolaget ”Skandia” i sitt hem föranstaltat en fest för att hedra herr konsuln Viktor Mollén hvilken, som förut omnämnts på ett särdeles förtjenstfullt sätt utmärkte sig vid sista branden i Lysekil. vid branden tjänstgörande chefen, köpingens ordningsman, major Lilliehöök, utdelade vid detta tillfälle till herr Konsuln bolagets stora medalj i silfver samt beledsagade detta öfverlämnande med några högstämda och för herr Konsuln högst smickrande ord. Den i allo lyckade minnesfesten kvarlemnade hos de närvarande ett särdeles godt och angenämt avtryck.

Samtidigt hade ”Skandia” till sotaren Jansson låtit öfverlämna en belöning af 50 kronor, till smeden Persson 25 kronor samt till badmästaren Håkansson likaledes 25 kronor. Det är ett vackert drag af detta bolag att på så sätt genom medaljer och belöningar söka uppmuntra raskhet och rådhighet vid eldsvådor. Man har ofta några behjertade och duktiga mäns åtgörande vid liknande tillfällen att tacka för att en olycka ej för en utsträckning, som kan bli ödestiger nog.” (BN 1890-10-18/KJ)

1890-10-18 ”**August Strindberg i Lysekil.** Vår korrespondent på platsen skrifver: Den berömde författaren August Strindberg vistas f. n. i Lysekil. Man har sett honom dessa dagar kуска omkring på våra gator i en fin kalesch samt åtföljd af en livréklädd betjent. Han har rakat af sig helskägget och bär endast mustascher. Utseendet fint och intressegivande.” (BN 1890-10-18/KJ)

1890-10-23 ”August Strindberg har lemnat Bohuslän. Han anlände i måndags till Venersborg och gjorde derifrån i tisdags en utflykt till Halle- och Hunneberg.” (BN 1890-10-23/KJ)

1890-10-28 ”Tillkännagifves att min älskade make, Skomakaren A. N. Christensson stilla afled härstädes den 19 oktober 1890 kl. 6.15 f. m. i en ålder af 70 år, 5 månader och 3 dagar, sörjd och saknad af mig och trenne söner samt öfrige anförvanter. Lysekil i Oktober 1890. Beda Christensson.” (BN 1890-10-28/KJ)

1890-10-30 ”**Genom offentlig auktion**, som förrättas i Lysekil Lördagen den 15 nästkommande November kl. 12 å dagen, försäljes 2:ne boningshus n:o 12 Badhusgatan i Kyrkvik med tillhörande uthus, på rymlig friköpt tomt, å förmånlig plats för uthyrning till badgäster nära stora badhuset. Det ena huset innehållande 3 rum och kök samt veranda på undra botten och 1 rum på öfra botten der flera rum kunna inredas jemte garderober, äfvensom källare under huset; det mindre huset indelt i 1 rum och kök. Å denna fastighet finnes amorteringslån på 3.000 kr. som betydligt underlättar handeln.

Vilkoren för öfrigt, som kunna blifva förmånliga, tillkännagifvas före utropet. Lysekil & Skal den 27 Oktober 1890. E. a. Gust. Andersson.” (BN 1890-10-30/KJ)

1890-10-30 ”**Stor auktion** å Saltad Fisk. Lördagen den 1:ste November kl. 10 f. m. säljes å offentlig auktion å ön Grötö vid Lysekil ett större parti saltad fisk, bergadt från vid Tykan strandade Ryska Skonert ”Johan”, Samtidigt försäljes äfven vraket samt, hvad som möjligen finnes deruti och på botten vid strandningsstället samt bergade inventarier, rigg, ankare och kettingar etc. efter nämnde fartyg. **Benj. G. Mollén & Co.**” (BN 1890-10-30/KJ)

1890-10-31 ”**Fjorton nya fyrar tändas i dessa dagar på Västkusten.**
Af dessa skola tio tändas den 1 november. De äro hufvudsakligen afsedda för navigeringen inomskärs liksom de många smärre fyrar, som redan förut finnas på denna kust.
Bland de nya fyrarne äro två, Rifö och Knarrholmen, belägna vid södra inomskärsleden till Göteborg, innanför Vrångö och Brännö, hvilken led redan belyses af fyrarne på Varö och Rättaren. Vidare komma fyra nya fyrar vid inomskärsleden från Lysekil till Smögen: på Stångehufvud, på Bläckhult och Svensholmen nordvärt om Kornö samt på Fjätterne mellan Malmön och

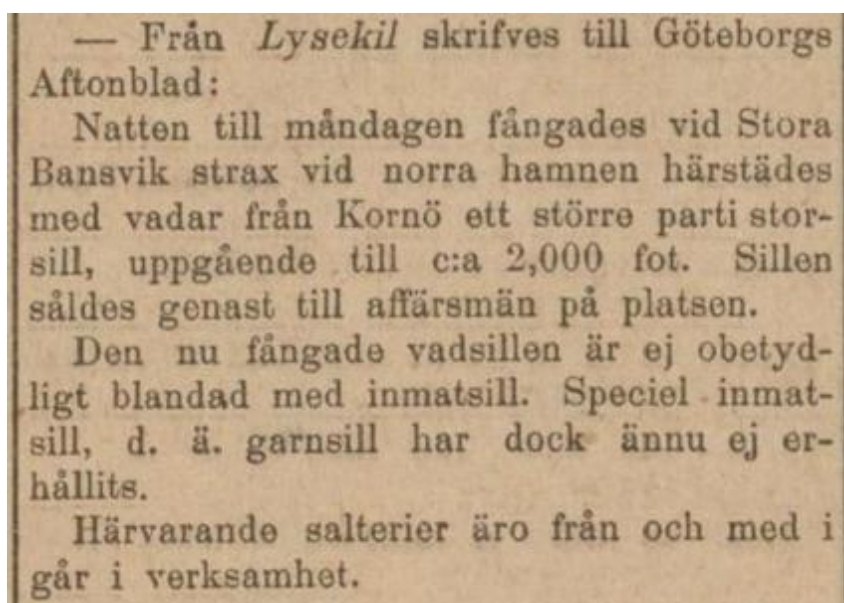
Smögen. Vid farleden mellan Sotefjorden och Hafstenssund tändas likaledes fyra nya fyrar på Kalfösund utanför Fjällbacka, på Urskär norr om Dyngö, på Stångeskär utanför Grebbestad samt vid södra inloppet till Hafstenssund. Utom tio nämnda fyrar komma tre andra att tändas något längre fram, äfvenledes på vestkusten. Af dessa är en, Malö fyr, ämnad att tjena till ledning vid navigering innanför Nidongarne. De övriga två, Kråksundsgap och Tenholmen, skola leda in till ankarsättningar på den skyddade fjorden innanför Bråtö, Kråkholmen, Danholmen och Saltö, vid Orousts sydvestra sida der Halle, Helleviksstrand med flera fiskelägen äro belägna. Flertalet af nämnda fyrar förses med rotatorer af inegniören Lindbergs system. Slutligen kommer den nya, storartade fyren på Vinga utanför Göteborg att tändas i början af november. Denna hafs fyr, som skall ersätta de två gamla fyrarne på denna plats, är försedd med apparat af 1. ordningen och blir den tredje fyren af denna storlek vid Sveriges kuster. Fyren blir en gruppblänkfyr med två hvita blänkar var 80 sekund. Lysvidden kommer att öfverstiga 19 nautiska minuter.” (Svenska Dagbladet 1890-10-31 via Rustan Gandvik) [Anm: Avskrift/PS]

1890-11-10 Grave Josias Sundberg sänder ett brev till "Professorn & Riddaren Herr C Curman" i Stockholm. Brevet är poststämplat i Stockholm redan 1890-11-12!

(Källa: Ingemar Forsström 2017-11-02, se även Sällskapet Strömstierna, Månadens bild, november 2017.)

- 1890-11-13 ”Såsom ovanligt för årstiden må nämnas, att mogna hallon hittats bland bergen i Lysekil.” (BN 1890-11-13/KJ)
- 1890-11-13 ”Lysekils telegrafstation. Under oktober månad var antalet afsända telegram: inländska 794, utländska 248 = 1.042.
Ankomna d:o, inländska 561, utländska 252 = 813.
Portoinkomst 1.054 kr 80 öre
Dessutom 1.025 telefonsamtal.” (BN 1890-11-13/KJ)
- 1890-11-15 ”**Finstenshuggare.** Skickliga och ordentliga monumentshuggare erhålla genast varaktigt och länande arbete å Stångehuvuds stenhuggeri vid Lysekil om anmälan derom med första göres till R. Wollin, Lysekil.” (BN 1890-11-15/KJ)

- 1890-11-19 **Sillfiske.** Från Lysekil skrives till Göteborgs Aftonblad:
Natten till måndagen fångades vid Stora Bansvik strax vid Norra hamnen härstädes med vadar från Kornö ett större parti storsill, uppgående till cirka 2.000 fot. Sillen såldes genast till affärsmän på platsen.
Den nu fångade vadsillen är ej obetydligt blandad med inmatsill. Speciell inmatsill, d.ä. garnsill har dock ännu ej erhållits.
Härvarande salterier äro från och med i går i verksamhet. (Göteborgs Aftonblad 1890-11-19 via Rustan Gandvik)
- 1890-11-20 ”**Arbetare och Silläggarskor** kunna erhålla god anställning om anmälan göres till Benj. G. Mollén & Co. Lysekil.” (BN 1890-11-20/KJ)

- 1890-11-22 ”Fröken Agda Lysell från Lysekil, som idkar musikstudier i Berlin, medverkade 15 november inom konsertavdelningen vid en lyckad fest, som gafs af skandinaviska föreningen i Cityhotellets vackra festsal. Hon framkallade, enligt bref till Dagligt Allehanda, hänfördt bifall för sitt älskvärda föredrag af Chopins schertzo (Cissmoll). ”Fröken Lysell är”, heter det, ”en ännu mycket ung pianist, men hvars musikaliska föredrag och redan särdeles utbildade teknik ådagalägga en vida mer än vanlig talent och lemna de vackraste förhoppningar”.” (BN 1890-11-22/KJ)
- 1890-11-25 ”**Godtemplarnes nyuppförda hus i Lysekil.** Huset som rymmer cirka 200 personer samt innehåller sal med förrum och kök, kostar tillsammans 1,299 kr. 38 öre.
Logen inflyttade i det nya huset 1 okt. Nykterhetsarbetet der visar sig mycket fruktbarande, vid hvarje möte intagas flera nya medlemmar. Antalet är nu omkring 80.
Logen eger för öfrigt sjuk- och begravningskassa. En befintlig musiksextett af messingsinstrument utgör och ett sammanhållande element. Logen synes meddelar man oss, gå en lofvande framtid till mötes.” (BN 1890-11-25/KJ)
- 1890-12-02 ”**Bohusbankens afdelningskontor i Lysekil.** Till styrelse omvaldes i går majoren C. S. Lilliehöök, Konsul G. Sundberg och handlanden J. B. Jonsson med apotekaren J. L. Lundberg och handlanden J. Wallentin som suppleanter.” (BN 1890-12-02/KJ)
- 1890-12-09 ”Ledamöter i kommunalnämnden äro för närvarande Konsul G. J. Sundberg; ordförande i kommunalstämman; majoren C. S. Lilliehöök; ordningsman och vice ordförande i stämman; handlanden J. O. Wallentin, ordförande i nämnden; sjökaptenerna E. B. Lycke, L. Ödman, M. J. Magnusson och Karl Backman samt konsuln R. Duff, vice ordförande.
Af dessa senare lära herrar Ödman och Duff vara i tur att afgå. De afgående kunna samtliga återväljas på kommunalstämman i innevarande december månad.” (BN 1890-12-09/KJ)
- 1890-12-09 ”**Kommunalfullmäktige i Lysekil** hade förra veckan sammanträde. Dervid utlottades halfva antalet fullmäktige. De afgående blefvo: grosshandlaren Fr. Carlson, sjökaptent Antom Öhnberg, grosshandlaren Magnus Radhe, doktor P. F. Landelius, handlanden J. B. Jonsson, sjökaptent N. H. Lycke, postmästaren J. A. Jonsson samt handlanden A. E. Lundberg.

Bland ärenden som vid nämnde sammanträde afgjordes beslöts att den trädgårdstomt, som förut odelat tullinspektörens bostadslägenhet, skulle i och för gaturegleringar betydligt förminskas samt för alltid afsöndras för sagde

ändamål. i gengäld beviljade herrar fullmäktige fördelen af vattenledning i tullhuset begärts såsom skadestånd.

Vidare beslöts, på förslag af herr Ödman, att särskilda revisorer skulle utses att granska hamnstyrelsens räkenskaper, hvilka förut icke i detalj, utan mera så att säga i klump till nämnden aflemnats." (BN 1890-12-09/KJ)

1890-12-11 **"Från Lysekil.** Vid sistlidne vecka hållet kommunalfullmäktigesammanträde valdes i ingenjör Hjelmgrens ställe till ordförande i byggnadsnämnden C. F. Olsson. Det ansågs nämligen olämpligt, att herr Hjelmgren, som är sekreterare, och i sådan egenskap sorterar under sagde nämnd, tillika skulle vara ordförande i densamma." (BN 1890-12-11/KJ)

1890-12-11 **"Lysekils telegrafstation.** Under november Månad var antalet afsända telegram, inländska 1.030, utländska 293 = 1.323. ankomna d:o inländska 898, utländska 325 = 1.223. Portoinkomst 1.412 kr. 25 öre. Dessutom 1.135 telefonsamtal." (BN 1890-12-11/KJ)

1890-12-13 Bohusläningen den 13 december 1890:
"- God morgon, herr Finkelberg!
- Aha! Herr Falkenstein, är redan ute och rekognoscerar, och herr Pincho ... och herr Dirgmagen, Herringfresser!
- Ni är säkert ute för att njuta af de storartade naturscenerierna i dag mina herrar?
- Ih, Gott bewahre, hvem har tid att tänka på sådant under silltiden. Nein, sill, sill, sill, derom är frågan, spents, large spents, fulls.
Oh, det vara en babylonisk förbistring i then gote sctad Lysekil. Här får man höra ryska, tyska, hebreiska, engelska, norska och bohuslänska i ett brokigt virrvarr om hvartannat."

1890-12-23 **"Lysekils-bref.** Vid förberedande valmöte sistlidne fredag i härvarande skolhus för förslagsvis uppsättande till ny ordförande och vice ordförande i kommunalstämman föreslogs af de närvarande samma personer som förut innehaft befattningarna: konsul G. J. Sundberg och majoren C. S. Lilliehöök.

Vidare skulle efter de afgående ledamöterna i nämnden inväljas nya. I deras ställe återvaldes ordföranden, handlanden J. O. Wallentin, samt nyvaldes såsom vice ordförande d:r A. H. Malm. Afgående ledamöter i nämnden voro herrar E. B. Lycke och L. Ödman. I de senares ställe föreslogs kapten J. M. T. Bromander och konsul Victor Mollén.

Mötet uppsatte på sin lista såsom ersättningsmän i de åtta afgående medlemmarnas bland fullmäktiges ställe följande personer:

D:r Landelius med 22 röster, M. Radhe med 21, J. B. Jonsson med 20, J. L. Lundberg med 14, J. A. Jonsson med 14, L. Ödman med 14, C. Olsson med 11, N. H. Lycke med 10 och F. Carlsson med 9 röster.” (BN 1890-12-23/KJ)

1890-12-30 ”**Lysekils-bref.** Vid måndagens kommunalstämma, hvar ett antal större röstegande hade infunnit sig, återinvaldes till stämmans ordförande konsul G. J. Sundberg med 919 röster, D:r A. H. Malm erhöll 359 och major C. S. Lilliehöök 70 röster.

Till vice ordförande valdes major Lilliehöök med 888 röster. Närmast i röstetal kom konsul Viktor Mollén med 449 röster.

Sedermera valdes fyra ledamöter i nämnden. Dessa blefvo herrar J. O. Wallentin (återinvald), Magnus Radhe (nyvald) och kapten Bromander (nyvald).

Röstresultatet för valet till nämnden var följande:

J. O. Wallentin 1.180 röster, Lars Ödman 729, Magnus Radhe 722, kapten Bromander 673, C. T. Olsson 574, R. Duff 285, sjökaptan Pik 253, A. G. Bergfalk 178, Victor Mollén 77, Julius Backman 73, A. H. Malm 14, N. O. Lycke 9, Z. H. Thelén 1.

Valen förrättades med slutna sedlar, så att man kan antaga, att resultatet utgjorde ett troget uttryck för de närvarandes åsikter.

Sedermera invaldes i hamnstyrelsen: konsul R. Duff och sjökaptan N. H. Lycke.

Till stadsingeniör återvaldes herr Hjelmgren hvars löneförmåner och skyldigheter, på förslag af major Lilliehöök, skulle närmare regleras af kommunalnämnden.

Den 30:e lär ny stämma hållas till återbesättande af de lediga åtta platserna bland fullmäktige, och det är antagligt att en liflig agitation vid den tiden kommer att bedrifvas. Vid den nu afhållna stämman var på motpartiets lista uppsatt såsom ordförande fiskeriintendenten d:r Malm och till vice ordförande konsul Victor Mollén. Att dessa två sistnämnda kunde å den fåtaligt besökta stämman uppnå så stora röstetal den förre å 359, den senare å 449, är ganska betecknande för den splittring, som rådde. Man väntar därför att oppositionspartiet nästa gång skall utveckla all sin energi för att drifva igenom sina kandidater, herrar Malm, V. Mollén, Duff m. fl.

*

För öfrigt har här allt gått sin lugna stilla gång under julen. Endast en liten kyrkstämman har hållits, der man velat ha en ny småbarnsskola och velat afdanka en skollärare och en lärarinna, hvilka människovänliga planer dock misslyckades. Det påstås, att nämnde lärare icke skulle anslå den rätta mjuka tonen vid sina musikprestationer samt att lärarinnan icke heller fallit vederbörande på läppen. Emellertid pågår illviljan och förtälet, att närvarande pastor aldrig blir belåten utan ständiga och nya utgifter för kommunen. De skattdragandes förmåga tas aldrig i betraktande. Det är som att ösa i Danaidernas såll!" (BN 1890-12-30/KJ)

1890 I Lysekil finns 400 hus. (NL/III, sid 290)

1890-12-31 **"Till Statistiska Centralbyrån insända Utdrag ur Lysekils Husförhörslängd** för 1890-12-31, utgjordes Församlingen då av:
572 matlag,
605 ogifta mankön, 762 ogifta qvinkön,
360 gifta mankön, 364 gifta qvinkön,
20 änklingar och 91 änkor,
1 frånskild man och 2 qvinnor eller
986 mankön, 1.219 qvinkön, summa 2.205 personer.

Dessutom angåvos såsom kvarstående obefintliga
27 ogifta mankön, 6 ogifta qvinkön, 4 gifta män, 0 gifta qvinnor,
1 änklings, 2 änkor." (Lysekils Husförhörslängd 1885-1893)

./